לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ"ד בתמוז תשמ"ו, 31 ביולי 1986 / שנה מ"ד מס' 13102 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

ריפעי מנע בשנית הצטרפות כתב "על המשמר" לבוש

וושינגטון. — ראש ממשלת ירדן, זאיד אל ריפעי, הוהיר באמצעות שגריר ארצות־הברית בעמאן, פול בוקר, כי כתב "על המשמר" בארצות הברית, זאב בליצר, יגורש מירדן אם ינסה להיכנס אליה עם פמלית סגן הנשיא בוש.

כתב אי. פי. מוסר, כי האזהרה הירדנית באה שעות ספורות בלבד לאחר שמזכיר העיתונות של בוש טלפן לבליצר מישראל ואמר לו שהדרך סלולה לפניו להצטרף לצוות העיתונאים.

בליצר סיפר אמש לכתב אי.פי., כי לאחר שכבר ניתנה לו ויזה, חתומה ע"י השגריר עצמו, לפתע הגיעה ההוראה של ראש־הממשלה ריפעי על הסתכנותו במעצר ובגירוש אם יופיע בעמאן.

הייתה זו הפעם השנייה שנמנעה יציאתו של בליצר עם בוש בתוך כמה ימים. (אי. פי.)

ממחר: השקל צמוד ל"סל" ולא לדולר

סל המטבעות, מלבד הדולר, יכלול מרק גרמני, לירה שטרלינג, פרנק צרפתי וין יפאני ● בנק ישראל: זהו צעד טכני ואין כל כוונה לבצע פיחות של השקל ● מקווים, שהצעד יגרום לירידה בשיעור האינפלציה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בנק ישראל יצמוד מיום שישי את שער החליפין של השקל לסל של המטבעות העיקריים ולא רק לדולר — כפי שהיה מאז יולי 1985.

פירוש הדבר, שממחר יהיו תנודות מתונות יותר בערך של המטבעות האירופאיים לעומת השקל, אולם שער החליפין יחסית לדולר לא יהיה קבוע יותר בערך של 1.5 ש"ח אלא יהיו גם בו תנודות לשני הכיוונים. הבנק המרכזי מקווה, שהצעד החדש יסייע בהורדת שיעור האינפלציה לרמות של 5־6 אחוזים לשנה.

החל ממחר, יפרסם בנק ישראל בתוך רשימת שערי החליפין גם את שער השקל כלפי שאר המטבעות.

(המשך בעמוד 2)

משלחות מצרים, ישראל וארה"ב, יסמנו היום בטאבה את גירסאות הגבולות

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

משלחות ישראל, מצרים וארה"ב לשיחות טאבה, ירדו אמש לאילת, כדי לקיים היום סיורים, לרבות תצלומי־אוויר, לשם סימון הגבול לפי הגירסה הישראלית ולפי הגירסה המצרית. הגבול יסומן בכפה, אשר תצורף לנספח ל"שאלה", שהיא חלק משטר הבוררות.

בהרצליה נפתח אתמול אחר־הצהריים סיבוב שיחות, שבו עמדה המשלחת המצרית להודיע אם היא מוכנה לכך, שכל צד יכלול את טיעוניו לגבי השאלה היכן צריך לעבור הגבול באזור טאבה, בנספח ל"שאלה".

ביום ו' ייוועדו המשלחות באילת, לפני חזרתה של המשלחת המצרית לקאהיר.

בשבוע הבא עומדים לצאת למצרים מנכ"ל משרד ראש־הממשלה, אברהם טמיר, ומנכ"ל משרד־החוץ, דוד קמחי, כדי לדון עם שר־החוץ המצרי, עבדול מגיד, על יתר הנקודות הכלולות בהחלטת הקבינט ונוגעת למכלול הנושאים בין ישראל ומצרים. אחד הנושאים הקשים שיתקיים עליהם דיון, הוא תביעת ישראל לפיצויים למשפחות נפגעי הרצח בראס בורקה.

המשלחת המצרית לשיחות טאבה. (צילום: ג.פ.א.)

פרס שלח עם בוש מסרים בעל־פה לחוסיין ומובארק

נחתמו הסכם תיירות והסכם על הקמת תחנת "קול אמריקה" בערבה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, יצא אתמול מישראל עם מסרים בעל־פה מראש־הממשלה, שמעון פרס, לחוסיין מלך ירדן ולחוסני מובארק, נשיא מצרים.

המסר למלך ירדן קשור בתקווה, שבעקבות המפגש בין פרס והמלך חסן, יהיה ניתן ליצור הידברות לקראת פתיחת מו"מ לפתרון הבעייה הפלשתינית.

בתום הפגישה אמר פרס, כי הוא משוכנע, שתהליך השלום יצבור תאוצה כתוצאה מביקורו של בוש. סגן נשיא ארה"ב אמר, שביקורו של פרס במרוקו הציג את הדמיון של העולם כולו. נודע, כי השיחה התנהלה באווירה ידידותית. ראש־הממשלה הביע תקווה, כי ניתן יהיה להסיר את המכשולים האחרונים בדרך להשגת הסדר בטאבה, כדי לפתוח עידן חדש ביחסים עם מצרים. כן הביע תקווה להתקדמות גם בהקשר הירדני־פלשתיני.

יצוין, כי אל סגן נשיא ארה"ב נלווה עוזר מזכיר המדינה, ריצ'ארד מרפי. והנחה היא, שאם בשיחות עם המלך חוסיין תהיה תזוזה כלשהי בכיוון של פתיחת הידברות, ישוב מרפי לישראל להעברת המסר.

שמירה על החוק

במהלך השיחה, שהתקיימה בארבע עיניים, והשתתפו בה גם יועצו המדיני של ראש־הממשלה, ד"ר נמרוד נוביק, ושגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, הוסכם בין פרס לבוש, כי פרשת פולארד והפרשות הנוספות המעיבות באחרונה על היחסים בין שתי המדינות.

(המשך בעמוד 2)

טקס חתימת ההסכם על בניית תחנת "קול אמריקה". (צילום: מאיר פרטוש)

מפקד בית המעצר בכרמלה לא יועמד לדין פלילי

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

בבדיקת סידרי עבודתו של מפקד בית־המעצר, רס"ר רוני ניצן שבכלא רמלה, שנערכה בעקבות שמועה דמוקה, לא נמצא כי עבר עבירה פלילית. כך נמסר מקור בכיר בשב"ס.

היתירה לחקירה והנאה אשר בדיקה לאחרונה את הנעשה בבית־המעצר. העבירה, את מסקנותיה והמלצותיה לנציב שירות בתי־הסוהר, גונדר רפי סויסה.

בסיום בדיקה, הוחירה את הדיעות אורות ביקורי ולייתר להם וכמה איש העסקים, דוד בלאס, ועצור שם מחה מספר חודשים. והאם קיבל מנהל בית־המעצר טובות־הנאה כלשהן. בעניין נחקרו קצין הביטחון של הכלא ורשמת החושים. כאמור, לא נמצא בבדיקה כי מנהל בית־המעצר עבר עבירות פליליות.

בעקבות ההמלצות, מינה הנציב ועדת חקירה שתבדוק את הישומי הכניסה לבית־המעצר.

יחד־עם־זאת נודע, מפקודות אוחים, כי אין להוציא עדיין מכלל אפשרות את העמדתו של מנהל בית־המעצר למשפט בפני בית־דין פנימי למשמעת.

כן נודע, כי מסקנותיו של מבקר המשטרה, אלוף (מיל') אברהם ארן, הבודק את האשמותיהם של שלושה קצינים שהודחו מתפקידיהם בשירות, בנגד הנציב — יוסורסמו בקרוב.

פירושו של דבר

צבי טימור

שוק המטבע "ישאר יציב"

בעבר ההיצמדות לדולר להיצמדות לסל מטבעות של סחר החוץ הישראלי, ביתקבץ מזה זמן והצעד עשוי לסייע בשמירת המשך יציבות שוק המטבע. יש בכך גם משום רמז לכוונות נגיד בנק ישראל, פרופסור מיכאל ברונו, להמשיך ולשמור על יציבות שער המטבע ולא להיכנע לחוגים אינטרסנטיים הדורשים

(המשך בעמוד 2)

מנהל בי"ס תיכון ברהט חשוד בפעילות חבלנית

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

כוחות הביטחון חשפו באחרונה חוליית חבלה שרוב חבריה הינם בדואים תושבי הנגב.

חברי החולייה התארגנו במסגרת ארגון "הפתח" לביצוע פעולות חבלה בנגב ישראל. מרבית העצורים הינם תושבי העיירה הבדואית רהט שבצפון הנגב וביניהם מנהל בית הספר התיכון של רהט ואשה אחת. כן נלכד בחולייה זו ערבי תושב נבי סמואל שבצפון ירושלים. הוא נעצר לפני כ־3 שבועות, במהלך מרדף שערכו כוחות הביטחון בשכונת רמות בירושלים.

סכנת פילוג בתנועה המתקדמת לשלום ● עמוד 4

עלות מכירת "מנועי בית שמש" — 60 מיליון דולר ● עמוד 2

בוש עשה נפשות בכנסת לתוכנית רייגן ● עמוד 4

עובדי משרד התעשייה והמסחר הפסיקו העיצומים ● עמוד 16

80 יום לסובב עולם

המשימה הניצבת בימים חמים ולחים אלה בפני ראש הממשלה היוצא שמעון פרס קשה שבעתיים מזו שנטלו על עצמם גיבורי ספר ההרפתקאות של ז'ול ורן: בעוד שהם ביקשו לסובב את כדור הארץ בשמונים יום, צריך פרס לסובב את העולם הפוליטי על צירו בשמונים יום, ועוד בניגוד לכיוון השעון.

סיכויי הצלחתו קלושים. הליכוד, שפרי ראשות הממשלה חבשל, נוטה לימול הישר לידיו בקרוב כל כך. מוכן יהיה לבלוע לקראת הפיניש צפרדעים לרוב, ובלבד שלא תיחסם דרכו. דומה, שפרס לא היה נוסתכן בהרבה לו קם והצהיר מעל במת הכנסת על נכונותו להעניק, למשל, זכות הגדרה עצמית לפלשתינאים או, להבדיל, לחדש את התוכנית הכספית של חברת העובדים — שני עניינים שבעבר היו בחינת יהרג ובל יעבור עבור הליכוד. אך באוגוסט השתא, כשמפתחות הארמון כבר בהשג יד, ישלים הליכוד עם כל דבר. כי, מבחינתו, לכל דבר יש היום אורח חיים בן שמונים אחד יום לכל היותר.

וכך אנו רואים כיצד מוסרים ללא עירעור כל המכשולים מדרך חתימת שטר הבוררות עם מצרים, למרות שבהחלטת הממשלה המקורית, שמכוחה נפתח תהליך אותו השטר, נכללו התניות רבות לפי תביעתו המפורשת של יצחק שמיר. כמו כן אנו מלאי השתאות נוכח ההיכחון האדיב שבו מקבלים שרי תנועת החרות את מסמך עשר הנקודות שהגיש פרס לחסן מלך מארוקו ומן הקלות שבה עוברים הם לסדר היום על השמועות מראבאט בדבר הנכונות לוויתורים שגילה פרס בשיחות אינטימיות יותר. זוהי שדה־כל הקלות הבלתי־נסבלת של הרוטאציה הבשלה, אבל גם ביטוי לכוונה נפשית למעבר ממעמד של אופוזיציה־בתוך־קואליציה למנהיגות של קואליציה. תוספת ממלכתית המחייבת הנמכת הטון וברירת מלים מתונות במעבר.

הענוה הפוליטי שמוסיף יצחק שמיר מדי יום ביומו, בא לעת עתה על חשבון ירוחיו ממפלגתו־שלו, שרון, ולוי. שני שרים אלה נקטו בפרשיות הסוערות האחרונות עמדה של שתיקה־שווה־זהב, כדי לגלות לאכזבתם כי זמנן כלא היה; ממש קשה להאמין, כי עוד לפני חודשיים פלוס היה מי שמש איום על מנהיגותו של שמיר בחרות, הוא, שמיר, יכול להקצץ לאלום הוועידה הבלתי־גמורה של מפלגתו ללא חשש לשמוע את השבט הלב "אריק מלך ישראל" — שמיר הוא עכשיו מלך הליכוד.

הפרספקטיבות של פרס הן איפוא מוגבלות. חמורב שיוכל לקוות לו בהמרת־תיכונית יהיה טקס חבוררות המרשים בטאבה, ובזירה הפנימית אולי עוד חיבוק פרידה מריגן, שכוכבו דועך שם במהירות במונחות לפיצוץ הממשלה. כבר כחוץ, ושם ישאר שנתיים, בימינו אין לסובב את העולם בשמונים יום, או אפילו בשמונה ימים — אבל לסבור — זה כבר נבצר אפילו מסופרמן. לא יעבור זמן זה עולם חדש של מדיניות חוץ. אחר ששנתיים הלכו

50־60 אחוז מעבודות הקמת המשדרים יישארו בידי ישראל

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

ראש־הממשלה, שמעון פרס, כינס אתמול את השרים הקשורים להקמת "קול אמריקה" ובסיום הפגישה הוחלט לבוא לסגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, בהצעות חדשות.

(המשך בעמוד 2)

כוח צה"ל הרג שני מחבלים חברי "אמל" ברצועת־הביטחון

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

שני מחבלים נהרגו אתמול אחה"צ בהיתקלות עם כוחות צה"ל ברצועת־הביטחון.

המקרה אירע, כאשר כוח של צה"ל נתקל בחוליית מחבלים באיזור א־טייבה, בגיזרה המזרחית של רצועת־הביטחון. מחבל נהרג ובמקום התפתח מירדף. במהלך המירדף נהרג מחבל נוסף.

שני המחבלים שנהרגו היו חמושים ולידם נמצא נשקם האישי, חגורים ותחמושת. אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, ניהל אישית את המירדף.

גורמים בדרום לבנון מסרו, שליד גופות שני המחבלים נמצאו גם תעודות המעידות על חברותם באירגון "אמל". אולם מסרו הגורמים — אין להסיק מכך ש"אמל" שינה את העיקרון הבסיסי המנחה אותו — לא לפגוע בצה"ל ובמטרות בישראל.

הגורמים הוסיפו, ש"אמל" הוא ארגון גדול וקיימות בתוכו קטגוריות שוליות המשתפות פעולה עם פלשתינים — ברוב המקרים עבור בצע כסף, בתשלום לפי ביצוע.

על־פי תחקירים ראשונים שלאחר התקרית, מעריכים שמטרת חוליית המחבלים הייתה להניח מטעני צד נגד כוחות צה"ל ובצד"ל באיזור.

במגדל העמק ציינו את זכרה של אמי — ובנצרת הוארך מעצר החשוד

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

יום־עיון לזכרה של אמי לוין המנוחה במלאות 30 יום לחירצחה, נערך אתמול במגדל־העמק. תחת הכותרת: "דרכי התמודדות עם אלימות במשפחה ובחברה בישראל."

דומה, כי האירוע הצליח מעל המשוער עוד בטרם החל. כאלף איש — עובדים סוציאלים, אנשי משטרה וצבא, מוקירי־זכרה וציבור רב־מילאו עד אפס־מקום את אולם המתנ"ס במגדל־העמק.

לאחר דקת דומיה וקריאת פרק תהילים לזכרה של המנוחה, אמר אביה של אמי, צבי גבעולי, עובד סוציאלי במקצועו: "מותת הטראגי של בתי יצר משבר בשירותי הרווחה ובמצב משבר יש שתי אפשרויות: או כניעה וויתור או התמודדות ויציאה מחוזקים ממנו. אני מקווה שכולנו נצא מחוזקים ממשבר זה. אמי המנוחה, בתמימות של אדם צעיר, האמינה שתצליח להסתדר עם האדם שבסופו של דבר רצח אותה."

סימפטום של מצוקות אחרות

ראש המועצה המקומית מגדל־העמק, שאול עמור, שהוא עובד סוציאלי במקצועו, אמר, שהאלימות היא סמפטום של מצוקות אחרות. סדר העדיפויות בישראל אינו נכון ויש להעמיד את המצוקה החברתית במרכז. יש לעמוד על כך שדמם של העובדים הסוציאלים לא יהיה הפקר ועל המדינה לתת על כך את הדעת. "אמי השאירה לנו צוואה להמשיך בדרכה ובטוחני שכך נעשה", אמר.

במהלך יום־העיון התקיימו הרצאות ונערכו חוגי דיון שעסקו בהיבטים השונים של האלימות בחברה. אחה"צ נערך פאנל בו השתתפו נשיא בית־משפט השלום בחיפה, השופט דן סבוה, שעמד על כך, שתהנהייה להחמיר במוגעים בעובדי־ציבור קיימת מזמן אך אסור לשכוח שיש לדון בכל מקרה לגופו של עניין.

ניצב משולם עמית, ראש אג"מ במטה הכללי של המשטרה, הדגיש, כי הדרישה לזירוז הליכים משפטיים אינה פשוטה. הוא גילה, כי בישראל נפתחים 30 תיקים פליליים בכל שעה ולכן יש שאלה של סידרי עדיפויות.

נילי רחמו, עובדת סוציאלית בלשכה במגדל־העמק, ביכתה את חברתה אמי לוין והפנתה אצבע מאשימה לכל אותם גורמים המגלים אוזלת־יד בטיפול בציבור האלים.

כן השתתפו בפאנל ד"ר דן שניט מאוניברסיטת תל־אביב, שרה זילברשטיין מאיגוד העובדים הסוציאלים ושאול עמור.

הוארך מעצר החשוד ברצח

דומה שהאווירה המוחשה היטב במילותיה של אחת המשתתפות: "באנו לכאן כדי לזכור את אמי לוין וכדי למחות ולהתריע על החוסר שבשינוי כולל כלפי שירותי הרווחה והבטחת שלום העובדים בהם."

באותו זמן ממש, נתן היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, את הסכמתו להארכת מעצרו ב־15 יום של החשוד ברצח אמי לוין.

השופט חיים גלבז נעתר לבקשת המשטרה בעניין זה. היום יתן בית־המשפט המחוזי בנצרת בעתירת המשטרה כנגד החלטת השופט מנחם בן־דויד, שביטל את צו התחשבלות שהוצא נגד החשוד.

האחיות מאיימות לחדש המאבק

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר"

אתמול התקיימה פגישה של נציגות האחיות מכל בתי־החולים בארץ.

במהלך הפגישה נמסר דיווח מהמו"מ המתנהל עם המעבידים בעניין תנאי העבודה. האחיות בשטח תמכו בחידוש המאבק במידה ולא תחול תזוזה מצד המעבידים בעיקר נציגי האוצר ומשרד הבריאות.

האחיות התמרמרו על תגובה שלילית לדרישה להוסיף כוח־אדם זמני לתקופת חופשות הקיץ, כדי להקל על עומס העבודה.

אילנה כהן אמרה לכתבנו, כי גם הצעה חילופית לצמצם קצת במספר המיטות לא נתקבלה. היא התלוננה, כי השיחות מתארכות, אין בהן ממש, וגם התדירות נמוכה כיותר — פעם בשבוע, לדעתה. זו טקטת ותו־לאו.

בתשובה לשאלת כתבנו, אם יש תיאום בין העומדות בראש הסיבת האחיות בתי־החולים לבין חיים הבפלר, המייצג את האחיות במו"מ אמרה, כי "נעביר לחיים הברפלר את תוכן ההחלטות ובעיקר את ההחלטה על אפשרות של חידוש המאבק".

מיכאלי: האחיות רוצות כסף

מנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' דן מיכאלי, דיווח אתמול להנהלת משרד הבריאות על הדיונים המתנהלים במו"מ עם אחיות בתי־החולים.

פרופ' מיכאלי מסר, כי קיימת אכזבה רבה בקרב נציגות המעסיקים על כך, שעד כה לא הגישו נציגות האחיות שום המלצות מפורטות לטיפול במצוקת הסיעוד בכלל הנושאים שאינם קשורים לשכר, כמתחייב מהחלטות הממשלה.

פרופ' מיכאלי הוסיף, כי בכל המיפגשים שהיו עד עתה עם האחיות מצטבר הרושם, שנציגות האחיות מתבצרות סביב תביעות שונות ומרובות שכל עיקרן הוא תוספת שכר. זאת על אף שהובהר כי בעניין זה כל דיון חייב להיות נפרד ומוגבל להסכם הקיבוצי שיחתם בשבועות הקרובים לכלל המיגזרים במשק.

יום ה' 31.7.86, שעה 16.00 באולם מועצת הפועלים באופקים

ריכוז מפ"ם עם העובדים באופקים

הנך מוזמן להשתתף בדיון ריכוז מפ"ם באופקים על הנושא:

עיירות הפיתוח - 1986: דרכי מוצא מהמשבר

ישתתפו:

ראש מועצת אופקים - ש. בנטוב

מזכיר מועצת הפועלים - ס. אילוז

מזכירי מועצת הפועלים אשקלון, דימונה, ירוחם, שדרות וקרית־גת,

וכן נציגי עובדים ונציגי ציבור מערי הפיתוח בנגב.

פותח: מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות.

מפ"ם עם העובדים

מזג האויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות ליום ו': רמת־הגולן 18 עד 30; ירושלים 16 עד 27; נהריה 20 עד 28; צפת 15 עד 28; חיפה 19 עד 28; טבריה 22 עד 35; נצרת 19 עד 29; עפולה 20 עד 31; שומרון 19 עד 30; תל־אביב 21 עד 28; לוד 21 עד 29; יריחו 23 עד 29; עזה 23 עד 29; באר־שבע 19 עד 32; אילת 25 עד 37. (עתרים)

על המשמר

מסך ראשון

בונראקו או אלגוריה ישראלית

"עוגה, עוגה, עוגה" מאת רוני פיסקר ובבימויו, החפקה החדשה של "המרכז לתיאטרון ניסויי". המועלת בבית־ליסין בתל־אביב, הוא קשקוש נהדר. נהדר, כי הסגנון, השאול מתיאטרון הבובות המסורתי היפאני, (בונראקו) בו מפעיל אחד או יותר אוחזים לעיני הצופים בבובות גדולות, מקנה ערכים חזותיים עשירים להתרחשות; כי המוזיקה האירונית, אם לא לומר הסארקאסטית (מאת עדי רנרט), התפאורה והבובות עצמן, מעשה־ידי־אמן של טלי יצחקי, והתאורה של ג'ודי קופרמן — כל המרכיבים של המופע הנאה הזה מצויינים ומלאי הברקות.

קשקוש, כי המסרים הכביכול אידיאולוגיים, חוזרים שוב על האמיתות הנדושות על הציונות שנכשלה. ההברקות התחבוטות מרוב שימוש על האימה של הסוף הקרב, לנו או לעולם. לא ברור בדיוק. וגם לא חשוב.

אבל דווקא החלקים היותר אישיים, בהם מנהלים הורים אגוצנטריים וקרים (אריה אלדר ושרונה שפירא־גוסקוב) את חינוך ילדיהם באכזריות מנוכרת מרגשים באמת שבהם. וסצינות משפחתיות אלה מאפשרות למפעיל בובת הבן (יוסי בן־שושן) להיות נוגע ללב ואמיתי, ולהחיות באמת את הבובה.

גם יותם וילברמן, המסיע מין "בן־גוריון" רודן בכסא גלגלים, משכנע שהבובה היא המדוברת והפועלת, למרות שאין מסתירים את המפעיל ואת האמצעים הטכניים. שחקני שתי דמויות הוותיק והצבר (רמי לב ומבלו זלבמן) נאבקים עם טקסטים שאי אפשר להפיח בהם רוח חיים. על אף שהם משחקים היטב עם מסכותיהם.

המחזה מצופה בשכבה עבה של סמלים, שקופים מדי או בלתי מובנים. וכלל לא הכרחיים.

אחד מרגעי השיא היא הסצינה המשעשעת של נאום המורה לתלמידיה על מרומי מצדה. כי שם מרשים לנו סוף סוף לצחוק. מופע חזותי מעולה, שדרוש לו מחזה פחות יומרני ויותר מעמיק.

גיורא מנור

נמנע זיהום מי־השתייה לב"ש ע"י שפכים

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

צוות מקצועי הפועל באתר התעשייה רמת חובב, הצליח לעצור את הגלישה מבריכות האידוי, ולמנוע גלישה נוספת — כך נמסר אתמול ממינהלת אתר רמת־חובב.

בימים האחרונים גלשו שפכים רעילים בנחל סכר וממנו לנחל באר־שבע, והתעורר חשש לזיהום מי־השתיה.

הצוות מצא, כי כמות השפכים שגלשו היתה מוגבלת. עם זאת מתריע הצוות, כי הפתרון שנמצא הוא זמני בלבד, וכי יש לסיים את בניית בריכות האידוי החדשות באתר. עד לסיום הבנייה, בעוד כתשעה חדשים, צפויות גלישות נוספות של פסולת רעילה, בשל הצטברות השפכים בבריכות הקיימות.

נחנך אגם בתמנע

מאת בצלאל רביו, כתבנו באילת

בטקס רב רושם נחנך אמש האגם המלאכותי בפארק תמנע.

מילוי אגם תמנע במים — בהשקעת של מליון דולר, תרומת יהודים־אמריקנים הוא גולת הכותרת של המאמץ לפתח אתר תיירות נוסף בדרום הערבה.

באגם תמנע, המשתרע על 15 דונם, ישנם למעשה 2 אגמים — האגם הקטן והאגם הגדול. האגם הקטן מכיל 3000 מטר מעוקב מים ושטחו 2 דונם. עומק המים 12 מ־1.30 עד 1.70 מטר וניתן להתרחץ בו.

באגם הגדול נבנה מזח ואי קטן עם צמחיה, וניתן לשוט בו בסירות ואף לדוג דגים. זהו אגם מדברי שתוכנן על־ידי הקרן הקיימת כמשתלב יפה בנוף המצוקים המדבריים ועצי השיטים שמסביבו.

האגם נמצא בשולי הפארק שם מתנקזים אליו נחל נחושתן ומי תהום של מכרות תמנע.

בתוכנית הקמת מסעדה, שירותים, מקלחות, חדרי הלבשה, מרכז מבקרים, מוזיאון וחניון פיקניק בהשקעה של כ־2 מיליון דולר.

האגם המלאכותי של הקק"ל, שנחנך אתמול בפארק תמנע בערבה. (צילום: סקופ 80)

עלות העברת „מנועי בית שמש" לידיים פרטיות: 60 מיליון דולר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד־האוצר מקווה להביא להעברת „מנועי בית שמש" לידיים פרטיות בתוך השבועות הקרובים.

ועדת שרים מיוחדת הסמיכה אתמול את שר־האוצר, משה נסים, ואת שר־הביטחון, יצחק רבין, למכור את המפעל תוך הסדרת העניינים הכספיים הכרוכים בהעברתו.

פקידים ממשלתיים אמרו אתמול, שההוצאה הכרוכה בהעברת „מנועי בית שמש" לידיים פרטיות תהיה של כ־60 מיליון דולר. זהו הסכום שהממשלה תצטרך לתת בגין חובות אבורים ותשלום חובות לגורמים פרטיים, לכל חברה שתקח לידה את „מנועי בית שמש".

סך החובות של המפעל מגיעים כיום לכ־80 מיליון דולר.

בממשלה מציינים את שמו של התעשיין סטף ורטהיימר, של „כור" ושל התעשיה הצבאית, כמועמדים לרכישת „מנועי בית שמש".

המקורות אמרו, שסיכויה של „כור" הם הגדולים ביותר. מכיוון שהדבר יאפשר לחברה האמריקנית „פרט אנד וויטני" להישאר שותפה ב„מנועי בית שמש" ולא לממש את איומה לפרוש מהשותפות.

צלצול מהיר

שאול עמיר, יו"ר מועצת מגדל־העמק:

הטלוויזיה בכבלים תחסל „האוריינטציה המערבית"

הטלוויזיה בכבלים — מהפכה תקשורתית גם במגדל העמק? לא. גם כאן לא רואים בעיירות הפיתוח את הטלוויזיה הממלכתית, חוץ מחדשות וספורט. כולם טוענים שהטלוויזיה הכללית מספקת את הצרכים של אותו רובד מסוים, שגר בתל־אביב וירושלים ומערך סדרות בריטיות או אמריקניות. אך אין מספיק תכניות שעוסקות על טעמם או תוכניות על ההתיישבות בערי הפיתוח או על המורשת של העדות השונות בארץ.

ומה הם רואים בטלוויזיה בכבלים?

תוכניות בידור של שימי תבורי, חיים משה וזמרים יווניים, סרטים הודיים, תורכים ומצרים ואינפורמציה כמו: הודעות על מופעים ביישוב, בתיקפה שפנתחו וכו'. או אני שמח על החוק החדש, שיפתח את הטלוויזיה המקומית, ויחסל את התחנות הפיראטיות, שמקרינות סרטים פורנוגראפיים בשעות הערב המוקדמות ואינן מתחשבות בכך שיש ילדים שצופים בהן.

כחבר הוועד־המנהל של רשות־השידור — אינך חושש מן הפגיעה בטלוויזיה הממלכתית?

לא, להיפך — אני חושב שהתחרות תאלץ את הרשת הממלכתית לוותר על האוריינטציה המערבית, ולהתחשב במיגוון התרבויות של העדות האחרות הקיימות בארץ, לרבות הערבים.

ד"ר יריב בן־אליעזר, מומחה לתקשורת:

מיסוד „הליליינבלום התיקשורתי"

החוק החדש בנושא הכבלים ימסד את התופעה הקיימת של „הליליינבלום התקשורתי" בישראל, הנובעת מכך שבערוץ ממלכתי אחד לא ניתן לספק את צרכיהן של האוכלוסיות המגוונות בחברה הישראלית. החוק עשוי למנוע את המשך היווצרותן של רבות מהתחנות הפיראטיות הללו בידי העולם התחתון, ולפקח, ככל האפשר, על התכנים כדי שיהיו יותר הפקות מקוריות, הבנייה חינוכיות ותכניות הקשורות להווי המקומי בכל מקום.

ישנו באמת סיכוי לשיפור התכנים?

מהניסיון בעולם מתברר, שלמעלה מ־90% אחוז מצופי הטלוויזיה בכבלים צופים באותם התכנים שהם מקבלים בערוצים הכלל־ארציים קרי: בידור וספורט. וסביר להניח שזה יהיה המצב גם בארץ. אבל אני מברך על הטלוויזיה בכבלים ולו רק בגלל עשרת האחוזים, שיוכלו מדי פעם לתכנים האיכותיים יותר, מתוך כ־35 הערוצים שיעמדו לרשות הצופים. חבל רק שהתכנון לטווח ארוך בתחום התקשורת לא נעשה מעולם מתוך ראיית הנולד, אלא כדי לתת תשובות לבעיה שכבר נוצרו בעקבות התבססות התופעה — והוא הדין בכבלים שלפנינו.

אתי רונאל

חסינותו של ח"כ דראושה לא עזרה לו כאשר מכוניתו סונדלה לאחר שנמצאה חונה על המדרכה ברח' בוגרשוב בת"א. כל בקשותיו והסבריו לא הועילו והוא נאלץ לעבור את תהליך השיחרור ככל אזרח אחר
צילום: רבקה פינדר

פרס שלח מסרים לחוסיין ומובארק

(סוף מעמוד ראשון)

לא יאפילו על מערכת היחסים הידידותית. יצוין בהקשר זה, כי במסיבת העיתונאים שערך בוש אחר־הצהריים, לקראת סיום ביקורו, במלון „המלך דוד", הוא נשאל על פרשת פולארד והשיב, כי הקשרים בין ישראל וארה"ב הם כה עמוקים וחזקים, שהם יתגברו על כל קושי. הוא דוחה חשדות, כאילו מדובר בחיפוש נקמה מצד ארה"ב והבהיר, כי מדובר רק בשמירה על החוק.

אל החלק השני של הפגישה הצטרפו השר עזר וייצמן ואנשים נוספים. וייצמן סקר בקצרה את הטיפול בערביי ישראל. כן נחתם הסכם התיירות בין שתי המדינות. על ההסכם חתמו בוש ופרס. בוש הביע תקווה, כי יותר ויותר תיירים יבואו לישראל. פרס מצידו אמר, כי הוא מבטיח, שמספר גדול של ישראלים יסעו לארה"ב, ואין כל צורך לעודד זאת.

מעמד מועדף?

בפתח מסיבת העיתונאים עם בוש, נחתם ההסכם על הקמת תחנת „קול אמריקה" בישראל. על ההסכם חתמו שגריר ארה"ב, תומס פיקרינג, ושר התקשורת, אמנון רובינשטיין.

במסיבת העיתונאים אמר בוש, כי תתקיים בדיקה משולשת ישראלית־אמריקנית לגבי מתן מעמד מועדף לישראל בתחום הביטחון, בדומה לזה המקובל לגבי מדינות נאט"ו, אוסטרליה וניו־זילנד.

בוש התחמק מן השאלה מדוע לא ביקר בגדה המערבית ובעזה. הוא השיב, כי ביקר במקומות הקדושים, אך לגבי אחרים נוספים — לוח ביקורו לא איפשר לו זאת.

הוא חזר על תמיכת ארה"ב בתוכנית רייגן ובפתרון הבעייה הפלשתינית לפי החלטות 242 ו־338, אך לפי מונחים אחרים של „הגדרה עצמית", שיש להזהר בהם.

לגבי טאבה אמר בוש, כי החשוב הוא שתהיה התקדמות, והוא ישמח אם נוכחותו באיזור תסייע לכך. אך החשוב הוא ההתקדמות ולא החתימה על שטר הבוררות.

לשאלה על החרמת הפגישה שקיים שלשום עם פלשתינים, על־ידי חלק מן המוזמנים, השיב בוש, כי מבין 29 מוזמנים הופיעו 18, וזה ממוצע לא רע כלל. שולץ הסביר את התנגדות ארה"ב לוועידה בין־לאומית בהשתתפות ארה"ב בכך, ש„אינו מאמינים שזה יעבוד".

ארבע־עיניים עם שמיר

בפגישה שקיים בוש לפני־הצהריים עם מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ, יצחק שמיר, אמר שמיר, כי על הסובייטים לדעת, שלא ייתכן שיפור ביחסים עם ישראל בלא שיחול שינוי במדיניות בריה"מ כלפי היהודים ובלא שבריה"מ תשנה את מדיניותה לגבי הסכסוך באיזור.

השיחה בארבע־עיניים בין השניים, שתוכננה לכעשר דקות, נמשכה כ־40 דקות.

שמיר אמר, כי ישראל מעוניינת בשיפור היחסים עם מצרים. טאבה, לדבריו, הוא נושא שנופח מעבר לכל פרופורציה.

חלק ניכר מהשיחה הוקדש למלחמה בטרור. שמיר אמר, כי זה המכשול העיקרי לשלום וכי ארה"ב נוקטת במדיניות הנכונה.

בוש דיבר על הקשיים הכלכליים העומדים עתה בפני ארה"ב והביע חשש, כי הדבר יפגע קשה בסיוע החוץ.

הקמת המשדרים

(סוף מעמוד ראשון)

ככל הנראה, יתווסף לטיוטה הקיימת נספח שבו יצוין, כי 50 עד 60 אחוז מכלל העבודות הקשורות בהקמת המשדרים — יישארו בידי ישראל.

ראש המועצה האזורית „ערבה", אילן אורן, נפגש אתמול עם סגן ראש־הממשלה, יצחק שמיר. שמיר אמר לו כי מדובר בנושא כלכלי טהור ללא קשר לפוליטיקה וכי יעשה את מירב המאמצים להפקדת העבודות בידי ישראל.

תושבי הערבה איימו השבוע לשבש את ביקור בוש בשדה־בוקר. אולם ויתרו על כוונותיהם בעקבות פגישה עם מנכ"ל משרד התקשורת, יורם אלסטר. אלסטר הבטיח למתיישבים, כי פרס ייפגש עימם.

אילן אורן אמר אתמול, כי למרות שטרם הובטח לתושבי הערבה דבר, הם שמחים על התפנית שחלה ביחסו של פרס לנושא הקמת „קול אמריקה".

ממהר: השקל צמוד ל„סל"

(סוף מעמוד ראשון)

השער החדש לעומת הסל יהיה כמעט קבוע, בדמה של 1,5 ש"ח, כפי שהדבר קרה ביחס לדולר מאז יולי. בבנק ישראל הדגישו, שכממוצע יישאר שער החליפין לעומת הסל כמעט קבוע ופירוש הדבר, שאם שער החליפין של השקל לעומת מטבע אחד יעלה, הרי ששער החליפין לעומת מטבע אחר יצטרך לרדת.

ייתכן ייסוף הדולר

עד אשר תודיע הממשלה שהיא מבצעת פיחות לעומת כל הסל, שערי החליפין ייקבעו למעשה על־ידי ההתפתחויות בחוץ־לארץ. אם שער הדולר ימשיך להשתנות לעומת המטבעות האירופאיים, כמו שהדבר קרה בחודשים האחרונים, הרי שהדבר יביא לייסוף של הדולר לעומת השקל.

הסל אליו יוצמד השקל יכלול את הדולר, בשיעור של 60 אחוז, את המרק הגרמני — 20 אחוז, את הלירה שטרלינג — 10 אחוז, הפרנק הצרפתי 5 אחוזים, והין היפאני — 5 אחוזים. סל זה יחליף את זה שהיה בשימוש מאז 1976 ובו היה משקל הרבה יותר נמוך לדולר. לדברי אנשי בנק ישראל, הסל החדש ישקף הרבה יותר טוב את מבנה סחר החוץ של מדינת ישראל.

ירידה באינפלציה

הבנק הדגיש שהייצוב כלפי הסל הינו „צעד טכני" ושאין שום כוונה לבצע פיחות של השקל, מחר, למעשה, לא יורגש כמעט כל שינוי בשערי החליפין. הבסיס לשערי החליפין יהיה הערכים שירשמו מחר בצהריים.

בבנק ישראל מקווים, שבעקבות ההצמדה לסל תחול ירידה ניכרת באינפלציה. לדברי פקידים בבנק, חלק גדול מעליות המחירים בחודשים האחרונים שיקפו את הפיחות של הדולר לעומת המטבעות האירופיים. מכיוון שהשקל היה צמוד לדולר, פיחות זה תורגם למחירים גבוהים יותר עבור יבוא מאירופה, דבר שתרם לעליית מחירים.

קניית דולרים — ספקולציה

הפקידים אמרו, שמי שיקנה דולרים בתקווה להרוויח, יבצע ספקולציה שייתכן ולא יהיה לה בסיס, זאת מכיוון שאין איש יודע מה תהיה המגמה של הטווח הארוך של ערכי המטבעות השונים. באירופה יש ציפיות שבטווח הקרוב תרשם ירידה נוספת בערך הדולר, לפחות לעומת המרק והין. הפסימיות ביחס לדולר נובעת מנתונים שליליים על מצב המשק האמריקני שהופיעו השבוע. „אם המגמה תימשך כמו בחודשים האחרונים, אנו עשויים לראות שער של 1.4 שקל לדולר", אמרו מקורות בבנק ישראל. יחד־עם־זאת הם הדגישו, שייתכן והירידה של הדולר כבר הגיעה לסופה ועתה צפויה תקופה של יציבות בשערי החליפין, ומכאן שגם שערי החליפין בארץ יישארו יציבים.

לפי השיטה החדשה, אם הדולר ייפול ב־5 אחוזים לעומת יתר המטבעות העיקריים, הרי שהשקל יתחזק בשיעור של 3 אחוזים לעומת הדולר, ואילו לעומת המטבעות האירופאיים יהיה פיחות של 2 אחוזים. על־פי השיטה שנהוגה עד היום מאז ה־1 ליולי 1985, פיחות של 5 אחוזים בדולר, היה גורם לפיחות של 5 אחוז לעומת המטבעות האירופאיים. זו הסיבה שבנק ישראל הדגיש שהשיטה החדשה תביא לייתר יציבות בערך השקל.

עפולה־סטמפורד ערים תאומות —

מועצת עיריית סטמפורד בקונטיקט ארה"ב קיבלה את המלצת ראש העיר תום סרני לכרות ברית ערים תאומות עם העיר עפולה. הליכי חתימת הברית נמצאים בסיומם ולקראת טקס החתימה בכוונת ראש העיר להזמין את ראש עיריית סטמפורד לבוא לעפולה ולחנוך בהזדמנות חגיגית זאת את מרכז היום לקשיש בגבעת המורה שנבנה בתרומת יהודי סטמפורד.

שלמה גלזר

שוק המטבע יישאר יציב

(סוף מעמוד ראשון)

להתחיל מחדש את המסע האינסופי של שינויים נומינליים שנקרא בשם „פיחות".

לפני כשבוע, במדור „הכלכלה והארץ", הבענו דעה חיובית בקשר להצעה זו של היצמדות לסל המטבעות במקום לדולר — מיד כאשר נודע לנו על ההכנות והדיונים לביצוע צעד מסוג זה. המהלך עליו הוחלט נועד להקהות את התנודות משינוי שער המטבע בשוק העולמי ולהחליש את הלחצים האינפלציוניים הנובעים מהתייקרות היבוא מאירופה. אם הדולר יוסיף להיחלש כלפי המטבעות האירופאים — מצפים עדיין להיחלשות נוספת של הדולר בכעוד 10 אחוזים ביחס למארק הגרמני — יתבטא הדבר בפיחות של 6% בלבד של השקל כלפי המארק, ובייסוף של 4% כלפי הדולר.

על־פי המצב כיום, היה שינוי כזה בא לידי ביטוי בפיחות של 10% מול המארק הגרמני ובשער שקלי יציב כלפי הדולר. מהדוגמה לעיל [illegible] תנודות השערים המיובאים יוקטנו ועל־ידי־כך יוקטנו [illegible] האינפלציוניים מצד היבוא, מצד שני, תקטן גם תוספת ההכנסות של היצוא לאירופה, בשקלים, וגם תוספת ההכנסות של מקבלי פיצויים מגרמניה. יחד־עם־זאת, יקטן גם הפסד ההכנסה השקלית של היצוא לארה"ב.

ייתכן כי עיתוי מוקדם יותר של המעבר לסל, עשוי היה למנוע גם [illegible] מהאינפלציה השנתית — הנאמדת ב־18% עד סוף 1986 — וגם [illegible] היצואנים לארצות־הברית.

הרכב הסל אליו הוצמד השקל תואם פחות או יותר את הרכב סחר החוץ הישראלי — בהתחשב עם יבוא ויצוא של מוצרים — אך גם של השירותים. אין במעבר כזה משום פיחות ואם הממשלה תרצה לבצע פיחות נוסף, תצטרך לקבל החלטה מיוחדת על כך. אולם, כל פיחות של השקל יתבטא ביחס לסל ולא ביחס לדולר. המעבר המשוקלל מהסל הנוכחי לסל החדש מצביע לכאורה על הפרש של 3% אך אין לכך משמעות כלכלית אלא [illegible] אלה שנצמדו באשראי לסל המטבעות הקודם.

נראה, שביצוע השינוי כאשר נגיד הבנק, מיכאל ברונו, נעדר מהארץ, וההודעה על השינוי יומיים מראש, מצביע גם על סגנון חדש [illegible] ישראל ואמון מסוים בבגרות הציבור.

אמש במוקד

דורית גפן

הקרדו של וייצמן

[illegible]

„על המשמר"
עתון יומי
على الهمشمار
جريدة يومية

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102-121, טל' 225125-6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33154 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בוש בכנסת: תכנית רייגן — המסגרת הטובה ביותר למו"מ

סגן נשיא ארה"ב שיבח ממשלת האחדות ● הציע להסיר המגבלות הנהוגות בישראל ביחס למשקיעים זרים ● על הסיוע: אנו לומדים לתת יותר סיוע בלי להוציא יותר כספים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

סגן נשיא ארצות־הברית, ג'ורג' בוש, הזכיר אתמול את תוכנית רייגן לשלום במזרח התיכון כתוכנית המבטיחה את הדרך הטובה ביותר ליצירת דו־שיח במזרח־התיכון, וכמסגרת טובה ביותר שתבטיח לישראל בטחון בגבולות בני־הגנה.

ג'ורג' בוש אמר את הדברים בנאום חגיגי, אישי וחם, שנשא בטרקלין שאגאל במשכן הכנסת במעמד ראש הממשלה, שר החוץ, שרים, חברי כנסת, שופטים וראשי הסגל הדיפלומטי.

בנאומו הרעיף ג'ורג' בוש שבחים על ישראל וממשלתה, שהיה בהם כדי להעלות סומק אפילו על לחייה של מדינה בת 38.

הוא דיבר על „ההישגים הבלתי רגילים" של ממשלת האחדות הלאומית בבלימת האינפלציה. הוא גם הציע לממשלה להסיר את המגבלות המינהליות הנהוגות בישראל ביחס למשקיעים זרים, לרבות הורדת מיסים ומכירת חברות ממשלתיות ליזמים פרטיים.

בדברו על המשך הסיוע האמריקני, אשר מגיע עתה לארבעה מיליארד דולר, אמר בוש: „אנו לומדים עתה כיצד לתת יותר סיוע מבלי להוציא יותר כספים". הוא הזכיר את האבות המייסדים, הרצל, וייצמן ובן־גוריון, אבל לא את ז'בוטינסקי או בגין — למורת רוחם של אנשי „חרות".

בפרק המדיני אמר סגן הנשיא, כי השלום בין ישראל לשכנותיה הערביות יושג רק בדרך של מו"מ ישיר.

בפרק על שיתוף הפעולה האסטרטגי בין ישראל לארצות־הברית אמר סגן הנשיא, כי נוסף לאימונים צבאיים משותפים נערכים עתה דיונים גם בהצבת ציוד אמריקני בישראל ובשימוש בבתי־חולים ישראליים, לשם טיפול בנפגעים צבאיים אמריקניים. „אנו מסייעים איש לרעהו בתכנון בנייה ובחינת מערכות נשק," אמר בוש, בהדגישו כי ישראל היתה המדינה השלישית שנענתה להזמנת ארה"ב ליטול חלק בתוכנית „מלחמת הכוכבים."

לנאום בטרקלין שאגאל קדמה פגישת סגן נשיא ארצות־הברית עם ועדת החוץ והבטחון. הוא האזין בתשומת לב לדבריהם של ח"כים, והיתה זו הזדמנות יחידה שניתנה לאופוזיציה להשמיע את עמדותיה בפני האורח.

בוש הגיע לרבת־עמון

סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, סיים את ביקורו בארץ, והגיע אתמול בערב לרבת־עמון.

אמצעי הבטחון בנמל היו חמורים, כפי שהיו בעת בואו של האורח. וכל המעברים נשמרו ע"י כוחות מתוגברים של שוטרים ואנשי משמר הגבול.

טקס הפרידה

בוש ורעייתו נפרדו אתמול אחר הצהריים ממארחיהם בישראל בטקס ממלכתי שהתקיים בגן הוורדים מול משכן הכנסת. בוש סקר משמר כבוד של נציגי זרועות צה"ל, לאחר מכן נפרד משרי הממשלה, נציגי העדות ומוזמנים נוספים. תזמורת צה"ל ניגנה את המנוני שתי המדינות, כשברקע נורו 19 מטחי כבוד. בטקס לא נישאו נאומים.

ביקור ב„הדסה"

שעות ספורות לפני צאתה את ישראל לירדן בקרה רעיית סגן נשיא ארה"ב במחלקות הילדים של בית־החולים „הדסה" עין כרם בירושלים.

נלוו אליה לסיור רעיית ראש הממשלה, סוניה פרס, רעיית ראש עיריית ירושלים, תמר קולק, רעיית שגריר ארה"ב בישראל, גב' פיקרינג ורעיית הקונסול הכללי, גב' דרייפר.

בעת שנכנסה לחדר המשחקים פרצו הילדים המאושפזים בשירת „הבאנו שלום עליכם". הגב' בוש הנרגשת העניקה להם שפע של צעצועים.

„הגיע הזמן לשחרר ביגון"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„כשהרוסים שחררו את שצ'רנסקי, התייחסנו לכך כאל כוונה אמיתית לשיפור מצבם של יהודי בריה"מ. עתה הגיע הזמן לאות חדש: יש לשחרר את יוסף ביגון ואת מסורבי העליה האחרים הכלואים בבריה"מ" — אמר אתמול סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש בכנסת.

הדברים לא נכללו בנוסח הנאום שחולק לעיתונאים, ונאמרו בעקבות פגישתו של בוש עם שלש נציגות ארגון „אמהות למען החופש" עמן נפגש קודם לכן בלשכת יו"ר הכנסת.

במהלך הפגישה הוצגה בפני האורח מסכת התלאות של 84 האמהות, אשר בניהן נותרו בברית־המועצות ללא כל אפשרות להתאחד עם משפחותיהם.

ד"ר ונדה אוסניס סיפרה, כי לא ראתה את בנה יחידה זה 14 שנה, והיא איננה מכירה את שני נכדיה. האם השנייה, אסיה פולונסקיה, סיפרה כי לא ראתה את בתה היחידה 12 שנה.

מאוחר יותר, אמר סגן הנשיא בוש בפני חברי הכנסת ועשרות האורחים: „נסערתי עמוקות כש־אמותיהם של מסורבי העליה באו לפניי ואמרו לי בדמעות בעיניהן: „אנא, עזור לנו". אנחנו רוצים לעזור ונשתדל לעשות כך".

סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, עם אמהות של מסורבי עליה בכנסת (צילום: יצחק הררי)

השוטרים נאלצו לישון בכיתות בתי־ספר

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שוטרים רבים שהשתתפו במבצע להבטחת שלומו של סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, נאלצו לישון בחדרי כיתות של בתי־ספר מבלי יכולת להתרענן לקראת הימים גדושי האירועים שציפו להם.

השוטרים התרעמו על שהרשויות לא איפשרו להם ללון בבתי־מלון כפי שמקובל לגבי אנשי בטחון אחרים.

במבצע „עיט", כינוי הקוד של אבטחת ביקורה של פמליית בוש, הוקפו מאות שוטרים ואנשי זרועות הבטחון.

דובר המחוז הדרומי, פקד רפי לוי, מסר כי השוטרים גויסו ממרחב ירושלים ומקורסי הדרכה שונים של המשטרה. על המבצע ניצחו מפקד המחוז הדרומי של המשטרה, ניצב [illegible], ומפקד מרחב ירושלים, תנ"צ חיים אלבלדס.

המשטרה חסמה נתיבים ראשיים לתנועה רק כשעה ששיירת סגן הנשיא עברה בהם וכן עם צאת האורחים ממלון „המלך דוד" ובשובם אליו. תפ"ק המשטרה התמקם אף הוא במלון הירושלמי.

„דפיקות לב" גרם האורח שעה שסייר במזרח־ירושלים ועצר כדי לשוחח עם תושבים שהריעו לו בהתלהבות.

חיילים סורים נשארו במשערה

נוסעים שהגיעו בסוף השבוע מעבר מרדום־לבנון סיפרו, כי חיילים סוריים עדיין שוהים במשערה, וזאת בניגוד לפרסומים בדמשק ובביירות כאילו החיילים יצאו. (עתים)

הולנדים התאמנו במחנות פלשתיניים

אמסטרדאם. — לפחות 50 צעירים הולנדיים התאמנו במחנה פלסתיני — מסר ריצ'רד דה מולדר, אחד מאנשי הסגל הבכירים של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת ארסמוס ברוטרדאם.

דבריו של דה מולדר כלולים בראיון המתפרסם בשבועון ההולנדי „אלסוויר", לרגל הופעתו הצפויה של ספרו לקראת מודל של טרור, העתיד להופיע בקרוב בלשון האנגלית. (עסט"א)

● 7 מתוך 13 המדינות חברות ארגון „אופ"ק" הציעו אתמול לצמצם את תפוקת הנפט שלהן בכ־1.6 מיליון חבית ליום.

● „פרס השלום" הוענק לתלמידי בית הספר התיכון המקיף „עמל" ע"ש גרטרוד בשדרות, ולתלמידי בית הספר התיכון העיוני בטייבה.

טיסת ניסוי מוצלחת של „פנטום" עם מנוע „לביא"

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

המנוע של מטוס ה„לביא" נוסה לראשונה בטיסה אתמול אחה"צ. הניסוי עבר בהצלחה. המנוע, מתוצרת חברת „פרט אנד וויטני", הושתל בגוף מטוס „פאנטום".

בתעשיה האווירית סבורים, כי השתלת מנוע זה, שמחירו מגיע ל־3,5 מליון דולר, תשפר בכ־20 אחוז את יכולת ביצועיו של מטוס ה„פאנטום". בחיל־האוויר מבקשים להאריך את חייו של ה„פאנטום" עד לשנות האלפיים.

מטוס ה„פאנטום" המצויד במנוע ה„לביא" המריא אתמול אחה"צ ממתקני התעשיה האווירית, ונחת אל אחר מבסיסי חיל־האוויר לשם המשך הניסוי במערכות המטוס.

אדם שעליו נאמר כי הודה בהצבת מכונית־תופת מוצא להורג על־ידי ארגון „אמל" השיעי בביירות המערבית. מוחי א־דין סאלח, מוסלמי בן 24, נורה למוות בבית העלמין השיעי על ידי שני לוחמים של ארגון „אמל", שהפעילו לצורך זה רובים אוטומטיים מסוג קלצ'ניקוב. כ־1,500 אנשים עקבו אחר „ההוצאה להורג". השנייה מסוגה מאז פתחו החיילים הסורים והלבנונים במבצע לשים קץ לאנרכיה בחלק המוסלמי של העיר. (צילום אי. פי.)

הסורים הגבירו השמירה ברחובות ביירות

ביירות. — כוחות הביטחון, חיילים ויחידות הצבא הסורי הגבירו את השמירה ברחובות ביירות ובצמתים מרכזיים והועמדו בכוננות משני צידי „הקו הירוק", לאחר מותם של 54 בני־אדם בהתפוצצויות של שתי מכוניות ממולכדות האחת במזרח והאחרת במערב העיר.

במערב־ביירות המוסלמית, כוחות הצבא הלבנוני והצבא הסורי הגבירו את בדיקת כלי הרכב ברחובות העיר, לאחר ש־24 בני־אדם נהרגו ו־106 נפצעו בהתפוצצות מכונית ממולכדת במערב העיר ליד הקו הירוק ביום שלישי.

הצבא הלבנוני תגבר את המשמרות ליד המחסומים בשני חלקי העיר, ובעיקר במעברים המקשרים בין מזרח ביירות למערבה.

בשידורי רדיו נקראו האזרחים לדווח למשטרה על תנועת כל מכונית חשודה בשני חלקי העיר.

שר הפנים הלבנוני, עבד־אללה אלראסי, הבטיח לעשות את כל הדרוש כדי לתפוס את הרוצחים ולמנוע סיבוב דמים נוסף של התפוצצויות מכוניות ממולכדות, כפי שאירע בביירות בשנה שעברה.

(עיד. ע־צ)

פרשן טלוויזיה סובייטי הורשע בריגול

מוסקבה. — מי שהיה הפרשן של תוכנית לטלוויזיה סובייטית לענייני מדע וחלל, נידון ל־15 שנות מאסר לאחר שנמצא אשם בריגול לטובת גרמניה־המערבית — מגלה הבטאון הרישמי של האיגודים המקצועיים „טרוד".

העתון מציין, כי איליה סוסלוב נידון על־ידי בית־משפט צבאי במוסקבה בחודש שעבר ונמצא אשם ב„בגידה במולדת בצורת ריגול". כולל העברת סודות המדינה על החלל ועל עניינים טכנולוגיים למודיעין המערב־גרמני.

סוסלוב שהיה אחראי לתוכנית „האדם, כדור הארץ והיקום" בשנות ה־70 המוקדמות, זכה לעיטור על תרומתו לפופולריזציה של חקר החלל, לפני שנפתחה חקירה של פעולות הריגול שלו ביולי 1985, מציין העתון.

עוד מגלה העתון, שסוסלוב נתבקש לפרוש מתפקידו בטלוויזיה ב־1973 לאחר שדודו היגר לישראל. באותו פרק זמן נעלמו סרטים של השיגורים הסובייטיים האחרונים לחלל מהכספת הפרטית של סוסלוב אך נעשה הכל כדי להשתיק את הפרשה והאיש עבר לעבוד בסוכנות „נובוסטי".

לדברי „טרוד", העתיק איש הקשר שלו את המיסמכים שנמסרו לו על ידי סוסלוב בשעות הלילה במשרדו. העתון לא מוסר פרטים על גורלו של אריסן, אך מציין כי אנשים רבים שנמסרו חומר סודי העידו במשפטו של סוסלוב והם יובאו לחקירה.

(עיד)

אניית פאר עולה בלהבות ליד איי בהאמה

מיאמי. — התפוצצות גרמה לדליקה על סיפון אוניית־פאר ליד איי בהאמה. לפחות ארבעה אנשים נפצעו ומאות נוסעים חולצו בסירות הצלה.

לאחר שמשמר החופים דיווח תחילה, כי האש באוניה „אמראלד סיס" בת 18,936 טונות כובתה הם הודיעו לאחר מכן כי הדליקה נמשכת, אך נעשו צעדים לבליטתה.

עוד מסר משמר החופים, כי אין כל סכנה שהאוניה תשקע במצולות. סבורים כי כ־960 נוסעים ואנשי צוות שהו על האוניה בשעה שפרצה הדליקה. (עיד)

● שיחות מצריות־סובייטיות נפתחו אתמול בקאהיר. בראש המשלחת המצרית עומד אבול נאסר, מנהל מחלקת הארגון של משרד החוץ ובראש המשלחת הסובייטית, ולאדימיר פוליאקוב, מנהל המחלקה לענייני המזה"ת במשרד החוץ הסובייטי. השיחות נסבו על ההתפתחויות האחרונות במזה"ת ועל השאלות העומדות על סדר־היום של עצרת האו"ם הבאה, שתיפתח בחודש ספטמבר בניו־יורק.

● סוריה הכחישה אתמול דיווחים שפורסמו על־ידי העתונות האמריקנית, לפיהם ערך מנהל סוכנות הביון המרכזית „סי.איי.אי" וויליאם קייסי ביקור פרטי בדמשק, כדי לדון על שיחרורם של בני הערובה האמריקאים הכלואים בלבנון.

● בריה"מ הזהירה אתמול את ארה"ב מפני חריגה מהמגבלות שהוטלו על החימוש הגרעיני בחוזה „סאלט־2" משנת 1979.

ח"כים רבים מהליכוד נעדרו מההצבעה על הודעת פרס

הכנסת אישרה הודעת פרס על מסעו למרוקו ● בליכוד תקפו את פרס ומפלגת העבודה על „התחרות ביניהם על ויתורים לערבים"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת אישרה אתמול את הודעתו המדינית של ראש הממשלה, שמעון פרס, על מסעו במרוקו. בשעת ההצבעה נעדרו מהמליאה ח"כים רבים מהליכוד. האופוזיציה, מימין ומשמאל, הצביעה נגד.

בסכמו את הביקור אמר יו"ר ועדת החוץ והבטחון, אבא אבן (מערך), כי כל שוחר שלום צריך לברך את פרס על מסעו. „חשוב שמלאכת הבנייה חודשה אחרי שבועות של קיפאון מריני מיאש ומרכא".

יוסי שריד (ר"צ) טען, כי לישראל יש עם מי לדבר בעולם הערבי, ולא רק עם חסן. אך כל עוד ממשלת האחדות קיימת אין על מה לדבר. המפגש באיפראן היה חשוב מאוד. מפלגת העבודה צריכה לאמץ לה קו חדש, שונה לחלוטין מתקו הנרשא את שמם של גולדה מאיר וישראל גלילי.

„ראש הממשלה שלנו הוא איש מוכשר ורצונו טוב, אבל גם הטוב באנשים לא יוכל להתקדם כאשר אבני הסיפות של שרון ושמיר הן חצי המטען שעל גבו. הגיעה העת לנכונות ישראלית לדבר עם אש"ף על בסיס של הכרה הדדית", אמר שריד.

דב בן־מאיר (מערך) תקף את שריד על שרץ לכנסת תחת דגלם של מאיר וגלילי, אברהם ורדיגר (פועלי אגודת ישראל) העריך כי המסע למרוקו תרם לנשיא מצרים מובארק יותר מאשר לישראל.

מזכ"ל העבודה, עוזי ברעם, העיר כי למפגש הגלוי במרוקו השיבות היסטורית. „היו לו השלכות חיוביות גם לגבי דעת הקהל הערבית וגם לגבי דעת הקהל היהודית".

עוזי לנדאו (ליכוד־חירות) הקדיש את מרבית דבריו לביקורת על פרס. לא מצאה חן בעיניו העובדה, כי פרס מוכן למו"מ עם „נציגים אותנטיים" של העם הפלשתיני. לדעת לנדאו, אלה „אישי אש".

פנחס גולדשטיין (ליכוד — ליברלים) תקף שרים וח"כים בעבודה, בשל התחרות הפנימית בינהם, על ויתורים לערבים.

שמעון פרס, בדברי תשובתו, ציין כי המצב במזרח־התיכון נמצא לפני שינויים. אולם אלו יושגו רק לאחר מו"מ בין כל הצדדים המעורבים בבעיות. בפנותו אל עבר ספסלי הליכוד הרגיש פרס: „אינני מציע לא להתייהר ולא להגיד אנחנו עשינו שלום עם מצרים. על סיני היה קל לוותר".

מספר טילי קטיושה נורו לגליל — אין נפגעים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

כמה טילי קטיושה נורו אתמול בבוקר לעבר הגליל. הודי ארע לאחר השעה 8 בבוקר, והדי התפוצצויות נשמעו היטב ביישובים בגליל.

לאחר שכוחות הבטחון פתחו בסריקות משני עברי הגבול התגלו שרידים של טילי קטיושה בתחום ישראל ושרידים של טילים אחרים בתוך רצועת הבטחון. הסריקות נמשכו עוד זמן רב, כדי לברר אם היו טילים אחרים, אך הם לא העלו רבה.

מעריכים שהטילים נורו מצפון לרצועת הבטחון. הטילים, הן אלה שנפלו ברצועת הבטחון והן בתחום ישראל, לא גרמו לנפגעים ולא גרמו נזקים.

תושבים באזור מסרו, שעם הישמע ההתפוצצויות הבינו כי מדובר בקטיושות, אולם לאחר זמן לא ארוך חזרו החיים למסלולם.

חילופי אש בין צד"ל לפלסטינים

חילופי אש שנמשכו כמה שעות היו אתמול לפנות־בוקר בין כוחות צד"ל והמיליציות הנוצריות המוצבות באזור הכפר פלוס לבין מיליציות השמאל מזרחית לצידון.

כוחות צד"ל המוצבים באזור ג'זין שמחוץ לרצועה השיבו אש שנמשכה כמה שעות והצליחו להפחית את הירי של מיליציות פלסטיניות בתמיכת ארגוני השמאל באזור צידון.

„חדווהו מהמשרד בביירות"

תנועת „אמל" אסרה על אנשיה ומפקדיה לשוחח עם עיתונאים זרים ונכנסים לדרום לבנון דרך ישראל. מקור „אמל" בדרום־לבנון, דאוד דאוד, מסר שניתנה הוראה מפורשת „לא־סור על כל האחראים והמפע־לים בארגון להענות לאיינות לכל עיתונאי זר המגיע לדרום מישראל".

„אני מבקש מסוכנויות הידי־עות ועיתונאים זרים המדווחים על הנעשה בדרום־לבנון לעשות זאת ממשרדיהם בביירות, לאחר תיאום מוקדם עם לשכת ההס־ברה של „אמל" ומשרד ההסברה של ביירות", אמר דאוד דאוד.

רעות חדד תובא היום למנוחות

מאת מאיר בליך

כתבנו בבריטניה וכתב עתי"ם

גופתה של הילדה רעות חדד שנפטרה שלשום בבית־החולים „בקיימברידג' הוטסה אמש לארץ. את הגופה ליוו הוריה של הילדה. היום היא תובא למנוחות בנתניה.

רעות נפטרה כיום כיום שלישי לאחר שבשבוע שעבר הושתל בגופה הכבד השני.

צוות בית־החולים בקיימברידג' הביע אתמול את צערו הרב על מותה של הפעוטה. הצוות ידע להעריך את התנהגותה המופתית של המשפחה ואת הילדה הנפלאה.

בסיועו של הקונסול הישראלי יעקב פרי ובעזרתה של חברת „נורמוס" נעשו כל הסידורים כדי לאפשר הטסת ההורים לארץ עוד אתמול, בטיסת „אל על" מלונדון.

סכנת פילוג מאיימת על התנועה המתקדמת לשלום

70 צירים מבין 200 צירי הוועידה תובעים לקיים מושב מיוחד של הוועידה לדיון בקיפאון שנוצר בתנועה

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

סכנת פילוג מאיימת על התנועה המתקדמת לשלום. למעלה מ־70 צירים מבין 200 צירי הוועידה האחרונה תובעים לכנס מושב מיוחד של ועידת התנועה תוך 30 יום לדיון בקפאון ובשיתוק השוררים במוסדות התנועה.

כמכתב ששיגרו חברי האופוזיציה להנהגת התנועה הם תובעים לקיים דיון, בהתנהגות ההנהגה ובסיכום שהביאו לדבריהם לסגירת רוב סניפי התנועה.

כן תובעים חברי האופוזיציה לממש את החלטת הוועידה האחרונה שהתקיימה בשנה שעברה, בדבר חידוש הופעתו של „אלתראמן", בטאונה של התנועה, בראשותו של ד"ר ראשיד סאלים.

„אלתראמן" נסגר עקב סכסוך שפרץ בין עורכו הראשי, ד"ר סאלים, לבין הנהגת התנועה, ובמקומו הופיע „אלוטאן" בעריכתו של המשורר פאוזי עבדאללה.

מקור ב„מתקדמת" אמר, שחברי האופוזיציה מוחים על היחס השתלטני והמתנשא של הנהגת התנועה, שלדבריו מזמינה פסילה לרשימה המתקדמת על־ידי השלטונות, כדי שחברי ההנהגה ימשיכו לשאת את הדגל ויירשו כקרושים מעונים בעיני התנועה הפלשתינית. אותו מקור גם הוסיף, שמתוך 48 סניפי התנועה נסגרו כ־40 סניפים.

עוד נודע, כי מאחורי הדרישה לקיים מושב מיוחד לוועידת „המתקדמת" עומדים סניפים מרכזיים במשולש ובגליל וגם חברים מרכזיים מסניף נצרת.

את עמדת ההנהגה ביטא עורך „אלוטן", פאוזי עבדאללה, במאמר שכתב עבדאללה הוא רומז שלא חשובה הכמות אלא האיכות בתנועה. חברי האופוזיציה רואים בדברי עבדאללה קריאה לפרישתם מהתנועה.

אנשים ואירועים

סגל הפיקוד הבכיר של צה"ל, חברים וידידים לנשק נפרדו ביום שלישי מאל"מ גבריאל רפופורט (גברוש). החייל הוותיק בותק בצה"ל. גברוש, חבר קיבוץ בית אלפא שבעמק, שירת בפלמ"ח והיה מפורצי „דרך בורמה" לירושלים הנצורה בימי מלחמת השחרור. שמו של גברוש עלה לכותרות לאחרונה כמי שפיקד על כוח צה"ל שיצא ליטול חלק בפעולות ההצלה ברעש האדמה במקסיקו. בתצלום: גברוש (מימין) מתחבק עם ראש אכ"א, האלוף מנחם עינן. (כתב: אבי בניהו. צילום: דובר צה"ל)

תלמיד ערבי־ישראלי הצטיין במצרים

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

איהאב כבהא, תלמיד כתה י' מכפר ברטעה שבמשולש, זכה במדליית זהב ובתעודת הצטיינות בקורס מחשבים שהתקיים בימים האחרונים בקהיר מטעם החברה למחשבים במצרים. בקורס השתתפו תלמידים ערבים מכל ארצות ערב למעט סוריה ולוב.

כבהא זכה גם בכרטיס טיסה לאנגליה, שם ישתלם בקורס למחשבים. הוא סיפר, שהיחסים בין התלמידים הערבים מישראל לבין עמיתיהם מהמדינות הערביות היו קורקטיים, ושתלמידים ממדינות ערב התעניינו במיוחד במערכת היחסים בין היהודים והערבים במדינה.

הפעם הראשונה שתלמידים ערביים מישראל משתתפים בקורס כזה עם תלמידים מארצות ערב. בקורס, שהסתיים לפני שבוע, השתתפו כמו תלמידים ערבים מהגליל ומהמשולש.

לימוד נהיגה משפחתי

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

גד הורוביץ, בעל בית־ספר לנהיגה „מרטון" בכפר־סבא, איווד חוק ישן בתעבורה האומר כי כל אזרח רשאי ללמד את בן משפחתו נהיגה.

הורוביץ, בעל ותק של 25 שנה בלימוד נהיגה, רכש שישה כלי־רכב מסוג „רום כרמל" משופצים והתקין בהם מערכת כפולות של מעצורים, מראות, משענות־ראש מיוחדות וכל הנדרש כדי להפוך כלי־רכב ללימוד נהיגה, תמורת 46 שקל ליממה יוכל כל אדם לקבל את הרכב המיוחד ללא הגבלת זמן כדי ללמד את בן משפחתו. (מינימום השכרת הרכב כזה — לתקופה של 10 ימים לפחות).

התנאי היחידי הוא שהאזרח יהיה מעל גיל 21, בעל רשיון נהיגה שלוש שנים ובוגר קורס לנהיגה מונעת. ניתן ללמד רק בני משפחה.

יש כבר התעניינות עצומה בנושא, מספר הורוביץ. שני כלי־רכב הושכרו על־ידי קצין קבע, שמלמד את רעייתו, וחושב קשיש מכפר־סבא המלמד את אשתו בת ה־65.

כל אדם, שירצה ללמד את בני משפחתו נהיגה, יוכל לקבל את הרכב לתקופה בלתי מוגבלת עד לתגשתו של התלמיד למבחן מעשי. בתקופת השכרתו של הרכב הוא נרשם על שמו של השוכר והוא מבוטח בהתאם.

דלתות המטוס נפתחו ו„המת" ירד במדרגות

דיווח על מותו של אחד הנוסעים שנתקבל בתחילת השבוע ממטוס קל"מ אשר היה בדרכו לארץ, הקפיץ את אנשי המשטרה והעזרה הראשונה בנמל התעופה בן־גוריון.

על־פי הדיווח, מדובר היה כאזרח ישראלי, בן 17 וחצי מבני המיעוטים. אנשי המשטרה, שהמתינו לנחיתת המטוס, ביקשו לברוק כיצד נפטר ואם אולי נרצח. כמו כן, הוזעק למקום אמבולנס עם צוות רפואי.

אך כאשר המטוס נחת ודלתותיו נפתחו, הופתעו כולם לראות את „המת" יורד מהמטוס בכוחות עצמו.

החקירה העלתה שהנוסע חש ברע, הקיא והתעלף. בהעדר רופא או אחות בין הנוסעים חששו אנשי הצוות, שהצעיר מת. אך זמן קצר לפני הנחיתה התאושש.

אנשי העזרה הראשונה, שלקחו אותו למירפאה בנמל, גילו שיש לו חום גבוה, אך שיחררו אותו לאחר שנתנו לו גלולה להורדת החום. (עתי"ם)

מסוקי „קוברה" עצרו מעל „מחנה צבאי"

על גבעה מיוערת בעמק האלה הוקם בימים אלה „מחנה צבאי", שבו החלו צילומי סרט ישראלי, לפי תסריט של הסופר יגאל לב, למרור הדרמה של הטלוויזיה הישראלית.

המחנה משך אליו את תשומת לבם של מסוקים מסוג „קוברה", אשר חלפו באיזור, ועצרו מעל אחד הצילומים, כאשר הבחינו בשני „חיילים" מתבוססים זה כזה, רק לאחר שנתגלה להם סודו של המקום, המשיכו בדרכם. (עתי"ם)

ראש עיריית יריחו ביקר פצועי הפיגוע

סברי חלף, ראש עיריית יריחו, מגיש שי למירב פרץ מכרמיאל, שנפצעה בפיגוע בעיר. (צילום: אבי חיון)

ראש עיריית יריחו וסוחרים מעירו ביקרו אתמול אצל פצועי הפיגוע שהיה בעיר ביום חמישי שעבר, כעת שרימון הושלך לעבר קבוצת מטיילים של החברה להגנת הטבע.

ראש העיר, ג'מיל סברי חלף, בא לבית־החולים לפני־הצהריים יחד עם קבוצת סוחרים מעירו, ובינהם בעל חנות האופניים שהשכיר אותם למטיילים, ואשר אחד מעובדיו נפצע גם הוא כהתפוצצות בפתח החנות.

„אנו מתפללים לאל שיעזור לכם להבריא ולחזור לבתיכם במהרה", אמר חלף לפצועים. „אנו מצטערים על מה שקרה".

חלף התעכב ליד כל אחד מן הפצועים והגיש להם פרחים, בונבוניירות ופירות.

נהג הטיולית משה מקרית שמונה, שמאושפז במחלקה הכירורגית במצב בינוני, אמר: „כל הכבוד לו". לשאלה אם ימשיך לבקר ביריחו, השיב ללא היסוס: „אני גדלתי וחייתי ביניהם ואמשיך כך".

לעומתו, מירב פרץ בת ה־15, הפצועה הצעירה ביותר, מהססת במקצת לקבל את הזמנת חלף לשוב ולבקר ביריחו. „אני חושבת שלא. זה קצת מפחיד, זה השאיר בי טראומה".

בצאתו אמר חלף לעיתונאים, כי אינו חושש מן התגובות בשטחים לביקורו אצל הפצועים. „אני עושה זאת מתוך הלב. יריחו היתה שקטה 19 שנים, ואי אפשר לנתק קשרים שנוצרו במשך זמן כה רב", אמר. (עתי"ם)

„היום" איך להגדיר „הגדרה עצמית"

חנא סניורה בצאתו מהפגישה עם ג'ורג' בוש. ההגדרה העצמית נותרה במחלוקת. (צילום: רחמים ישראלי)

„עברנו את שלב הוויכוחים"

יש המפרשים את זכות ההגדרה העצמית לפלשתינים כריבונות מלאה על הקרקע והקמת מדינה עצמאית ויש הרואים בה — קונפדרציה עם ירדן ■ אכרם הנייה, עורך א־שעב, טוען שאצל הפלשתינים זה לא נתון לוויכוח: „ויתור על זכות זו הוא ויתור על הכל"

מאת פנחס ענברי

כאשר מדברים על זכות ההגדרה לעם הפלשתיני — כל אחד מתכוון למשהו אחר. ירדן אומרת כי זכות ההגדרה העצמית פירושה קונפדרציה עם ירדן. ראש העירייה המודח של עזה, רשאד א־שווא, סמך את ידיו לא מכבר על פירוש זה. אש"ף במקום מפרש אותה כזכות להקים מדינה עצמאית לכל דבר. אם תרצה — תבוא בקשר קונפדרטיבי במעמד שווה עם ירדן, או עם כל מדינה ערבית אחרת.

לא כך היו פני הדברים עד לפני זמן לא רב. רק מעטים שמו לב, כי ב„אמנה הפלשתינית" אין סימן זוכר למדינה. הפלשתינים השתלבו אז בזרם הלאומיות הערבית הכללית, שרגל במדינות ערביות, ולא ראה בעין יפה הקמת מדינה נוספת על אלה הקיימות.

פנייה, איפוא, לאכרם הנייה, עורך הבטאון א־שעב התומך באש"ף, כדי לשמוע מפיו כיצד הוא מפרש את המונח שהכל מדברים בו היום — „זכות ההגדרה העצמית לעם הפלשתיני".

שאלה: מדוע כה חשובה לפלשתינים הזכות להגדרה עצמית?

תשובה: העם הפלשתיני עומד על זכות זו, כי התנועה הציונית מראשיתה הכחישה את קיומו כעם ועד היום היא מציעה פתרונות שמשמעותם: הטמעה בירדן ובארצות ערב. העמידה על זכות הגדרה עצמית היא עמידת העם הפלשתיני על קיומו ועל הזכות לקבל ריבונות על האדמה. ויתור על הזכות הזאת הוא ויתור על הכל.

האם פירוש הדבר, שאחרי שתזכו בהגדרה העצמית, תוותרו על קיומכם הנפרד ותשתלבו בכלל העולם הערבי?

העמידה על זכות ההגדרה העצמית היא עניין יסודי לקיום העם. אחרי שנזכה למדינה עצמאית, ייתכן שנקבע עדיפות ליחסים מיוחדים עם כל מדינה ערבית.

ההדגשה על הגדרה עצמית היא הדגשה על אישיות לאומית. היא גם נסיון לעמוד מול מאמצי השכנים הערביים להטמיע את הפלשתינים, כדי לחסל את הבעיה.

האם יש ניגוד בין הזכות להגדרה עצמית לבין האחדות הערבית הגדולה?

אין כל ניגוד. ההיסטוריה לימדה אותנו כי בבעיה הפלשתינית היתה תמימות־דעים בין המדינות הערביות.

היום העיקרי בלאומיות הערבית קרא לאחד את המדינות הערביות הקיימות למדינה אחת גדולה. האם אין הוספת מדינה על אלה הקיימות בבחינת זרם מנוגד לזרם העיקרי?

זאת שאלה שיכולה להיות נכונה לגבי מדינות המפרץ הערבי: תימן הצפונית והדרומית, אבל לא לגבי העם הפלשתיני, הנמצא בעימות עם כוח שאיננו ערבי. עברנו את שלב הוויכוחים בעניין הזה. העלאת ספקות בשאלה זאת, פירושה שעשרות אלפי הפלשתינים שנפלו בקרב נגד ישראל ונגד המשטרים הערביים — מתו לשווא.

אצל הפלשתינים זה איננו נתון לוויכוח. זה כבר לא בעיית פליטים, או בעיית מיעוט הדורש זכויות אזרח, או תוכניות פיתוח. זאת בעיה לאומית.

אילו לא היתה עמידה על זכות ההגדרה העצמית, כל מה שקרה בעשרים השנים האחרונות, כולל הקמת אש"ף — היה לשווא.

הפתרון הסובייטי:

עקרונות נוקשים, מדיניות גמישה

מאת יוסף שמי

בעיקרון מכירה בריה"מ בזכות כל העמים להגדרה עצמית. במקרים מסויימים מוסיפים עוד פיסקה האומרת „הקמת מדינה ריבונית". אך רק במקרים מסויימים... בנוגע לעמי בריה"מ, למשל, אין דבר כזה. הזכות קיימת להלכה, בחוקה הקונסטיטוציונית, אך אוי למי שינסה לעשות נסיונות לרעיון כזה. הוא יואשם מיד בלאומנות, פארטיקולאריזם המשוקע בתפקרת האינטרסים הלאומיים האישיים למען כוחות החושך האימפריאלים.

אין מעלים על הדעת מימוש הגדרה עצמית לאוקראינים או לעמי קווקז. ב־1919 קמו מדינות עצמאיות של אוקראינה ושל קווקז, אך הם לא האריכו ימים. הצבא האדום דיכא את המדינות הצעירות בכוח הנשק. פולין זכתה להכרה ב־1918 ואף הכירו בגבולות היסטוריים שכללו חלקים של אוקראינה ובילורוסיה. אך ב־1920 כשהצבא האדום עמד בשערי וארשה, לא עמדו הסובייטים בהבטחתם והקימו ממשלה סובייטית של הרפובליקה הפולנית, אלא שבלתי נפרד מחבר העמים הסובייטי. ב־1920 הנחיל פילסודסקי מכה ניצחת לצבא האדום ואז חזרו והכירו הסובייטים בזכותה של פולין למדינה משלה, וזה גם לפינלנד.

ההכרה הסובייטית בזכות הגדרה עצמית גמישה עד להדהים. כך, למשל, נהגו הסובייטים לתמוך בתורכים או ביוונים בסכסוך קפריסין — כפוף למאמצי הקרמלין לזכות בתמיכה של אחת משתי המדינות האלה. אחרי הפלישה התורכית לקפריסין לא הקימו הרוסים צעקות „מעל ומעבר", ולא דרשו התערבות מועצת הבטחון, וכל זאת משום שביוון שלטה כת הקולונלים, שהרוסים האשימו אותם כי הם למעשה סוכני ארה"ב. עם עלייתו של קרמנליס לשלטון, שהפגין נטייה לרופף את הקשר עם ברית נאט"ו, מצאו הסובייטים את עצמם במצב לא נוח. הם לא רוצים לקלקל להם את הסיכויים לקרב אליהם את יוון, אך מצד שני אינם מעוניינים להחריף יחסים עם תורכיה, המחזיקה בדרדנלים, נקודת מוצא לים־התיכון.

לסובייטים יש עוד נימוק, אם־כי לא בדרגה עליונה: בכל פעם שהם דנים בנושא של הגדרה עצמית, הם אינם רוצים להקשות על המפלגות הקומוניסטיות הפועלות ביוון, בקפריסין וכן במחתרת בתורכיה. התמרונים הללו עם זכות ההגדרה העצמית, מימוש הזכות של עליונות עיקרון המאבק המעמדי על עיקרון זכות ההגדרה העצמית, גורמים לרוסים ולידידיהם במדינות שונות, כתבל, כאבי־ראש לא מעטים. כאבי־ראש גדולים עוד יותר הם גורמים למפלגות הקומוניסטיות הנאמנות לקרמלין. הבעיה, מתי להפוך את העיקרון של הזכות להגדרה עצמית, לדרישה אופרטיבית, המשמשת גם בסיסמה לגיוס המוני העם, אינה פשוטה, כי כאן יש לבריה"מ גם בעיה אחרת: כיצד לפעול ולא לאחר את הרכבת לגבי תנועות לאומניות ודתיות המשתלטות על המאבק הלאומי או הלאומני, על רקע של מתגלה לא אחת קרע בין הקרמלין לבין התנועות המקומיות. הנושא הזה „חם" במיוחד במדינות העולם השלישי.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עריכה אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

ניוון המדכאים

מאת חיים מרגלית

„הזכות להגדרה עצמית של כל עם ועם הפכה למאפיין של המאה שלנו", — קובע ד"ר אריה יערי, חבר קיבוץ עין־דור המנהל עתה את המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון והוא מוסיף, כי מאז שקמה מדינת ישראל לפני 38 שנים קמו והוקמו יותר מ־100 מדינות חדשות בעולם. כך הפכה, לדבריו, המאה העשרים למאה בה התגשמה העצמאות הלאומית.

בין המדינות החדשות יש גדולות, המונות מיליונים רבים, יש בינוניות ויש קטנות, מהן שאוכלוסייתן אינה עולה על כמה רבבות. בין המדינות החדשות כאלה שיש להן ולעמיהן עבר היסטורי עתיק משותף ולשון משותפת, ויש מדינות שהקשר המשותף בא להם עם הקמת המדינה ולחלק מהם אין אפילו שפה אחת.

יש מדינות שהן בתהליך הגיבוש וטרם נתמזגו לקהילה אחת. פועלים בהן כוחות שמבקשים להיפרד מהקהילה. אך זכות ההגדרה העצמית הפכה למושג מקובל בעולמנו, אם לא דה־יורה אזי דה־פאקטו. יש מתנגדים לזכות זו. על המתנגדים נמנות מדינות כמו דרום־אפריקה, ולצערנו, גם מדינתנו.

כבר ב"ג אמר

מי שיש לו טענות נגד הזכות להגדרה עצמית, אומר ד"ר יערי, כדאי שיקרא את מה שכתב דוד בן־גוריון בספרו „אנחנו ושכנינו", שיצא בהוצאת „דבר" בשנת 1931. אומר בן־גוריון:

„יש בעולם עיקרון ששמו זכות ההגדרה העצמית. אנחנו היינו תמיד ובכל מקום מעריציו ולוחמיו. הננו בכל לב בעד זכות ההגדרה העצמית לכל עם, לכל אבר מן העם, לכל קיבוץ אנשים, ואין ספק כי יש לעם הערבי בא"י הזכות להגדרה עצמית. ואין זכות זו מוגבלת ומותנה בתוצאות השפעתה עלינו ועל ענייננו. אין לגרוע מתוקף זכות ההגדרה העצמית לערבים מחשש שמא יוצא עלול להקשות על עבודתנו. כל הגרעין הגוסף הגלום בתוך הרעיון הציוני היא היעוד שהעם, כל עם, הוא מטרה לעצמו ולא אמצעי למטרותיהם של עמים אחרים. וכשם שאנו רוצים שהעם היהודי יהיה אדון לעצמו וכעל יכולת לקבוע את גורלו ההיסטורי מבלי להיות תלוי ברצונם, ואפילו ברצונם הטוב, של עמים אחרים, כך אנו חייבים לבקש גם לגבי הערבים. אין אנו יכולים לראות את הערבים באי־כאמצעי לנו ולהתוך את גורל זכויותיהם מבחינת ענייננו אנו, אילו גם היה הדבר מסור כולו לידינו ולרצוננו.

זכויותיהם של הערבים נובעות מענייניהם הם וצרכי חייהם הם. תשענות על עקרונות אנושיים כלליים. ייתכן, כי התגשמות שאיפתם של הערבים והגדרה עצמית תכביד על מצבנו פי כמה, אך אין זה יכול לשמש יסוד לשלול מן הערבים את זכותם הם. כל כוח שאין עימו יסוד מוסרי — אין לו תקומה. עוד לא היה בדברי הימים, אשר כוח אגרוף בלבד ינצח לדורות. אנחנו, על כל פנים, לא נוכל להישען על פוליטיקה של כוח. גם אם נרצה בכך, דעת הקהל העולמית, אשר להכרתה ולאהדתה אנו זקוקים לטובת מפעלנו, דרוש תרדוש מאיתנו כיחס לזולתנו מידה צדק בכל מאת האחוזים, אם לא למעלה מזה". עד כאן בן־גוריון, המעורר את התפעלותו של ד"ר יערי כראיית העתיד שלו.

היא הציונות

„זכות ההגדרה העצמית", קובע ד"ר יערי, „היא הציונות" — ודברי בן־גוריון הם האישור לכך, ולא עוד, אלא שהציונות היא מימוש הזכות הזאת להלק מן העם היהודי, ויש לזכור, שכאשר בן־גוריון כתב את דבריו, רוב העם היהודי התנגד לציונות. כראש המתנגדים עמדו ושיתפו־פעולה רבנים ומתבוללים, שראו בציונות סכנה למעמדם.

ועוד, המאה העשרים הוכיחה, ששום כוח בעולם לא יוכל לאורך זמן למנוע מעם כלשהו את מימוש זכותו הלאומית. וכבר אמר ברנרד שאו, עוד ב־1904, כי „אם תנזול מאומה את לאומיותה שוב לא תהגה אלא במחשבה אחת — כיצד לחזור לעצמאות. כל עוד לא באו שאיפותיה הלאומיות על סיפוקן היא לא תקשיב לשום ריפורמטור, לשום פילוסוף ולשום מטיף. היא לא תעסוק בשום בעיה, אף החיונית ביותר לבני האדם, אלא רק באיחודה ובשיחרורה".

ד"ר יערי מזכיר כי הלאומיות הפכה לגורם בעל עוצמה בלתי־משוערת, משיחרור עמים ועד ריכויים של עמים אחרים, מפסגות ההשראה הגאולה ועד שאול תחתיות של השמדת עמים.

הבשלה עצמית

אלפרד קובן, תיאורטיקן הלאומיות, אומר כי „יש המכירים בלאומיות כהישגה העליון של הציוויליזציה ויש הרואים בלאומיות מחלה, שאם לא תודבר היא עלולה לחסל כל חברה החיה בצורה נאותה". אולם לא השכח ואף לא הגינוי — גורס ד"ר יערי — לא ישמיטו ולו במעט על התופעה הזאת, אשר לפחות בתקופתנו פורצת בעוצמה של איתני הטבע. עוצמה המסוגלת במידה שווה לשכח את יצרי ההורה האנושית, או להורסם.

ד"ר יערי סבור כי אין סכנה יותר גדולה מריכוי לאומיות. והסכנה הגדולה ביותר נשקפת לא למדוכא אלא למדכא, זאת תופעה פאראדוקסלית ודיאלקטית — העמים, בשלב שום מדוכאים ונלחמים לחירותם, חושפים בתוכם את כל הכוחות הנגדים, האידיאליים והאירגוניים, כולל הנכונות להקרבה עצמית למען השגת המטרה, ואילו המדכאים נוזמו לניוון, ניוון מוסרי וניוון פוליטי ואפילו צבאי, הראייה — אותם עמים שזכו לעצמאות ללא מאבק מתקשים בדרך כלל לממש את עצמם, כי לא פיתחו בתוכם את הכוחות הדרושים. מדינת ישראל, הישגיה שורשיה בתקופת המדינה־בדרך וכל תולמותיה הם תוצאות של נסיון שנועד לכשלון מהלך, לשלוט בעם אחר ולמנוע את מימוש חירותו.

„אין סתירה גדולה לציונות מאשר שלילה זכות זאת מעמים אחרים, ואת הכשלה עצמית עקרונית ופוליטית.

הזכות להגדרה עצמית הפכה למאפיין של המאה ה־20 ואין סתירה גדולה לציונות משלילת זכות זו מעם אחר — קובע ד"ר אריה יערי, מנהל המרכז הבינלאומי לשלום במזרח־התיכון

הצד „התרבותי" של דרום־אפריקה

הנסיון להפריד בין פוליטיקה לתרבות הוא במקרה הטוב – תמים, ובמקרה הרע – הענקת לגיטימציה למאמציה של ממשלת פרטוריה להצטייר כמדינה מתוקנת

מאת ג'וני גולדברג

באחרונה שבה ועולה הטענה, ש„יש להפריד בין פוליטיקה לבין תרבות". הדוגלים בטענה זו נימקו בכך את שאט־נפשם מההחלטה של מזכירות הקיבוץ הארצי לפרוש מהזמריה, בשל השתתפותה של מקהלה דרום־אפריקנית בה, וכן מהתנהגותם „הלא מתורבתת" של צעירי מפ"ם, כאשר הפריעו להופעת המקהלה הדרום־אפריקנית במופע פומבי בירושלים.

אין דבר וגם לא חצי דבר ברעיון שניתן להפריד בין פוליטיקה לבין תרבות. אך טענה זו מחייבת תגובה, ולו רק מפני שהועלתה גם על־ידי אנשי שמאל. ניתן כמובן לשאול אותם אם הם אי־פעם ביקרו במועדוני „צוותא", שהוקמו על־ידי מפ"ם? הרי אותם מועדונים הוקמו במטרה אחת ויחידה — לנצל את הערוץ התרבותי (מחזות, ערבי שירה, סרטים ודיונים), כדי להעביר את המסר ההומניסטי והשוויוני שלנו לציבור הרחב. נסיון לערב פוליטיקה ותרבות לכל הדעות.

הכלי התרבותי

הערוץ התקשורתי המכונה „תרבות" הוא כלי שמשתמשים בו גם ממסדים חברתיים, באשר הם, וגם המתנגדים לסדר הקיים. בכל ההקשרים, הקשר בין פוליטיקה לתרבות קיים. כאשר למתנגדים לסדר הקיים, הדרך יעילה, ולעיתים היחידה, להעביר לציבור הרחב מסר פוליטי או מוסרי, היא דרך מחזה או שירה. המימסד ער כמובן לנסיונות אלה, וכתוצאה מכך נוצרה הצנזורה הפוליטית. כל מטרתה של צנזורה פוליטית במדינות דמוקרטיות ודמוקרטיות־פחות היא למנוע חשיפת ציבור האזרחים לרעיונות העלולים לערער את יסודות המבנה החברתי ואשר באים לידי ביטוי באירועים תרבותיים. זוכרים את „מלכת האמבטיה" או „אפרים חוזר הביתה"?

לעומת זאת, העובדה שרוב המשאבים הכלכליים והמינהליים נמצאים בידי המימסד החברתי הקיים מבטיחה, שרוב מופעי התרבות יחזקו דווקא את מעמדו של הסדר הקיים.

במופעי תרבות מועברים בדרך־כלל מסרים המצדיקים את הנורמות והערכים העומדים בבסיסה של המערכת הקיימת. ייתכן שדבר זה נעשה בצורה בלתי מודעת ולא מכוונת. זה יכול לנבוע יותר מכל מכך, שהקובעים את תוכנם של אותם אירועים הם אנשים המקבלים, בצורה זו או אחרת, את הערכים המרכזיים של חברתם. כמובן שביקורת מושמעת במסגרות אלה, אך גבולות הביקורת הן כמעט תמיד גבולות הערכים החברתיים הבסיסיים.

חישבו, לדוגמה, בכמה הזדמנויות נערכו מחזות בתיאטרון „הבימה", שהמסר בהם היה שלילה מן היסוד של הערכים המקודשים של החברה הישראלית. לנושא מופעי התרבות יש גם צד מודע, כמו בתחרות ספורט. דרך מופעי התרבות שואפות המדינות להציג את רמתן הגבוהה ואת צידן היפה. תופעה זו היא נכונה לגבי כל סוגי המשטרים — מהנאורים ביותר ועד לשפלים ביותר. הדבר נכון במיוחד לגבי מדינות הזקוקות ללגיטימציה בזירה בינלאומית, בגלל מעמדן הרעוע בבית או בחוץ. הן באות לומר בעצם: „אמנם ראיתם בטלוויזיה דברים איומים. אך אל תאמינו לכל מה שמוקרן על המירקע. בואו להיכל התרבות וראו באמת מי אנחנו".

דרום־אפריקה היא מקרה מיוחד במינו מבחינה זו. אין מדינה בעולם היום שזוכה לגינויים כה חריפים בזירה הבינלאומית יותר מאשר דרום־אפריקה, בשל משטרה הגזעני. כתוצאה מכך משקיעה דרום־אפריקה מאמצים אדירים כדי לשכנע את העולם שיש בה גם צד טוב ויפה. דבר זה בא לידי ביטוי בפירסומים מהודרים של ממשלת פרטוריה, במסעות מאורגנים של עיתונאים מכל העולם אל דרום־אפריקה ובמופעי ספורט ותרבות המסיירים בעולם בסיועה הנדיב של ממשלת דרום־אפריקה.

אך דרום־אפריקה עדיין מקיימת משטר של הפרדה גזעית. ההפרדה נמשכת, באופן רשמי או דה פאקטו, בתחומים רבים, כולל חינוך, ספורט ותרבות. על כן, בזמריות למיניהן אין פוגשים מקהלה אחת מדרום אפריקה אלא שתיים: האחת לבנה והשניה שחורה. כך, למרות הנסיון להצטייר כחברה מערבית מתוקנת, ההפרדה הגזעית אינה ניתנת להכחשה, גם כאשר מדובר במופע חיצוני.

טענה נבובה

הטענה שיש להפריד בין פוליטיקה לתרבות היא, אם כן, מלאכותית ותמימה במקרה הטוב, ונבובה ומרושעת במקרה הרע: משתמשים בה גורמים המעוניינים להחליש את העוקץ ממחאה פוליטית וחברתית הבאה לידי ביטוי באמנויות, או גורמים מסויימים שמעוניינים להעביר מסר פוליטי בדרך נסתרת ובלתי ישירה לקהל הצופים, כפי שעושה גם ממשלת דרום־אפריקה.

תפקידינו, כמדומני, הוא לא רק לחשוף בפני כל את העוולה בחברתנו אנו, אלא גם למנוע מתומכי הסדר הקיים אצלנו ובמקומות אחרים לנצל את הערוץ „התרבותי", כדי להצדיק המשך קיומה של העוולה.

מופעי תרבות יכולים להיות כה מרהיבים ביופיים ומשובחים באיכותם, עד שלנו, כאנשים פוליטיים, יש מחוייבות לשמור על המשמר ולהזהר מפני ניצולן לרעה. כאשר מקהלת הקיבוץ הארצי נדרשת להשתתף באירוע תרבותי עם מקהלה לבנה מדרום־אפריקה, הפגיעה היא „בתרבות" כמאמצו הנואש של משטר גזעני לזכות בלגיטימציה אף שמאס באפרטהייד.

החנות ברחוב אלנבי — סוף

„קיצור החזית הכלכלית", כך מגדירים את מכירת מחלקת האספקה של „ספריית פועלים" להוצאת „ספרי". העובדים מבכים את ההחלטה

מאת אבשלום קווה

מחלקת האספקה של „ספריית פועלים" (או בלשון פרוזאית יותר: החנות ברחוב אלנבי) נמכרה להוצאת „ספרי". מזכירות הקיבוץ הארצי לא חזרה בה מהחלטתה. פניות העובדים לא הועילו. גם המקום והסמליות שבו לא התגברו על אילוצים, בעיקר כלכליים. אומנם המפעל עובר לאחת הזרועות של חברת העובדים, אך לדעת העובדים זה כבר לא יהיה אותו דבר, לא לעובדים, לא לספרנים, לא לצרכנים וגם לא למזכיר מפ"ם, חנן ארז, שזה מדבריו, „יום שחור" עבורו.

להחלטה למכור את החנות מספר סיבות. ועידת הקיבוץ הארצי, שהתקיימה בכפר מנחם, קבעה כי יש להשתחרר מהעבודה השכירה, ככל שניתן. פן נוסף היא המציאות הכלכלית והמשבר הפוקד את התנועות הקיבוציות, המחייב, לדברי חנן ארז, את „קיצור החזית הכלכלית".

בחנות („מחלקת אספקה") מועסקים 39 עובדים: 25 מתוכם במשרה מלאה, 11 פנסיונרים ושלושה במשרה חלקית. המפעל הוקם ב־1939. העובדים, אשר חלק מהם עדיין מתרוצצים בין מפלי הספרים, הגיעו לעבודה מטעמי „שליחות". המחלקה היתה תא חיוני במארג של השומר הצעיר — אומרת ברוריה לשטינסקי, העובדת במקום מיום ההקמה והיא מוסיפה: „זאת אף פעם לא היתה חנות גרידא. המקום היה והינו בית לחברי קיבוצים ולתלמידים. חנן ארז מכבה על כך עובדי מחלקת האספקה לא ידעו לשכנע את חברי הקיבוצים שיש להבטיח מקום ראשון בסדר העדיפויות למחלקת האספקה".

אומר דב עציץ עובד ותיק: „הרי המקום הזה הוא חלון ראווה, גם של הקיבוץ הארצי וגם של המפלגה. אני לא מבין עכשיו מוותרים על כל אלה". חנן ארז מסביר: „לא מוותרים, זהו נסיון לתת פיתרון בטוח ורציני למחלקה, לספרית הפועלים ולעובדים, בתנאי שהמפעל רווחי ועומד על רגליו, ולא מתוך נסיגה, כשהוא כושל ועומד בפני כונס נכסים".

העובדים הועמדו בפני עובדה מוגמרת

לכך משתרבבים יחסי העבודה במקום: העובדה הבולטת, המסכמת מערכת יחסים לא מוצלחת, היא בכך שאיש מהעובדים לא ידע כלל שמתנהל משא ומתן למכירת החנות. את ראש הוועד, משה אורליך, העמידו — כדבריו — בפני „עובדה קיימת וגם מוגמרת". אורליך הזעיק את אנשי המפלגה, המחלקה לאיגוד מקצועי ואנשי מועצת פועלי תל־אביב, אך ללא הועיל. לדברי לשטינסקי, עציץ ואלי זוקין עדיין מתנהלת „מלחמת עצבים" ו„חוסר וראות".

עקיבא סטרוסטינצקי מקיבוץ דליה הצליח — מניהול של מחלקת האספקה ומחנות העומדת בפני סגירה — להפוך את העסק להצלחה כלכלית, אבל, התואר „משקם" לא נשאר לנצח — עכשיו העובדים מכנים אותו בתארים מחמיאים פחות.

אומר עקיבא סטרוסטינצקי: „אני דוחה את הקביעה, כי מכירת החנות של ספריית הפועלים תהיה בכיה לדורות. זאת פעולה כלכלית שעשתה מזכירות הקיבוץ הארצי, והיא נעשתה רק לטובה. ניתן יהיה לבדוק את אכן זאת בכיה לדורות, ולא בעוד דור, אלא תוך ארבעה חודשים בלבד". לגבי זכויות העובדים הוא מוסיף, כי מזכירות הקיבוץ הארצי העמידה כתנאי למו"מ קביעה ברורה ומפורטת שזכויות העובדים יישמרו במסגרת הסכם עם הנהלת ספרי.

על יחסי העבודה במקום מביע את דעתו מזכיר מפ"ם, חנן ארז: „ועד העובדים אכל בשנים האחרונות חצץ, וגילה התאספות. הדבר מעיד על חולשה במערכת היחסים בין המעסיקים שהם חברי קיבוץ, לבין השכירים העירוניים. אותה חולשה אפשר לצרף עדות־ראיה נוספת, שהתפרסמה לא מכבר כשבוע בקיבוץ הארצי. באותה רשימה (החתומה בראשי תיבות בלבד) נכתב: „ראוי להזכיר כי שנים רבות החנות לא היתה רווחית ומערכת היחסים עם העובדים היתה משובשת ביותר, בלשון המעטה. עכשיו, מסתבר, בהתקרב סכנת חילופי הבעלות, מתקיימים „גילויי אהבה" נוגעים ללב מצד העובדים לבעלים. הסיגנון המתנשא הזה לא תרם להבנה עם העובדים".

הזכויות — תחת פיקוח הקיבוץ הארצי

הנתק הארוך והמסובך בין ההנהלה לעובדים גרם כאמור לאי שיתופם בהחלטה כה מרכזית וגורלית. מה אומרת על כך מפ"ם, שהיא נושאת הדגל (בוועד הפועל ומחוצה לו) של דמוקרטיה תעשייתית ושל שיתוף עובדים בהכרעות ובעשיה? משיב חנן ארז: „ההנהלה עשתה עוול חמור בכך שלא שיתפה את העובדים בהחלטה על מכירת החנות. מן הראוי, שהעובדים ידעו זאת ממקור ראשון. יתכן, כי הדברים לא היו מתגלגלים לידי המכירה אילו הסכימו העובדים, לפני מספר שנים, להצעת ההנהלה שהמפעל יהיה קואופרטיבי".

לדעתו של עקיבא סטרוסטינצקי, „ההשמצות על יחסי העבודה הלא תקינים הן חסרות כל שחר. אילולא אחד או שניים מקרב העובדים, הייתי יכול להגיד כי יחסי העבודה במחלקת האספקה הם ידידותיים מעל ומעבר".

„יש גם לזכור" — הוא מוסיף, כי מזכירות הקיבוץ הארצי תמנה נציג מטעמה בהנהלת ספרי כדי שכל נושא הזכויות, ונושאים אחרים הקשורים למעבר, יהיו תחת פיקוחו של הקיבוץ הארצי.

חנן ארז אומר: „על רקע ההיסטוריה של חברי מפ"ם במפעלים ההסתדרותיים ובמוסדות חברת העובדים (שנות החמישים־ששים־רדיפות חברי מפ"ם ונאמניה בידי המפא"יניקים) הצלחנו להבטיח במסמך חתום שזכויות העובדים יישמרו במלואן ברמתן הנוכחית".

מי שמבכה על המכירה הם גם ספרנים מכל התנועות הקיבוציות. לדברי חנן ארז, פנו אליו רבים מהם, אשר ציינו את המסירות של העובדים ואת ההתמחות שלהם בספרות מקצועית, בספרי לימוד ובשאר התחומים. ובכל זאת, לא היה בכל אלה כדי לשנות את ההחלטה. גם אם המקום היה נשאר בידי ספריית הפועלים, היה צורך לבצע השקעה כספית עצומה בתחום הפירסום ושיפור תנאיו הפיסיים של המקום כדי לעמוד בתחרות.

„אני רואה בכך כשלון גדול. כשלון ערכי, תנועתי, פוליטי ואפילו מוסרי, בכך שהגענו לפרשת דרכים אומללה והיה עלינו להתפרק ממפעל כה חיוני כמו מחלקת האספקה של ספריית הפועלים. עבורי זהו יום שחור" — אומר חנן ארז.

חשיפה מסוכנת

דו"ח מבקר עיריית בת־ים מגלה מחדלים: ציוד יקר נרכש לשווא, הטבות מפליגות לבכירים ■ הדו"ח לא נסגר במגירה, אלא נמסר במסיבת עיתונאים

מאת אשר שילוני

מבקר עיריית בת־ים, אליעזר אפל, הגיש בימים אלה את דו"ח הביקורת השישי שלו לראש העירייה. הדו"ח מתייחס לשנים 1984־1985. מימצאים רבים בדו"ח מקורם בתקופה בה טרם כיהן אהוד קינמון בראש העירייה.

בטרם נתייחס לדו"ח עצמו ייאמר לשבחו של קינמון, שמבחינת הביקורת שהוא נוהג כראש עיר אמיץ. בסך הכל אין זה הדבר הכי נעים לעמוד בשבט הביקורת המומכית עירונית, נוסף לביקורת מבקר המדינה, ועוד לכנס מסיבת עתונאים ולמסור להם את הדו"ח ואת הערות ראש העיר לדו"ח.

לפחות, בחלקו, זה נובע מכך שבמועצת עיריית בת־ים ישנה אופוזיציה חזקה וגדולה. יו"ר ועדת הביקורת הוא איש הליכוד, ואלה וודאי לא יניחו שהדו"ח יוכנס להקפאה עמוקה. בנסיבות אלה אך טוב הוא לכנס עתונאים ולמסור להם את מה שיש למסור, ובוודאי שזה יותר טוב מאשר להדליף לעיתונאים או למקור אחר מימצאי הדו"ח.

כמובן, שעצם העימות עם מבקר העירייה במסיבת העתונאים יוצר מתח בין השניים, והדבר אף היה מורגש במסיבת עתונאים זו. כאשר קינמון אמר לעזר אפל: לא כל מה שאומר מבקר הוא בחזקת „כזה ראה וקדש".

התעניינות אישית בגינון

מחלקת הגנים והנטיעות בעיריית בת־ים מעבדת כ־650 דונם גן. 125 דונם מהם נמסרו לטיפולם של קבלנים. יתרת השטח מעובדת על־ידי 96 עובדי המחלקה עצמה, המחולקים ל־12 אזורים. המחלקה מעסיקה גם עובדים זמניים, ערבים מהשטחים. התשלום לפי מספר ימי עבודה — 8 שעות ביום. ביום שישי עובדים פועלים ארעיים אלה רק 5 שעות, מ־8 בבוקר עד 12 בצהריים, אולם מנהלי האזורים מדווחים על 8 שעות עבודה (עבודתם של עובדי המחלקה הקבועים מסתיימת ביום ו' בשעה 12. כאן וכן ברשויות המקומיות האחרות נהוג לתת פריבילגיה זאת באופן בלתי רשמי גם לעובדים זמניים — א.ש.) המבקר אומר שחשבון גס מראה כי העירייה שילמה מחודש מאי 1981 עד חודש אוקטובר 1985 עבור 12 אלף שעות עבודה אשר לא בוצעו בפועל.

קבלן אחזקה מסויים לא תיחזק טוב את הגנים, שנמסרו לטיפולו — דבר שהביא לקיצוץ התשלומים שניתנו לו בכל חודש מתקופת ההתקשרות עמו. בחודשים מסויימים נאלצו להפחית לו 95% מהתשלומים שהגיעו לו.

אחד האמצעים היעילים להבטיח שהקבלן יתחזק את הגנים בצורה נאותה היא לחייב אותו, בחוזה, שיעסיק מספר מסויים של פועלים יחסית לשטח שבטיפולו. אולם מתברר שהקבלן לא חוייב לכך ובמחלקת הגנים לא נמצא תיעוד כלשהו, המעיד כמה פועלים הוא העסיק בפועל. בשל חוסר טיפול נאות נהרסו גנים ומיתקנים. בחוזה עימו התחייב אמנם הקבלן לשאת בנטל הנזקים הנגרמים באשמתו או בשל רשלנותו, אולם בפועל לא חוייב הקבלן לשלם עבור הנזק המצטבר.

תשעה כלי עבודה יקרים שנרכשו על ידי המחלקה ב־1982, עלו כ־9,500 דולר, נמצאו במשך 3 שנים ארוזים מבלי שהשתמשו בהם כלל. המבקר מסיים פרק זה בציינו שמחלקה זו מתלבטת בבעיות ניהול ופיקוח נאותים בכל הרמות: אין בה, או לא הוכשר בה, כוח אדם מתאים לקיום פיקוח נאות על הקבלנים ועל ביצוע העבודה.

ראש העירייה, אהוד קינמון, מעיר בפרק זה שעקב התעניינותו האישית בגינון, הוחל בארגון מחדש של המחלקה, והובא מנהל חדש למחלקה כדי שיקדמה בעתיד.

בגליון יום ו' האחרון התייחסנו גם לפרשת ההטבות המפליגות שחברת חוף ים מעניקה למנכ"ל שלה והכוללה ... חודשי שמקבל מנכ"ל בחברה מסוג זה, דרגה חמש, דמי הבראה בשיעור של ... מהמשכורת, נסיעות לחו"ל ועוד — ... הטבות בחברה עירונית שאיננה רווחית ... לכמה אספקטים נוספים של ביקורת ... החברה. חברת חוף בת־ים נוסדה ... כחברה ציבורית על ידי נאמני ... דיסקונט, החברה הקבלנית ... והמועצה המקומית בת־ים. המטרה ... לפתוח את חוף בת־ים, שהוחכר ... למועצה המקומית על־ידי המחלקה ... המדינה במדינת ישראל, לתקופה ... שנים — עד 1999. ב־1957 רכשה ... המקומית את מניות כל שותפיה ... לבעלים היחידים של החברה.

(רשימה ראשונה)

מאת דורית גבן

הקוץ הפלשתיני בידה של „העבודה"

המהומה הקטנה שמתרחשת במפלגת העבודה מאז המיפגש בין ראש הממשלה ויו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס לבין חסן מלך מרוקו, והתעוררות של ה„יונים" לקיים דיון מחודש בנושא הפלשתיני, נראית לכאורה תמוהה במקצת. מפלגת העבודה קיימה לפני קצת יותר משלושה חודשים ועידה רעיונית, שבה הוקדש פרק הגון לנושאים מדיניים ככלל, ולנושא הפלשתיני בפרט. הוועידה גם קיבלה החלטות בנושאים אלה. אפשר איפוא לשאול מה יודעים היום חברי מפלגת העבודה שלא ידעו לפני שלושה חודשים? האמנם חל שינוי רדיקאלי באיזור, המחייב הערכה מחודשת של עמדות המפלגה? האמנם היתה ראייתם של חברי „העבודה" כה קצרת־טווח, ששוב אינה מתאימה למציאות של חודש יולי? האם לא ידעה ועידת מפלגת העבודה שהתכנסה בחודש אפריל הזה, כי ללא ההכרה בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים אין כל אפשרות לנסות ולהגיע לפתרון הסכסוך ההסטורי האלים בין שני העמים?

התשובות לכל השאלות הללו מצויות בוויכוח הפנימי בין „נצים" ל„יונים", החוצה את מפלגת העבודה. המצע הוא פשרה בין הקצוות, ככלל אמצעי, שכל צד מוצא בו נקודות אחיזה לעמדותיו — תוך תקווה להרחיב אותן בעתיד. אמנם מאז אמירתה המפורסמת של ראש הממשלה המנוחה גולדה מאיר, כי אין עם פלשתיני, התקדמה מפלגת העבודה דרך ארוכה • אך עדיין מונחות על דרכה משוכות גבוהות, או לפחות מקשות מאד, על תימרון ממשי של הצד השני והכנס לנו"מ.

התיאוריה של אחרים מראשי מפלגת העבודה, הגורסים כי אין להציג מראש את מלוא הוויתורים שמפלגתם תהיה מוכנה לעשות בעת הסכם שלום עם ירדן והפלשתינים, וכי יש להותיר חלק מהם לשלב המשא־ומתן, נשמעת סבירה. אך אין היא עונה למשל על הצורך להכיר בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני.

היום נתכנסת לשכת מפלגת העבודה בהשתתפות ראש הממשלה, אשר בוודאי יציין את שיחותיו עם המלך חסן. אך ירגיש כבר את ההלכים המדיניים הבאים בזירה המצרית־ישראלית. החתימה על הסכם הבוררות בעניין טאבה, החזרת השגריר המצרי לישראל והשיא: פגישת הפיסגה בין פרס לבין הנשיא מובארק.

לא תהיה זו הסחה מלאכותית מהעניין הפלשתיני, שכן שיפור היחסים בין ישראל ומצרים הוא יעד מדיני ראשון במעלה. אך הבעיה הפלשתינית הבלתי פתורה תעיב גם על היחסים עם מצרים, שלא לדבר על המשך התהליך המדיני כולו.

גם מרכז מפלגת העבודה יתכנס בשבוע הבא כשעל סדר יומו דיון מדיני. מאז פגישת פרס־חסן נקטו ה„יונים" ביוזמות להעלות את הנושא הפלשתיני על סדר היום. חוג „משוב" החל בהחתמת חברי מרכז (דרושות מאה חתימות) כדי לקיים דיון בנושא. גם פורום ה„יונים" של המפלגה בכנסת התכנס לפני יומיים. מנגד מתארגנים „נצים", השוללים כל דיון מחודש במצע. אם חשב מישהו, כי הביקור יגרום למבוכה בתוך הליכוד, הרי מסתבר, כי בעוד שם נוקטים באיפוק מירבי, ומרכינים אך מעט את הראש, כדי לתת לגל הביקורת לחלוף מעליהם, הרי דווקא במפלגת העבודה עושה הביקור גלים גבוהים.

כבר צוין, כי באפריל השנה קיבלה מפלגת העבודה שורה של החלטות מדיניות, ביניהן גם בנושא הפלשתיני. מה אומרות החלטות אלה?

„מפלגת העבודה רואה בחתירה עקבית לשלום יעד מרכזי ואינטרס לאומי. מפלגת העבודה תומכת בהמשך נמרץ של יוזמת ראש הממשלה פרס ושרי העבודה לפתיחת מו"מ עם משלחת ירדנית־פלשתינית במטרה לקדם את תהליך השלום.

יעדי ישראל במו"מ לשלום הם: א. קיום מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית בעלת רוב יהודי גדול ויציב, תוך שוויון זכויות מלא לכל האזרחים — יהודים כלא יהודים; ב. סיום השליטה הישראלית על מיליון ושלוש מאות אלף ערבים פלשתינים תושבי יהודה ושומרון ורצועת עזה; ג. פתרון הבעיה הפלשתינית במסגרת מדינה ירדנית־פלשתינית, שתכלול גם אזורים צפופי אוכלוסיה פלשתינית ביו"ש ובעזה; ד. הבטחת גבולות בני הגנה, באופן שמערך בטחוני של כוחות צה"ל וההתיישבות, הכולל את בקעת הירדן, צפון מערב ים המלח, גוש עציון וסביבות ירושלים, יהיו לעת שלום בשטחה הריבוני של ישראל. הירדן יהיה גבולה הבטחוני של ישראל. השטחים שיפונו יפורזו. ייקבעו הסדרי בטחון חיוניים לישראל וצבא זר לא יחצה את הירדן. ישובים יהודים בשטחים שיפונו יוכלו להשאר על מכונם, ויובטח שלומם ובטחונם של המתיישבים; ה. שלילת כינונה של מדינה נוספת־נפרדת בשטח שבין ישראל לירדן; ו. הבטחת חופש תנועה ומעבר בגבול שיוסכם עליו בחוזה השלום.

„ישראל תחתור להשגת שלום עם ירדן ולפתרון הבעיה הפלשתינית באמצעות מו"מ ישיר עם נציגי ירדן והפלשתינים; אש"ף וכל ארגון אחר המושתת על האמנה הפלשתינית, השולל את זכות קיומה של מדינת ישראל וקיומו הלאומי של העם היהודי, או הפועל בשיטות טרור — אינו יכול להיות שותף למו"מ; המו"מ יהיה ללא תנאים מוקדמים על בסיס החלטות מועצת האום 242 ו־338; משלחת ירדנית־פלשתינית תבוא למו"מ עם הצעותיה כשם שישראל תבוא עם הצעותיה שלה; בדרך לשלום תיזום ישראל גם הסדרי ביניים ותדון בהסכמי ביניים שיוצעו לה; מפלגת העבודה תיזום הידברות נרחבת עם אישים וגורמים פלשתינים המכירים בישראל ושוללים טרור, ותעודד פעילותם של גורמים אלה. כל זאת כדי לקדם הבנה בין ישראל לבין הפלשתינים ואת תהליך השלום".

בהמשך אותו סעיף נאמר בין היתר, כי החוק הישראלי לא יוחל על השטחים וכי תימנע התנחלות באזורים צפופי האוכלוסיה.

כאמור, התייחסות זו של מפלגת העבודה לנושא הפלשתיני, הכרוך בנושא הירדני, היתה בחודש אפריל. ההחלטות הללו לא הזיזו את אמות הספים אצל הפלשתינים, ואף לא אצל מלך ירדן. הללו לא ראו בהחלטות האלה פריצת דרך של ממש. וגם לא אתגר רציני. קרוב לוודאי שהן המלך והן הפלשתינים הבינו, כי יותר משכובל המצע את ידיהם של ראשי מפלגת העבודה, כובלים אותן האזיקים של ממשלת האחדות הלאומית.

הוויכוח בתוך מפלגת העבודה אינו חדש. הוא נמשך מאז מלחמת ששת הימים. ויימשך בוודאי גם להבא. מי שיכול להכריע בו, בבוא העת, הם ראשי המפלגה. כל עוד אין שמעון פרס מעוניין בשינוי המצע בהרחבת גילוי הנכונות כלפי השאיפות הלגיטימיות של העם הפלשתיני, שזכות ההגדרה העצמית היא אכן היסוד שלהם — אין סיכוי לשינוי המצע.

כך ימשיך הקוץ הפלשתיני להיות תקוע בידיה של מפלגת העבודה, ובלבו של הסכסוך הערבי־ישראלי.

בזכות הדייגים

ראש הממשלה, שמעון פרס ידוע כשפתו העשירה בדימויים ציוריים וספרותיים. כבר קרה בעבר, כי נאום שלו היה דל משקל מבחינת התוכן, או לפחות מבחינת החידוש במסרים שבו, אך גם אז נותרה לפחות הנאה מסויימת מניסוחיו עתירי צחצוח הלשון והדמיון.

בנאומו בכנסת על ביקורו באיפראן ופגישותיו עם חסן השני מלך מרוקו, אמר פרס משפט ש„תפס" מייד את העתונות, שבחלקה אף הפכה אותו לכותרת של הנאום. ראש הממשלה ביקש כידוע להדגיש, כי דרושים סבלנות רבה ואורך רוח לעשיית השלום, וכי אין זה מבצע בזק חד־פעמי. וכך הגיע בסופו של דבר למשפט הספרותי שדימוייו שאולים מעולם הטבע: „שלום אין דגים ואין צדים. שלום בונים ומטפחים בסבלנות ובראיית העיקר", אמר.

דבר אחד ברור, שמעון פרס לא עסק בדיג, ואף לא בציד. אם עשה זאת אי־פעם בעבר הרחוק, בוודאי שכח כמה דברים אמורים, שהרי דווקא הדיג והציד דורשים סבלנות רבה. וכל דייג יספר לך כיצד קרה לו שגם לאחר שעות של אחיזה בחכה — לא העלה כה דבר. ואיננו מתכוונים לדייג קרפיונים בבריכה הסגורה.

הסבלנות ואורך הנשימה הם גם הציור הנפשי של הצייד, הספרות מטיבה לתאר זאת. אין לנו דבר נגד מבחר הדימויים של ראש הממשלה אותם הוא שוזר בנאומיו, אך כדאי שיברור אותם ביותר קפידה.

תמונה קבוצתית עם אבסורד

לא היתה זו פאטה מורגנה, ואף לא אדי החום המבלבל של ימי יולי הישראלי. היתה זו תמונה קבוצתית אבסורדית לחלוטין, ... במפלגה הליברלית של הליכוד, ... שעבר. מרכז הליברלים התכנס לדיון בנושאים ארגוניים חשובים, כמו למשל ... לכנסים, הרחבת השורות • על־ידי ... חברים חדשים ועוד פעילויות חשובות ... של כל מפלגה.

האבסורד היה כמובן בעיתוי, שכן הליברלים כבר פשטו את הרגל, והם פושטים ... את היד לעבר כונס הנכסים — „חרות", ... אותם תחת כנפיו. גם לפני־כן היה כוח ... של המפלגה הליברלית נמוך מאוד, קשה היה להבחין באזרחים המתרפקים על ... כדי להצטרף אליה, על אחת כמה ... לאחר שהיא עצמה החליטה על חיסולה ... מאז מתנהלת התנועה במפלגה ... בכיוון אחד בלבד — החוצה. ... — כמה מאות שעדיין שומרים על ... הליברלי, עושים זאת, ברובם הגדול, ... אינטרסים אישיים, כמו למשל ג'וכים ... כהם בשל קרבתם לשר זה או ...

אבל במפלגה הליברלית שום אבסורד אינו ... מה הפלא שיצחק מודעי הבטיח ... לחברי המרכז, כי עתה, כשאין ... בממשלה, היא יירתם לפעולה ... אם זה לא מזכיר את האגדה של ... כריסטיאן אנדרסן — על בגדי המלך ... מה כן?

יצחק מודעי בגדי המלך החדשים

כסא טוב באמצע

הקונטרה של שמיר

יצחק שמיר
נטיות ארכיאולוגיות

אם חשב ראש הממשלה שמעון פרס כי יש לו בממשלה הזאת מונופול על יוזמות מדיניות, בא ממלא מקומו יצחק שמיר והוכיח לו השבוע, כי גם לו יש מה לומר בתחום זה. כך, ללא הודעה מוקדמת, וכנראה גם ללא הידברות מראש עם שותפו פרס, הודיע שמיר, כי הוא מתכוון לחדש את שיחות האוטונומיה. הפצצה הפוליטית שהטיל שמיר לחללנו לא הרעישה עולמות. לכל היותר העלתה כמה חיוכים ציניים.

אחרי שסייע לקבור את שיחות האוטונומיה, מגלה עתה שמיר נטיות ארכיאולוגיות, ורוצה לחפש את שרידיה המצומקים. דבר אחד בטוח: הוא יודע היכן לחפור. ואם יהיה צורך יוכל להשתמש בשירותיו הטובים של השר בורג, שישב בראש צוות המו"מ הישראלי בשיחות האוטונומיה, ששבקו חיים.

אך מעבר לרצון של שמיר לאזן את החשבון עם יוזמותיו של פרס — הרי העלאת שיחות האוטונומיה מן האוב הפוליטי נועדה למעשה לטרפד כל יוזמה חדשה אפשרית למו"מ עם ירדן והפלשתינים, ולהצמיד את ישראל לגוויה הקרה של הסכם האוטונומיה.

ימות המשיח?

הסטודנטים של מפלגת העבודה ושל „חרות" מוכיחים, כי הם לומדים מהר. הדוגמה שנתנו להם מנהיגיהם, שהחליטו על הקמת ממשלת אחדות לאומית, היתה כנראה מוצלחת. הסטודנטים של שתי המפלגות, שנודעו בעבר כיריבים מושבעים, החליטו לשתף פעולה — למען שינוי שיטת הבחירות לכנסת.

„יש תקווה לעם ישראל — היום בשינוי שיטת הבחירות, ומחר בעניינים אחרים. הגאולה ו[illegible] הלאומי בישראל יבואו מסטודנטים בהנהגה משותפת", שלית תלומים. יו"רים של ארגוני הסטודנטים של „העבודה" ו„חרות", אופיר פינס וגיל סמסונוב. הם מציינים בין היתר את השעה המתאימה לחקיקה הזאת — הקואליציה בין שתי המפלגות הגדולות — ומוחים על כך שבגלל אינטרסים קצרי־טווח אין הח"כים של „העבודה" ו„חרות" עושים לטעון שינוי שיטת הבחירות. הם גם מודיעים, כי יצטרפו ליוזמתו של ח"כ מאיר שיטרית מ„חרות", אשר מבקש כידוע להחתים חצי מיליון אזרחים על עצומה בעניין זה, ומבטיחים, כי יקראו לאזרחי ישראל לוותרים את הבחירות לכנסת.

מעניין לאיזו יוזמה של חבר כנסת של „העבודה" יצטרפו בפעם הבאה הסטודנטים של „חרות".

רשות הקורא

מעולם לא הבטחתי לו...

בסקירתו של אפי לנדאו את ראיון שמיר ל„מוניטין" (24.7.86), איזכר הכותב את „חוסר אמינותו" של רן אדליסט, כחלק מסיפור הראיון עם שמיר.

מאחר ואיזכור זה נראה לי שלא במקומו, אלא אם כן היה לכותב חשבונות אחרים, הריני להבהיר לכותב המדור העוסק בעיתונות, ולקוראיו, מספר נתוני יסוד בעבודה עיתונאית.

מעולם לא הבטחתי לשמיר ולדוברו שאפרסם את הראיון בתאריך מסויים. משום שלא־יש לא היה צורך להתנות את קיום הראיון לפני ששמיר אמר את מה שאמר. אכן אמרתי לשמיר ולדוברו כי „מוניטין" יוצא בסוף החודש, ללא כל קשר עם עצם קיום הראיון. הוצאת חלק מחומרי הראיון כהודעה לעיתונות היא טכניקה מקובלת ב„מוניטין", ועובדה שגם „על־המשמר" מקבל אותה באופן מקצועי כאשר הוא מתייחס להודעות „מוניטין".

העובדה ששמיר ודובריו יצאו מעורם לאחר פירסום הראיון ב„חדשות" נבעה מתוכן הדברים ולא מעיתוי פירסומם. כיוון שהיו צריכים לומר משהו, ולא היו יכולים לסתור את תוכן הדברים כפי ששמיר אמר אותם, נטפלו לעניין עיתוי הפירסום. שהוא עניין בלתי רלוונטי, וכמובן שלא סוכם איתי מאום קודם לכן.

אם כבר עוסק המדור הזה בענייני עיתונות, אפשר לפרט מעט יותר ולהבהיר כי שמיר ואנשיו היו מודעים ל„התחלקות" שקרתה לשר החוץ, וכי עמדו איתי בקשר יומיומי באשר לעיתוי הפירסום. כשאני אינני מכניס מאומה. ושאלתי אותם האם עתיד שר החוץ להתראיין בעתון נוסף, בנושא השב"כ, ואילו דוברו של שמיר אומר לי שאין לו שום תכניות בנושא זה. לכן, כאשר ראיתי יום בהיר אחד את הכותרת הראשית ב„ידיעות אחרונות" עוסקת בראיון שנתן שמיר לשלמה נקדימון בנושא השב"כ, העברתי את תמצית הראיון ל„חדשות" למחרת — וזה כל הסיפור כולו. אני מבין את אנשי שמיר שנזעקו כדי להגן על עורם ועור הבוס שלהם — אינני מבין את „על־המשמר" שנזעק כדי להגן עליהם — אבל זה איננו הדבר היחיד שאינני מבין ב„על המשמר".

רן אדליסט

תגובת אפי לנדאו:

גירסתו של רן אדליסט הובאה ברשימה הנדונה • אומנם לא מפיו. כיוון שכבר הכחיש את המיוחס לו בכלי התקשורת האחרים. גם לאחר קריאת מכתב זה („אכן אמרתי לשמיר ולדוברו כי „מוניטין" יוצא בסוף החודש") נראה לי, שהוזכר אמינותו של אדליסט מהווה חלק מסיפור הראיון. ואולי גם חלקים מסיפורים אחרים.

רשימתי („שמיר — ידע או לא ידע") לא היתה סקירה על ראיון שמיר ב„מוניטין". אך אדליסט, כמובן מאליו, מעמיד עצמו במרכז העניינים.

אם מסקנתו של אדליסט הייתה שהרשימה נועדה להגן על שמיר, הרי שנתוני היסוד שהוא מציג בכל הקשור לעבודה עיתונאית אינם מספקים. עליו לאסוף עוד.

איני מתפלא על כך שאדליסט אינו מבין את „על המשמר" — הוא הראה זאת לפני כן. בגורל.

חי על האולימפוס

פרופ' מיכאל ברונו, נגיד הבנק החדש, מתנגד לכל תוספת שכר בהסכמים החדשים. בטענה שיש לשמור על היציבות במשק.

בניתוחו המקרו שלו הוא „מוכיח" בעליל, כי בידי הציבור (איזה ציבור?) כסף רב. המשכורת הריאלית עלתה וכוח הקניה עלה.

אחת מן השתיים: או שברונו אינו עושה ניתוח סקטוריאלי ובודק מצבם של ציבורי שכירים רבים, או שהוא חי על האולימפוס של המחקר האקדמי ומשכורתו שונה בהרבה מהממוצע במשק.

הכנסת המינימום כיום עומדת על 315 ש"ח בלבד. שהם כ־30% מהשכר הממוצע במשק. הווה אומר, רוב הציבור העובד בישראל משתכר כ־630 ש"ח לחודש. ע"פ ניתוח הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ההוצאה הממוצעת למשפחה עומדת על 1100 ש"ח, כלומר מרבית השכירים משתכרים שכר רעב, שאין בו כדי לקיים בכבוד את משפחתם.

שכבה דקה (ואולי לא כל־כך דקה) של שכירים ועצמאיים חוגגת, האם על פיהם יישק דבר?

דן יהב, תל־אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית, וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים בשולים בין השורות.

המערכת

רוני קלדרון קבור בחולות ראשל"צ והוא משחק כדורגל בברזיל

מאת ירון אליוסף

היום כבר ניתן לקבוע במדוייק: רוני קלדרון, הכדורגלן המוכשר שהסתבך בעסקי סמים, איננו קבור בחולות ראשון־לציון. קלדרון חי וקיים והוא מבלה את עיתותיו בברזיל, בהתחמקות מהמשטרה הישראלית.

תחילתה של הפרשה ביום חמישי שעבר. אריה אבן־ארי, שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, גזר את דינו של דוד אייזיק, יבואן סמים. לאחר שגזר עליו שמונה שנות מאסר, פנה השופט אל פרקליטו של אייזיק, משה לוי, ואמר: „אני מקווה שהקליינט שלך לא יעשה את השגיאה שעשה רוני קלדרון, שיצא לחופשה ונרצח על־ידי חבריו". התובע במשפט, אברהם פכטר, מיהר להעיר: „ידוע כי רוני קלדרון משחק עכשיו כדורגל בדרום־אמריקה". על כך ענה השופט: „לפי מידע שהגיע אלי מהמשטרה, רוני קלדרון לא נמלט לחו"ל אלא חוסל בעקבות החלטת בית־דין של העולם התחתון, לאחר שלא שילם עבור משלוח הסמים האחרון שהיה מעורב בו. גופתו טמונה בחולות ראשון־לציון".

הדברים היכו בתדהמה את קציני המשטרה, שבידיהם היה מידע לפיו ברח קלדרון לדרום־אמריקה והוא משחק שם כדורגל. ראש אגף החקירות במחוז תל־אביב, סנ"ץ חירותה הראל, נשלחה מיד, כבר למחרת היום, ללשכתו של השופט בבית־המשפט, כדי לבדוק א המידע שבידיו.

רוני קלדרון היה אחד משחקני הכדורגל המוכשרים בארץ. הוא שיחק בקבוצות הפועל תל־אביב, בית"ר תל־אביב והפועל רמת־גן. בגיל צעיר מאד הוזמן קלדרון לשחק בנבחרת ישראל. בשנת 76' פרש מן הכדורגל ועסק בעסקי נעליים בניו־יורק. בשנת 81' הסתבך בפרשת זיוף כרטיסי אשראי של רשת ישראלית בארה"ב. בשנת 82' היה קלדרון חבר ברשת שייבאה סמים לישראל מארה"ב. הוא הוסגר על־ידי האמריקנים ונידון לעשר שנות מאסר בעוון הברחת שניים וחצי קילו הרואין ארצה, באמצעות בלדר.

ביולי 85' יצא קלדרון לחופשה שגרתית של ארבעה ימים ממקום מאסרו בכלא מעשיהו. מאז נעלמו עקבותיו. העלמותו עוררה שמועות רבות. היו כאלו שידעו לספר כי קלדרון נמלט במטוס פרטי, שנשכר על־ידי חבריו, לדרום־אמריקה. המשטרה, לעומת זאת, עסקה בחקירה מאומצת, והגיעה למסקנה כי קלדרון יצא מהארץ בדרך הים והגיע להולנד. משם טס בזהות בדויה לדרום־אמריקה והיום הוא שוהה בברזיל. בינתיים נודע, כי, ככל הנראה, שוהה היום קלדרון בסן־פאולו, והוא שומר על קשר טלפוני עם בני משפחתו בארץ ובחו"ל. יתכן אף כי אביו, דוד קלדרון, נסע לברזיל וביקרו שם.

כיצד איפוא הגיע המידע על הירצחו של קלדרון לידי השופט אבן־ארי?

השתלשלות העניינים פשוטה: לפני מספר שבועות הגיעו כמה אנשי משטרה ללשכתו של השופט כדי לדון עימו בעניינים שונים, שאינם קשורים לרוני קלדרון. במהלך השיחה קבל אבן־ארי, שהיה השופט שפסק וגזר את דינו של קלדרון, על ריבוי הבריחות מהכלא בעקבות חופשות ונתן כדוגמא את מקרהו של רוני קלדרון. אחד מאנשי המשטרה בלשכתו של השופט המחוזי פנה אל השופט וסיפר לו כי קלדרון לא ברח לחו"ל אלא נרצח בפקודת בית־דין של העולם התחתון והוא קבור בחולות ראשון־לציון. השוטר הסתמך על השערה שהועלתה מיד עם בריחתו של קלדרון אך הוכחה כלא נכונה. השוטר לא ידע כי השערה זו הופרכה, והוא סיפר אותה לשופט. השופט סיפר את הסיפור במשפטו של אייזיק, וחקירה קצרה של המשטרה העמידה את הדברים על דיוקם.

הוכחה נוספת לכך שקלדרון חי, סיפקה אימו של קלדרון, יהודית קלדרון, החיה בניו־יורק. יוסי היימן, כתב „חדשות" שהתקשר אליה, שמע ממנה את הדברים הבאים: „רוני שלי חי. הוא התקשר אלי כמה פעמים בטלפון בשנה האחרונה ודיברתי איתו. הוא כל הזמן עובר ממקום למקום כדי שלא יתפסו אותו. גם אני לא יודעת איפה הוא. אני לא מבינה איך שופט יכול להגיד שהוא מת, ואיך העיתונים מפרסמים שקר כזה", אמרה אימו של רוני קלדרון ל„חדשות".

רוני קלדרון חי איפוא בברזיל. מידע נוסף שהגיע לידי המשטרה מעיד, כי הכדורגלן, היום בן 34, משחק שם כדורגל. קלדרון ימשיך, כנראה, לחיות בשקט יחסי בברזיל, שכן לארץ זו אין הסכם הסגרה עם ישראל.

שרית הספרית

מאת זהבה מוזס

„מה שקרה לי יכול לקרות לכל אחד. הנה, הכל רשום פה", אומרת שרית מייזל, שנעצרה על־ידי שוטרי משטרת ראשון־לציון זמן קצר לפני חתונתה. שרית נעצרה בחשודה בסיוע לחבורה החשודה בפריצות לדירות רבות בראשון־לציון. את מה שאירע לה היא רשמה על דף שנקרע ממחברת: „אני, שרית מייזל בת ה־20, עובדת כספרית ונחשבת לספרית טובה בעבודה. אני בת למשפחה המונה שבע נפשות ומעולם משפחתי לא הסתבכה עם החוק. אני מעולם לא נתקלתי במשטרה ולא עברתי על החוק", היא כותבת.

לדבריה, לפני כשבוע, בשעת לילה מאוחרת, הגיעו לביתה וערכו חיפוש שנמשך עד שעות הבוקר. השוטרים לקחו עימם וידאו ותכשיטים שונים, אשר שרית טוענת כי הם שייכים לאמה, בחשד שהם חלק מרכוש גנוב. כיוון שבני המשפחה לא הצליחו למצוא את הקבלות המעידות כי הפריטים הללו נרכשו על־ידם, נלקחה שרית לחקירה בתחנת המשטרה. לאחר מכן נעצרה בחשד של התפרצויות לדירות. „שמעתי את הדבר וקיבלתי הלם" היא מספרת. „התחלתי לבכות ולהכות את עצמי. לא ידעתי מה הולך איתי וצעקתי „אני לא רוצה להיות פה"".

שרית מייזל ויוסי עמר תכננו את חתונתם לתחילת חודש אוגוסט. לדבריהם, היו עסוקים בשעות הפנאי בהכנות לקראת המאורע החגיגי, ואילו בשאר הזמן עסקו בעבודה. באותם ימים נרשמו ביומן משטרת ראשון־לציון דיווחים שונים על פריצות לדירות, רובן באזור אחד בעיר. החוקרים שבדקו את מקרי הפריצות מצאו שני מכנים משותפים: האחד, שיטת החדירה לדירות בשעות הלילה; השני, סיפוריהן של בעלות־הבית הנשדדות על ספרית מסוימת שהוזמנה לבתיהן ואשר הכינה אותן לקראת יציאתן מהבית בדיוק ביום בו אירעה ההתפרצות. החשד נפל על הספרית שרית מייזל ועל חברה יוסי עמר, המוכר למשטרה בעקבות פריצות שביצע בעבר.

שרית מספרת: „כשישבתי בתאי חשבתי על הבושה של המשפחה, על אבי ואמי המסכנים, איך יראו את עצמם בפני השכנים ובפני החברים, ומה על אחיותי המסכנות. אחרי שהאריכו את המעצר שלנו בעוד שלושה ימים קיבלתי שוק. יצאתי מחדר השופט והתחלתי לצעוק „אמא, אני ישנה עם זונות, מה אעשה שלושה ימים נוספים?"".

הוריה של שרית, שנדהמו מהחלטת השופט להאריך את מעצר בני־הזוג, החליטו על ביטול החתונה. אך כבר למחרת הוארכה שוחררו בני הזוג בערבות. שרית אומרת כי הוחלט על השיחרור כיוון שהוריה מצאו את הקבלות המוכיחות את בעלותם על הפריטים שנלקחו מביתם.

יוסי ושרית, שחזרו הביתה, התקבלו על־ידי השכנים בכבוד מלכים. „כל לקוחותיה של שרית הגיעו לביתי עם פרחים ועוגות וברכת ברוכים הבאים", מספרת האם. אחת מהלקוחות, ריבה בת ה־25, אמרה „לרגע לא חשבתי שהיא תיקח את בעלי או דברים אחרים מהבית כמו טלוויזיה או סטריאו. הייתי משאירה אותה לבד עם הילדים".

לאחר שבני הזוג חזרו הביתה חזרו בהם הוריה של שרית מכוונתם לבטל את טקס החתונה. שרית עצמה החליטה בעקבות מעצרה שלא לעסוק יותר במקצוע הספרות, אך הלקוחות הנאמנות אומרות כי תקבלנה אותה בחזרה אם רק תהיה מוכנה לשוב אליהן.

„אני מתפלאה שבמדינה כמו שלנו עוצרים בחורה טובה כמוני ללא עוול בכפה. ולכל אלה הרוצים ברעתי — החתונה לא בוטלה. ממני שרית שהיא כבר לא ספרית", כותבת־מודיעה לכל שרית מייזל מראשון־לציון.

עלייה מתונה בייצור האשלג וירידה קטנה במכירות

ייצור האשלג בשנת 1985/86 הגיע לכ־2 מיליון טונות — עליה בשיעור 5 אחוזים. המכירות היו נמוכות ב־2 אחוזים לעומת השנה הקודמת ועמדו על 1.8 מיליון טונות — על כך מסר אריה שחר מנכ"ל חברת מפעלי ים המלח בפגישה עם תא הכתבים הכלכליים בת"א שהתקיימה אתמול לרגל פירסום הדו"חות הכספיים ליום 31 במארס 1986.

המנכ"ל הדגיש כי שנת 1985/86 היתה שנה גרועה ליצרני הדשנים בעולם וליצרני האשלג. לדבריו התוצאות הטובות של החברה בהשוואה לחברות אחרות בעולם באות ממדיניות עקבית של החברה לפזר את מכירותיה בארצות רבות שהגיעו ל־335 מיליון דולר ביחד עם חברות הבת. זאת עליה של 3.5 אחוזים לעומת אשתקד.

מכירות מפעלי ים המלח ללא חברות בנות הגיעו ל־189 מיליון דולר לעומת 199 מיליון אשתקד, ירידה בשיעור 5 אחוזים, כתוצאה מירידת מחירים בעולם.

הוא מסר שהירידה במחירי האשלג נמשכת ומקורה בהיצע גדול לעומת ביקוש מצטמצם לאור המשבר הפוקד את החקלאות בעולם.

שחר מסר עוד כי החברה תשקיע בשנת הדו"ח 37 מיליון דולר. מסכום זה הושקעו 21 מיליון דולר בפרוייקט המסוע למישור צפע. פרוייקט זה יושלם בסוף השנה. המנכ"ל הבהיר, כי חברתו מוכנה לקחת על עצמה את ההחזקה והטיפול במסילת הרכבת המובילה לאשדוד במקום רכבת ישראל שמנהלת מדיניות הפוגעת בחברה. השרותים הירודים של רכבת ישראל פוגעים בחברה וגורמים לה הוצאות מיותרות בהובלת המוצרים במשאיות, המייקרות את התובלה. הוא הדגיש כי בתנאים הנוכחיים בהם יש קשיים בתנאי הסחר, כל דולר חשוב ועל הממשלה להוציא מסקנות ביחס ליכולת של הנהלת רכבת ישראל לעסוק בהובלה.

„למרות הקשיים" אמר המנכ"ל „היה הרווח הנקי של חברת מפעלי ים המלח 49 מיליון דולר לעומת 35.7 מיליון דולר בשנה שעברה — עליה בשיעור 37 אחוז. הרווח הנקי של הקבוצה הכולל את חברת הברום היה 63.5 מיליון דולר לעומת 51 מיליון דולר אשתקד עליה של 25 אחוז. חברת הברום הגדילה ייצורה בכ־19 אחוז, לכ־96,700 טונות לעומת 81 אלף אשתקד.

מכירות חברת הברום ותרכובות ברום הסתכמו ב־162 מיליון דולר לעומת 140 מיליון אשתקד. עם זאת ירד הרווח הנקי של חברת הברום ב־3 אחוזים, ל־11.6 ... בשנת הדו"ח הנוכחי.

שחר הבהיר כי חברת הברום ... להנפיק בבורסה של ניירות ... במניות ולא כאגרות ... שנוהגות חברות ישראליות ... מניות בבורסה של ניירות ... מהרשות לניירות ערך שם ... חשיבותה של חברת הברום.

עוד אמר כי עבור שנת הדו"ח ... החברה לממשלה תמלוגים בסכום ... מיליון ש"ח — סכום התמלוגים ... שהיא שילמה. עד כה שילמה ... לממשלה 56 מיליון דולר תמלוגים ... האריכה את הזכיון לחברה עד ... בשנת 2030.

בחברה מועסקים עתה 1214 ... 1241 עובדים בשנה הקודמת.

חיים מ...

ירידה בתשלומי אחזקת רכב

חלה ירידה בתעריף אחזקת רכב פרטי — על כך נמסר על ידי חברת „חשב". לפי הנתונים יירדו התשלומים ב־1 באוגוסט ל־0.52 ש"ח במכונית בנפח מנוע 1300 סמ"ק לעומת 0.53 ש"ח ב־1 ביוני ו־0.55 ש"ח ב־1 במאי. במכונית שנפח המנוע שלה 1600 סמ"ק יירד התשלום ב־1 באוגוסט ל־0.61 ש"ח לעומת 0.63 ש"ח ב־1 ביוני ו־0.65 ש"ח ב־1 במאי.

החישוב מבוסס על ההנחה, כי העובד משתמש בפועל במכוניתו הפרטית. המס השולי של העובד, 50 אחוז, והתשלום צריך לכסות באופן מלא את כל ההוצאות המשתנות.

חיים מרגלית

„פוסטר מדייה" סיימה 85 ברווח 273 אלף ש"ח

חברת „פוסטר מדיה" שהייתה באחרונה בחדשות, בגלל התנכלות לתחנות האוטובוסים שבהן היא מפרסמת, היא עסק לא רע, לפחות מבחינה כלכלית.

מתברר כי את שנת 1985, סיימה החברה עם רווח מותאם לאינפלציה של 273 אלף שקלים. מחזור ההכנסות של החברה, הסתכם בשנה האחרונה ב־3.95 מיליון שקל.

„פוסטר מדיה" שהיא חברת בת של „כלל" עוסקת בייצור והצבה של תחנות אוטובוס, ספסלי רחוב, מכווני תנועה, מתקני רחוב וחופי רחצה.

החברה קיבלה זיכיון למשך 15 שנה, מהרשויות המקומיות שבשטחן מוצבים המיתקנים, לפרסם פרסומות שונים, לפי שיקול דעתה, על גבי אותם מיתקנים. תמורת הזיכיון שקיבלה — התחייבה החברה לתחזק באופן נאות את המיתקנים.

השמטה

בלוח שפורסם אתמול על „סיכומי החקלאות הפינית" נשמט בטעות קטע זה:

	1983 MIL. FIM	%	1984 MIL. FIM	%	1-1985 MIL. FIM	%
Gross return	19 912	100	21 022	100	22 064	100
Production expences	14 002	70	14 300	67	14 995	68
Agricultural income	5 910	30	6 722	32	7 091	32

[illegible]

עובדי בל"ל זועמים

תנאי פרישה מופלגים לבכירים... הממשיכים לעב...

העובדים בבנק לאומי זועמים. הפעם בגלל הסדר שנעשה לטענתם, מאחורי גבם בין הנהלת הבנק ובין צוות של כ־20 מנהלים בכירים מדרגת סמנכ"ל ומעלה.

במסגרת ההסדר, כך הוחלט בבנק לאומי, יתפטרו כל אותם בכירים מתפקידיהם, ויחתמו עם הבנק חוזי עבודה אישיים.

על מנת לפצות אותם על ההפסד הכרוך ב„פרישתם", סוכמו עמם מראש תנאי פרישה מפליגים, לדברי הוועד. איש אינו מוכן לפרט במה מדובר, אולם ככל שנודע יזכו העובדים הבכירים הללו בפיצויים שישמרו לזכותם עד מועד הפרישה בשיעור של כ־250 אחוז.

אלא שכאמור איש אינו מוכן לאשר זאת. מה שמוכנים לומר בבנק הוא שאכן נחתמו הסכמי עבודה אישיים עם העובדים הבכירים, אשר סבלו עד כה מכך שאין ... קיבוצי.

בהסדר החדש, כך טוענים ... עוד לפני כשנתיים במסגרת ... התייעלות בבנק. באותה מסגרת ... תנאי פרישה מפליגים. מרצון ... שפרשו. הבנק היה מוכן ... עובדים פיצויים של 200־300 אחוז ... שיילכו.

בוועד העובדים אומרים, כי ... שנה. הבכירים נשארים ... תעסוקה טובים יותר, ואת ... לא הפסידו.

מכל מקום ההסדר החדש ... אחר מהצדדים לחפור את ... הודעה מוקדמת של 3 חודשים ...

גלגלי הבורסה

קרנות הנאמנות קלטו היצעים — ביקושים לאג"ח הצמודות למט"ח

מגמת מימושים היתה אתמול במיגוון מניות בבורסה, לאחר עליות שרווחו בה בשלושת ימי המסחר האחרונים. במקביל להיצעים שהזרימו חלק מהסוחרים, היו אחרים, בעיקר קרנות הנאמנות, שהזרימו ביקושים למניות המטופחות עליידן, כך שתוצאת מפגש זה היתה יציבות ותנודות מתונות בלבד לשני הכיוונים.

בשוק אגרות־החוב שוב התהפכה המגמה, ולאגרות צמודות למדד נרשמו היצעים של 2.3 מיליון ש"ח בעוד לאג"ח הצמודות למט"ח היו עודפי ביקוש של כחצי מיליון ש"ח. המחזור באפיק זה גדל ל־8.1 מיליון ש"ח מהם 1.8 מיליון ש"ח בצמודי ה־80%.

בקרנות־הנאמנות המתמחות במניות היו פריונות של כ־760 אלף ש"ח ובקרנות הסולידיות הסתכמו הפריונות בכ־600 אלף ש"ח.

בנק ישראל מנפיק היום, בדרך של מכרז, אג"ח צמודות למדד בהיקף 90 מיליון ש"ח. יוצעו אג"ח מסוג „שגיא" בהיקף 40 מיליון ש"ח במחיר מינימום 88% (פדיון בתום 6 שנים). „גליל" ל־8 שנים במחיר מינימום 85% בהיקף 30 מיליון ש"ח וסדרה נוספת של „גליל", בהיקף 20 מיליון ש"ח במחיר מינימום 83% ל־10 שנים.

שער הדולר היציג ירד ב־0.04 אג', ב־0.03% ל־1.4925 ש"ח. הדולר בנוסעים עומד על 1.7704 ש"ח ואילו הדולר השחור ירד ל־1.565 עד 1.58 ש"ח לדולר.

בשוק המניות ירדו אתמול ... לעומת 136 שעלו ו־115 שנשארו ... כ־56 ניירות־ערך היתה הפסקת ... שערים השתנו ב־5% ויותר ... עליה. המחזור בשוק המניות ... מיליון ש"ח מזה כ־2.7 מיליון ... הבנקים שבהסדר.

במניות ההסדר היתה יציבות ... קלות. בלטו „סטוק כלל" ... „פועלים" ע"ש. „כלל" ... התשואות הדולריות ... 13.5% בפועלים ע"ש ל־13.77 ... רגילות.

בין המניות החופשיות בלטו ... בידי קרנות־הנאמנות ... תנודות מתונות ... 1.7%. הכשרת־הישוב ... השקעות +0.9% ... 0.3%) וכמו־כן מספר ... סוחרים שונים. אשר ... ה„תמיכה". למשל ...

בשוק אגרות־החוב ... באגרות הצמודות למדד ... בצמודות למט"ח ... היו עליות עד 0.5% ... 1.5%.

במלווה קצר מועד ... בשיעור 18.65 — 19 140 ...

מרדכי בן ...

ניתוח המצב הכלכלי ותחזית לסוף '86

במחצית הראשונה של השנה התבססו הישגיה של התוכנית הכלכלית בתחום ייצוב האינפלציה ובתחום איזון הגרעון בתקציב המדינה. בתחום מאזן התשלומים נמשך השיפור למרות בלימת הגידול ביצוא, בעיקר בתוצאה מירידה ביבוא שהושפעה מירידת מחיר הדלקים בעולם ביותר מ־50 אחוזים וירידת הריבית על החוב החיצוני. השכר במשק שב ועלה ריאלית במחצית הראשונה של השנה בכ־11 אחוזים לאחר ירידה של כ־12 אחוזים במחצית האחרונה של 1985. גם בצריכה הפרטית חלה עליה ניכרת, זאת לאחר שבשנתיים האחרונות היו ירידות מתמשכות בצריכה.

מספר גורמים כבדי משקל ובעלי אופי מתמשך פועלים בחודשים האחרונים לטובת המשק הישראלי:

- ירידה חדה במחיר הנפט בעולם שתרומתה לירידת היבוא נאמדת ב־750 מליון דולר.
- ירידה בשערי הריבית בעולם שמקטינה את תשלומי הריבית על החוב החיצוני נטו בכ־200 מליון דולר.
- ירידה במחירי חומרי גלם בעולם.
- החלשות הדולר ביחס למטבעות האירופאיים שפרושה שחיקה ריאלית בחוב החיצוני.

התפתחויות אלו מאפשרות אורך נשימה בניהול מדיניות ייצוב המחירים וייצוב שער החליפין. הן אף מאפשרות השגת האטה נוספת בקצב האינפלציה. תנאי חיוני לכך, הוא אי גידול נוסף בשכר, בפרט לאחר העליה הגדולה שהיתה בשכר במחצית הראשונה של השנה.

שכר ותעסוקה

השכר הריאלי במשק (ברוטו) במונחי כוח קניה עלה במחצית הראשונה של שנת 1986 בכ־11 אחוזים לעומת המחצית השניה של 1985. השכר בסקטור העיסקי עלה ריאלית בכ־12 אחוזים ובסקטור הציבורי כ־9.7 אחוזים. התפתחות זו באה לאחר ירידה תלולה בשכר הריאלי במחצית השניה של 1986 (11.6 — אחוזים) בעקבות הפעלת התוכנית הכלכלית והקפאה זמנית של השכר.

השכר הריאלי במחצית הראשונה של 1986, היה גבוה בכ־4.3 אחוזים מהשכר הממוצע בכל שנת 1985: בסקטור העיסקי היה השכר גבוה בכ־6 אחוזים ובסקטור הציבורי בכמחצי אחוז. הפער בין השכר בסקטור העיסקי לסקטור הציבורי גדל מכ־10 אחוזים ב־1984 ו־20 אחוזים ב־1985 ל־33 אחוזים במחצית הראשונה של 1986.

השחיקה הגדולה יחסית בשכר בסקטור הציבורי היא אחד הגורמים לאי השקט ביחסי העבודה בסקטור זה. אי חתימת הסכמי השכר הארציים מצד אחד והסכמי שכר ברמה המפעלית בסקטור העיסקי מצד שני, מסבירים בחלקם את הפער שנוצר בין הסקטור העיסקי לבין הסקטור הציבורי.

נראה כי התמיכה שנתנו העובדים לתוכנית הכלכלית, בויתורים בתחום השכר, נחלשה, ואם לא יהיה הסכם שכר בעתיד הקרוב, צפויים זעזועים נוספים למשק וביחסי העבודה, בפרט בסקטור הציבורי.

שוק העבודה נחלש מאוד במחצית השניה של 1985, בעקבות ריסון הרחב של הביקושים המקומיים אשר הוריד את התוצר בכ־5 אחוזים והביא לגידול בשעור האבטלה ל־7.2 אחוזים לעומת 6.2 אחוזים במחצית הראשונה של 1985. ברבע הראשון של 1986 היה שעור האבטלה 7.2 אחוזים לעומת 6.6 אחוזים ברבע האחרון של שנת 1985 ושיא של 7.8% ברבע השלישי של 1985.

מדד שכר ריאלי למשרת שכיר

מרבע 1 1983 עד רבע 2 1986

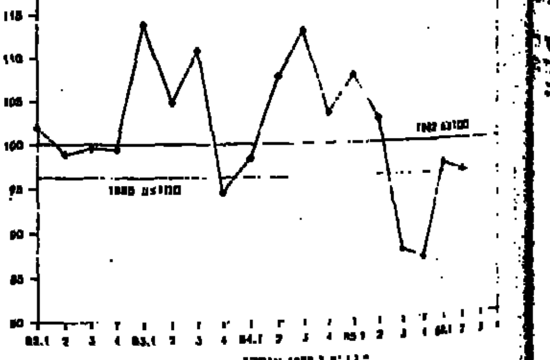

מאזן התשלומים

בשנת 1985 נמשך השיפור במאזן התשלומים. שיפור זה התבטא בירידה של עודף היבוא האזרחי בכ־1.2 מיליארד דולר. החשבון השוטף, השווה להפרש שבין העברות החד־צדדיות מחו"ל לעודף היבוא, עבר בכ־2.5 מיליארד דולר. גם ללא סיוע החירום האמריקני (של 750 מיליון דולר), היה נוצר עודף של כ־350 מיליון דולר בחשבון השוטף. השיפור הגדול בחשבון השוטף התבטא בירידת החוב החיצוני נטו מ־19.7 ל־19.2 מיליארד דולר ובהפסקת ההזדקקות לאשראי מימון לטווח קצר. חלק מהשיפור במאזן התשלומים ניזקף לחשבון של גורמים ארעיים כגון מענק החירום האמריקני, צמצום מלאי וירידה ברכישת נכסי השקעה, שנבעו הן מהתאמה מחזורית והן משערי הריבית הגבוהים במיוחד. עם זאת, חלק מהשיפור הוא תוצאה של גורמים בעלי אופי מתמיד יותר, ובהם שינוי שיטת הסיוע האמריקני מהלוואות למענקים, חלק מהירידה בגרעון הממשלתי והתרומות הכלכליים של חזרה ליציבות מחירים.

עקב לכך פועלים כאמור מתחילת שנת 1986 גורמים כבדי משקל נוספים שהוזכרו בראשית הדו"ח.

השקעות

ברבע הראשון של השנה חלה ירידה של כ־7 אחוזים בהשקעה בנכסים קבועים (ללא מלאי), רמת ההשקעות היתה קטנה בכ־9 אחוזים בהשוואה לרמה בתקופה המקבילה אשתקד. ביבוא תשומות לייצור חל גידול של 7.6 אחוזים ברבע הראשון של השנה וגידול של כ־10 אחוזים ברבע השני של השנה. רמת יבוא התשומות במחצית הראשונה של השנה, הייתה גבוהה בכ־16 אחוזים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ביבוא התשומות משקף כנראה התעוררות בפעילות במשק וחידוש מסויים של המלאים. התפתחות זו נובעת גם מהירידה שחלה בשערי הריבית.

מדד המחירים לצרכן עלה מתחילת התכנית הכלכלית (אוגוסט 85) ועד לחודש יוני 1986 ב־19.2 אחוזים, שהם כ־23 אחוזים במונחים שנתיים. שער החליפין של השקל ביחס לדולר לא השתנה מתחילת התכנית הכלכלית ועד היום. התחזקות המטבעות האירופאיים גררה פיחות של השקל ביחס לסל האירופאי בשעור של 23.4%. הפיחות ביחס לסל של חמש המטבעות (כולל גם את הדולר) הסתכם בשעור של 13.4%. מדד שער החליפין הריאלי של סל המטבעות היה ערב התכנית הכלכלית 96.3 נקודות (דצמבר 1980 = 100). בחודשים אוגוסט 85' ועד מרץ 86' היתה רמתו גבוהה בהשוואה רב שנתית.

תקציב הממשלה

במשך השנה שחלפה מאז תחילת יישום המדיניות הכלכלית בחודש יולי 1985, הגיע הגרעון בתקציב הממשלה כולל ריבית ל־526 מליון דולר (3 אחוזי תוצר), זאת בהשוואה לגרעון של 3.237 מליון דולר (14 אחוזי תוצר), בשנה שקדמה להפעלת התוכנית הכלכלית. גיוס ההון הממשלתי ירד בהתאמה מ־6 אחוזי תוצר ל־4 אחוזי תוצר וההזרמה סה"כ ירדה מ־8 אחוזי תוצר לספיגה של 2 אחוזי תוצר. במחצית הראשונה של 1986 — החודש הראשון

גרעון הממשלה ללא ריבית

מרבע 1 שנת 1981 — רבע 2 שנת 1986

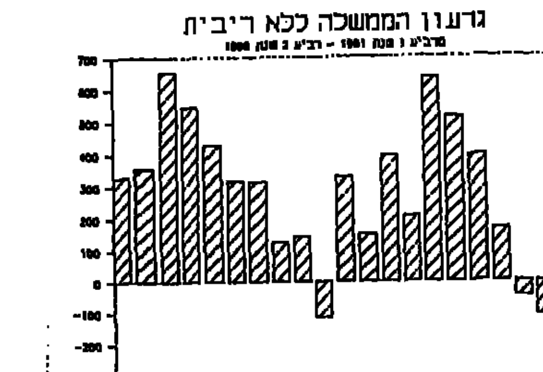

התקציבי, למעשה קיימה הממשלה בתקופה זו עודף תקציבי שהסתכם בכ־5 אחוזי תוצר למעט תשלומי ריבית.

ההוצאות, הגרעון ומימונו במחצית הראשונה של 86'

	ינואר עד יוני 2) 1986 מליארדי דולרים במחירים קבועים 1)	אחוזי תוצר
1. הוצאות מקומיות של הממשלה	3.9	42
2. הכנסות ממיסים	4.4	47
3. גרעון או עודף (־) (2־1)	־0.5	־5 *
4. תשלום ריבית לסקטור הפרטי	0.6	6
5. גרעון כולל ריבית (3+4)	0.1	1
6. גיוס הון ממשלתי נטו	0.5	5
7. הזרמה או ספיגה (־) (6־5)	־0.4	־4

התחזית למחצית השניה של 1986

אינפלציה: במחצית הראשונה של השנה עלה מדד המחירים לצרכן בשעור של 8.6 אחוזים שהם 18 אחוזים במונחים שנתיים. במחצית השניה של השנה צפויים המחירים לעלות בשעור של 7.2 אחוזים, שהם כ־15 אחוזים במונחים שנתיים. תחזית האינפלציה בכל שנת 1986 היא 16.5 אחוזים. קצב האינפלציה החזוי לתחילת שנת 1987 הוא 12 אחוזים במונחים שנתיים.

	ינואר־יוני	תחזית יולי־דצמבר	תחזית 1986
שיעור אינפלציה מצטבר	8.6	7.2	16.5
שיעור אינפלציה במונחים חודשיים	1.4	1.2	1.3
שיעור אינפלציה במונחים שנתיים	18.0	15.0	16.5

שער החליפין של השקל ביחס לסל 5 המטבעות עלה ב־6 אחוזים מתחילת השנה. במחצית השניה של השנה צפוי פיחות מצטבר של כ־3 אחוזים במסגרת מאמץ להאטה נוספת בשיעור האינפלציה. הדולר צפוי להחלש ביחס למטבעות האירופאיים בכ־5 אחוזים, וכתוצאה מכך לא יחרוג שער החליפין של השקל מ־1.5 ש"ח לדולר עד לסוף השנה. למרות השחיקה בשער החליפין הריאלי, לא יווצר פיגור שיחייב פיחות חד־פעמי גדול.

השכר: לאחר עליה ריאלית של כ־11 אחוזים בשכר הריאלי למשרת שכיר במחצית הראשונה של השנה, צפוי אי שינוי בשכר הריאלי במחצית השניה של השנה. רמת השכר הצפויה בשנת 1986 גבוהה ריאלית בכ־4 אחוזים בהשוואה לשנת 1985. רמת השכר תהיה דומה לזו ששררה בשנת 1982.

מאזן התשלומים: למרות בלימה בהתפתחות היצוא התעשייתי, צפוי עודף היבוא האזרחי להצטמצם בשנת 1986 בכ־400 מיליון דולר בעיקר הודות לירידת מחירי הנפט בעולם וירידת שערי הריבית. בחשבון השוטף צפוי עודף של 1,150 מיליון דולר בדומה לעודף שהיה בשנת 1985.

התוצר והביקושים: התוצר המקומי הגולמי צפוי לעלות השנה בשיעור של כ־3 אחוזים בדומה לגידול בשנת 1985. גידול זה נובע מעליה צפויה של כ־7% בצריכה הפרטית ומחידוש ההשקעות במלאים. ערך היצוא צפוי לעלות בכ־3 אחוזים ואילו היבוא צפוי לגדול בכ־6 אחוזים.

מדד שער החליפין הריאלי

	דולר	סל 5	סל אירופאי
	1980 רצמ' = 100 ממוצע שנתי		
1981	106.7	96.6	97.2
1982	107.7	91.2	84.1
1983	105.9	83.1	74.1
1984	113.3	84.4	71.8
1985	130.4	95.8	80.8
1986	115.3	97.6	90.0

תחזית הפיחותים

הנחת היסוד כאמור היא, שבחודשים־שלושה הקרובים (יולי־אוגוסט) ייוצב השקל ביחס לסל 5 המטבעות. הנחה זו מתבססת על ההתפתחות החיובית במאזן התשלומים מצד אחד ועל העובדה שהמחיר היחסי של מטבע החוץ עדיין גבוה יחסית בהשוואה רב־שנתית, למרות השחיקה שהיתה בו בחודשים האחרונים.

החל מחודש ספטמבר או אוקטובר, צפוי פיחות זוחל ביחס לסל 5 המטבעות בשיעור נמוך מקצב האינפלציה כ־0.8 אחוז בממוצע לחודש.

בהתפתחות שערי החליפין בין המטבעות צפוי המשך החלשות הדולר כלפי המטבעות האירופאיים. ישנן הערכות המצביעות על החלשות של עד 2.0 מ"ג לדולר בחודשים הקרובים. אנו מניחים החלשות מתונה יותר 2.1 מ"ג לדולר עד סוף השנה, ושער של 1.5 דולר לליש"ט.

להלן ריכוז תחזיות:

	1985 דצמבר	1986 יוני	1986 תחזית דצמבר	הפיחות בשנת 1986
	שקלים חדשים, ממוצע חודשי			
סל 5 המטבעות	1.35	1.43	1.48	9.6%
דולר	1.49	1.49	1.50	1.0%
מ"ג	0.59	0.67	0.72	21.0%
ליש"ט	2.15	2.25	2.27	5.4%
	מדד דצמבר 1980 = 100			
שער חליפין ריאלי (סל 5 המטבעות 1)	99.3	97.1	94.9	

תחזית התפתחות השכר

תחשיב בסיסי של התפתחות השכר בשנת 1986, כאשר תוספות השכר היחידות הן תוספות יוקר ותחילת שכר של 0.25% לחודש, מצביע על גידול ריאלי בשכר ברוטו בשיעור של 3.6 אחוזים לעומת שנת 1985. מזה בסקטור העיסקי 5.3 אחוזים ובסקטור הציבורי שחיקת שכר של 0.3 אחוזים.

ניתן להעריך שהתפתחות השכר בפועל תהיה גבוהה יותר מאשר בסימולציה לעיל, זאת מכיוון שקיימת סבירות גבוהה לתוספות שכר ע"י עידכון שכר מינימום. כמו כן, צפויה תוספת שכר כלשהי בסקטור הציבורי. בהנחה שתהיה תוספת שכר קטנה בסקטור הציבורי, מתקבל גידול ריאלי של כ־4 אחוזים בשכר הממוצע במשק.

תחזית התפתחות התוצר והביקושים

בשנת 1986 צפוי גידול בתוצר המקומי הגולמי, בשיעור של כ־3 אחוזים, בדומה לגידול שהיה בשנת 1985.

הצריכה הציבורית למעט יבוא בטחוני תמשיך להצטמצם בשיעור של כ־2.2 אחוזים, בעוד שבצריכה הפרטית צפוי גידול ניכר של כ־7 אחוזים. בהשקעות צפוי גידול בשיעור של כ־3 אחוזים אולם עיקר הגידול נגזר מחידוש השקעה במלאי, בעוד שבהשקעה בנכסים קבועים צפויה ירידה של כ־3 אחוזים שנגזרת בעיקרה מירידה בהשקעות בבניה.

ערך היצוא בשוק המקומי צפוי לגדול בשיעור של כ־3 אחוזים ואילו היבוא האזרחי יגדל בשיעור של כ־6 אחוזים.

התפתחות התוצר והשימושים 1985, 1986

	1985	תחזית 1986
התוצר המקומי הגולמי	3.8	2.8
סך השימושים ללא יבוא בטחוני	־0.1	3.9
הצריכה הפרטית	־0.4	7.0
הצריכה הציבורית ללא יבוא בטחוני	־1.8	־2.2
השקעה גולמית מקומית בנכסים קבועים	־10.1	־3.0
ערך היצוא בשוק המקומי	7.5	2.8
ערך היבוא האזרחי בשוק המקומי	־4.9	6.2

31.7.86

הגברת הפלורליזם ושבירת הכלכלה החד־ממדית

ניתן רק לברך את המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים עבור פרסום הניתוח על מצב המשק והתחזיות עד סוף השנה. כלכלני הבנק ערכו את התחזיות הראשונות מיד לאחר קביעת התוכנית הכלכלית החדשה וגם בתחילת שנת 1986. ניתן לציין, כי תחזיותיהם התאמתו במידה רבה.

קיימת חשיבות לכך שגוף כלכלי רציני מצטרף לניתוח מצב המשק ושובר את המונופול הממשלתי על הנתונים והתערכות הכלכליות. אמנם, בשנים האחרונות התפתחו מכונים כלכליים שונים שיוצרים תחזיות על המצב הכלכלי, אך האוריינטציה שלהם היא על שוק ההון והבורסה, ואם הם מטפלים בנתוני המאקרו, הם עושים בהם שימוש רק כרקע לאומדנים לגבי ההתרחשויות בשוק ההון. בעוד שעבודת המחלקה הכלכלית בבנק הפועלים עשויה לסייע לקובעי המדיניות, לעצב מדיניות כלכלית נכונה. הצגת העובדות על־ידי כלכלני בנק הפועלים, עשויה לסייע בהסרת ציורי השדים על הקיר של הממונה על אגף התקציבים באוצר, אהרון פוגל.

הנתונים מוכיחים, כי 1986 תהיה שנה שניה של היווצרות עודפים במאזן התשלומים השוטף, גם ללא סיוע החירום ולמרות החזר החובות. מסתבר כי השכר הריאלי ב־1986 אמור לעלות רק ב־4 אחוז לאחר ירידה של 10 אחוז בשנתיים הקודמות. כלכלני הבנק מעריכים גם בצורה נכונה את מצבת הזמן הנובעת מהתרחבות הפער בין רמת השכר במשק הפרטי, לבין רמת השכר בסקטור הציבורי, שהגיע לכדי 30%.

יש בנתונים ובצורת הצגתם כדי לאזן את התמונה של אהרון פוגל על ביצוע תקציב המדינה. מסתבר כי ללא תשלומי ריבית, נמצא כי התקציב סופג. כלומר שתקציב הפעולות של הממשלה יותר מאוזן, וכי מלוא הגרעון נובע מפעולות ממשלתיות בשוק ההון ופרעון ריבית.

תמונה כזו חייבת לאלף גם את ראשי אגף התקציבים לחשיבה מפוכחת. מה לעשות בעודפים על מנת לא לייצב את המשק ברמת פעילות נמוכה מדי.

גם הנתונים על השינוי בשווי השקל ביחס לסל וביחס למטבעות האירופאים של הייצוא, עשויים להקטין את הלחץ של חוגים שונים לביצוע פיחות. אחת משגיאותיו הגדולות של אגף התקציבים היא הסברה, כי שער המטבע לא נמצא בנקודת שווי משקל ושניתן להרוויח משהו על־ידי ביצוע מניפולציות בשער.

לכן ניתן לברך את בנק הפועלים על כך, על־ידי פרסום תחזיותיו הוא תורם לגוון הניתוחים הכלכליים ושובר את התמונה של הכלכלה החד־ממדית שאפיינה את ישראל, בניגוד לארה"ב וארצות מפותחות אחרות.

צבי טימור

העורך הכלכלי: צבי טימור

חידושים

אמנות בשק

נפתלי בזם: טבע דומם

שקיות של סופרמרקט בגלריה מהלכת

לפעמים יש אפילו לקופירייטרים של פרסומאים רעיונות מוצלחים — ותרבותיים. בנק דיסקונט, „השופרסל" חברו עם הגראפוטק הישראלי, והוציאו לשוק, לא במובן הציורי של המלה, אלא פשוטו כמשמעו, רפרודוקציות, שאפילו מוזיאון מכובד לא היה בוש בהם.

שקית פלסטיק גדולה, נושאת מצידה האחד תמונת־צבע ומצידה השני משהו על הצייר. אפשר לרכוש אותן ב„שופרסל" וב„היפרכול" על כל סניפיהם, תמורת שקל אחד, וללכת הביתה כתצוגת אמנות מהלכת.

הסידרה, שהחלה בחודש שעבר, עם תמונה מאת ציונה תג'ר נמשכת עתה עם יצירה מאת נפתלי בזם. ועוד היד נטויה.

חבל, שהאינפורמציה על תג'ר מעוצבת כמו מודעת־אבל, לא עלינו.

זהו מבצע מהסוג של עיצוב תחנות המטרו הפריזאי על פי האתרים ההיסטוריים והאמנותיים הסמוכים להן. אפשר לומר שיש בזה משהו כביכול וולגארי, שוקי, אבל בעיני זה אפילו יתרון. האמנות אינה אוהבת את הסטריליות והריחוק האצילי שבתצוגות שמורות ומסוגרות.

השקיות הנאות ישמשו למטרה אמנותית נכבדה נוספת: הכנסות ממחירן יימסרו לתזמורת הפילהרמונית שלנו.

ג.מ.

מופע

„הגדה" מפרדס־כץ

מאת גיורא מנור

קבוצת התיאטרון של נווה־צדק חרתה על דגלה את סיסמת התיאטרון הקהילתי, המעורב, בעל המודעות החברתית. סטר גדיש ושותפיו לעבודה הלכו אל המובלעת החילונית בבני־ברק הדתית, השכונה „האוטונומית" פרדס־כץ, ועבדו חודשים מספר עם אנשי המקום, כדי להפיק את המופע „הגדה (של פסח, לא „המערבית")".

ישראל נורוכוב היה המדריך של אלה שעסקו בהלחנה ונגינה, אריה ברקוביץ' ריכז את עיצוב הבמה ואיתמר לוי את הצד הדראמאטורגי. אירית בן־צור תרמה את הכוריאוגרפיה, וחברי קבוצת התיאטרון של נווה־צדק הדריכו, כמובן, את השחקנים.

אגב, אין זה המחזה הקהילתי הראשון של השכונה. לא מכבר ראיתי במתנ"ס שם את עבודתו של אורי גבריאל, שיצר הצגה מקומית, אמנם קאמרית יותר מההפקה הנוכחית. כנראה יש בנפש אנשי הפרדס הזה חיידקי בימה לרוב!

סיפור המעשה של „הגדה" פשוט: עיר צפון־אפריקנית (מאד אופנה לאחרונה), שוק צבעוני, בו נערכות קניות לקראת סדר פסח. זוג צעיר עומד להתארס, בנו של בעל בית מלאכה לייצור שמיכות ובתו של צורף. אבל חייהם של היהודים האמידים והמכובדים הללו מתנהלים תחת איום מתמיד של איבת שכניהם הערבים. והצורף מחליט לעלות לארץ ישראל, מקום שם, כידוע, יפתור אליהו הנביא את כל הקושיות...

חלקי המחזה השונים עוברים מסגנון לסגנון ללא סדר מובן או הכרחי. אל תוך תמונת סעודת־הסדר מוכנסות מיני „תמונות בתנועה", מופשטות, כמו אלה שנוהגים לצעירי, להכניס לסדר הקיבוצי, של עבדים היינו במצריים ומשניחים עם שום, ... בהם, אל כל כך נחוצות. מדי פעם פורצים השחקנים בזימרה, אם כי אין זה מחזמר ממש, אבל כל אלה מוסיפים אפילו חן של תמימות ובלתי אמצעיות.

הבעיה מתחילה, כאשר מדובר מה נעשה בארץ־ישראל הנחלמת והקסומה.

ההצגה מסתיימת בשיר נלהב, שמילותיו אינן מלהיבות כלל, אלא רווקא אירוניות: אי־אפשר הרי להגיד במלוא הרצינות ש:

ארץ ישראל יפה
השמש בה תמיד זורחת
גם ביום וגם בליל
כבש וזאב גרים ביחד
ארץ ישראל שקטה
אנשים חיים בנחת
בלי קרבות, בלי מלחמות
בלי דאגות, וגם בלי פחד
בולם בישראל אחים
ערבים ויהודים
דתיים וחילוניים
אשכנזים וספרדים."

והמנגינה העליזה (הלחן הוא של סטר מנצור) מוסיפה למילים האירוניות נימה סארקזם.

אם כך, האם באמת זה לא היה כדאי לעלות לארץ־ישראל?

איני יודע, מה חושבים על כך המשתתפים והיוצרים. אולי הם כלל לא שאלו את עצמם מה זה אומר. ובאמת האידיאולוגיה לא החשובה, אלא המעשה החברתי, והחשוב ששיתוף הפעולה בין אנשי קבוצת התיאטרון ותושבי השכונה העניק לפרדס־כץ להתכנסות בכתיבה, במשחק, בהלחנה ובמה בימתי.

אירית בן־צור בשעת חזרה על אחד מקטעי התנועה

מסך ראשון

הדוקטור דוליטל חוזר

מאת גיורא מנור

לפני כמעט עשרים שנה עיבדו שלמה בר־שביט ודן אלמגור עיבוד בימתי את אחד מסיפורי הדוקטור דוליטל, הרופא שהפך לוטרינאר מרוב אהבתו לבעלי־חיים. עכשיו מעלה את המחזה צוות מפיקים חדש ובלתי מוכר, „תאטרון אלהבמה", בהפקה עשירה ומכובדת.

בראש הצוות שעל הבימה גדי יגיל, בתפקיד הדוקטור, והוא מפעיל את חינו הרגיל, מבלי לטרוח יותר מדי להעניק לרופא החביב עומק, ולידו שחקנים לא מעטים, שאת רובם לא אוכל לציין בשמם, בהעדר תוכניה. את ההצגה גונבים, כמובן, התוכי, פולינזיה וחיים ג'ירפי בתפקיד המלך האפריקני וגם כבנו, המבקש להיות לבן, החמור והקוף.

התפאורה העשירה, המשנה צורה כפי שצריך להיות בהצגה לילדים, מעוצבת על ידי יוסי בן־ארי. סשה ארגוב חיבר את המוסיקה, המושמעת לצערי מ„פלייבק", ואלה אלתרמן ביימה את ההצגה.

אם כי רמת המשחק אינה אחידה — דווקא חלק מהתפקידים הנשיים, כגון אחותו הנוקרנית של הדוקטור או הטווס בצבעי טורקיז גוור, הם על רמה נמוכה — מגיע הטקסט השנון היטב לאוזניים ורוב הפתרונות הבימתיים מתקבלים על הדעת.

המחברים הצליחו אפילו לחמוק מנקודה עדינה של התייחסות מגבוה לכושים, שהיתה מקובלת אולי בימי יו לופטינג, מחבר ספרי דוליטל, שכולנו גדלנו עליהם, אבל אינה מתקבלת על הדעת בימינו. אפילו בן המלך האפריקני, המבקש מהדוקטור להפוך אותו ללבן, רואה את עצמו כראי בצבעו החדש, ומחליט ששחור זה, בכל זאת, יפה... בעלי החיים נבונים יותר מהאפריקנים, אבל לשם איזון גם הנשים הלבנות (מה יש למחבר נגד נשים???) רעות וקטנוניות. הדוקטור הטוב יש בו משהו מפרופסור היגינס של שאו, מין עליונות כלפי בני־אדם, הכרוכה באמפאתיה לחיות. אולי זה קו אנגלי אופייני. כי אם ברחוב לונדוני מישהו ירביץ לכלב, יימצא מייד מישהו שיקרא למשטרה או לצער בעלי־חיים. אבל אם מישהו מכה ילד, איש לא יתערב, כי בוודאי „מגיע לו". (רק השבוע החליט הפרלמנט הבריטי, באחרון המדינות האירופיות, לאסור את עונש המלקות בבתי־הספר...)

זו הפקה רצינית בהקפה ומשעשעת בתוכנה. רמתה עולה בהרבה על המקובל בתיאטרון המסחרי לילדים אצלנו.

משהו עולמי

הטנגו האחרון בארגנטינה

הטנגו, המחול החושני, שהסעיר את העולם בשנות ה־20 עד שהפך לאופנה ממש, הולך ונעלם דווקא במולדתו, ארגנטינה. אמני הטנגו הארגנטינים הולכים ועוזבים את ארצם, ומופיעים בבירות העולם, כי דווקא בתחום המחול האמנותי, כתיאטרון המחול המודרני, נודע למחול הדרום־אמריקני הדורש וירטואוזיות, תפקיד נכבד.

פעם היו בבואנוס־איירס עשרות אולמות למחוללי הטנגו. כיום רובם נסגרו והפכו זה מכבר למאפיות של פיצה או חניונים. הקלטת תפשה את מקומה של התזמורת, שהיתה מרטיטה את האוויר בנעימות טנגו מעוררות חושים.

יש הסבורים, שתחילת נפילתו של הטנגו נעוצה דווקא בסיבות פוליטיות: הדיקטאטור חואן פרון היה מחסידי הטנגו וראה בו חלק מהמסורת של עמו ושל משטרו. משתפסו הקצינים את השלטון, ניסו למגר כל מה שהזכיר את פרון ותקופתו. בין הדברים שנעלמו עם הרודן היה גם מחול הטנגו, שהיה מזוהה עימו.

לפני שנפטר הסופר לואיס בורחס, הוא הצהיר: „אני עוזב את בואנוס־איירס, כי העיר שהכרתי אינה קיימת עוד." מחול הטנגו, ממש כמו הסופר, ברחו מארגנטינה וחיים כיום בגלות. אפשר אפילו לומר, שבנכר ידע הטנגו תקופה של התחדשות ופופולאריות.

ג.מ.

הכל טנגו – להקת מחול ארגנטינית

תקליט

להיטים, להיטים, להיטים

מאת עופר ניר

„פונוקול" ו„החברה הכללית למוסיקה" ממשיכות לגלגל את סדרות אוספי־הלהיטים שלהן. הראשונה עם „קיץ 86", והאחרת מביאה את „מכסימום 9". אילן בן־שחר אסף, כרגיל, את השירים לתקליט הזה, ואיה אסקין עשתה זאת, גם בן כרגיל, לתקליט המכסימום. תקליט זה מוקדש, אגב, ליובל קריב, שהיה איש „החברה הכללית למוסיקה" ונפטר בניו־יורק לפני שבועות אחדים.

ב„קיץ 86" נמצא, בין היתר, את הלהיטים „בואי בואי" (ברונסקי ביט), „נערים אינם בוכים" (המרפא), „מחשבות חשדניות" (קניבלים צעירים ונאים), „הקפטן של ליבה" (רובלה) ועוד. ב„מכסימום" (הפעם, בניגוד לתחת הסקסי או החזה הגברי שהופיעו בעטיפות קודמות, פרופיל של אשה בהרין. מתאים מאוד...) — „אטלנטיק קוראת" (שפה מודרנית), „נשיקה" (פרינס), „רכבת המחשבות" (א־הא) „יש לנו אהבה" (ניר־ג'רזי גבר אפרטהייד) ועוד.

וזה עוד לא הכל בעניין תקליטי־אוסף או אוספי־להיטים. חברת „פונוקול" הוציאה את „חיי רחוב", 20 להיטים גדולים של להקת „רוקסי מיוזיק" ושל סולנה, בריאן פרי. בין אלה „עשן חודר לעיניך" ו„שעת חצות" (שני להיטים לא מקוריים), שהקליט בגירסה חדשה, „אוואלון", „דקדו", „יותר מזה", „גשם כבד עומד לרדת" ועוד. באותה חברה, אוסף התקליטונים של להקת „המרפא" (CURE), וביניהם „חתולי אהבה", „זהל", „נערים אינם בוכים" ועוד. תקליט דומה, של ה„סטייל קאונסל", שירים שהוקלטו בהופעה וביניהם „מצבי־רוחי המשתנים תמיד" ו„צעק לפגל".

תקליט חדש, שני במספר, לשלישיה „ברונסקי ביט", ראשון עם סולנה החדש... פוסטר. בתקליט שני להיטיה האחרונים של הלהקה, „בואי בואי" ו„הכה בקצב..."

תקליט חדש גם לוותיקים יותר. ראשון בהדפסה מקומית ללהקת „האחים..." השמר „פנטסמגוריה". תקליט חדש לגרהאם נאש, איש „קרוסבי סטילס ונאש". שני ב„החברה הכללית למוסיקה".

פיליפ גלאס, המלחין הקלאסי, שיש לו קהל גם בקרב מאזיני הרוק, מעריציו נמנים מוסיקאי רוק מפורסמים, וזכה לפתע לדחיפה רצינית המקומי. שני תקליטים שלו יצאו לחנויות, בשתי חברות שונות. „החברה הכללית למוסיקה" יובאה — ומוכרת תוצרת הארץ — את „מסטל..." „מישימה", חברת „סי.בי.אס" הוציאה „ימים נוזליים", נסיון חדש עבור גלאס אל יוצרים כמו פול סיימון, לורי אנדרסון, סוזן ווגה ודייויד ביירן, וביקש טכסטים ללחניו שלו. מבצעים, בין היתר, להקת... לא המקקים. זו להקה המונה שלוש בנות משפחת רוץ') ולינדה רונסטאט... חודרת מתחת לעור. מונוטוניות משעממת, מינימליזם עשיר, הוויה...

ומגלאס, כמו שאומרת חבורת מונטי פייטון, למשהו שונה לגמרי. נוצה, מה שהילדים אוהבים: תקליט ל„שפה מודרנית" ... „מוכן לרומנטיקה". לא ... „האח. לואי" ... הלהיטים האחרונים ... קוראת". גם התקליט הזה ב„החברה הכללית למוסיקה".

הרופא והחיילת

לפני כשבוע התפרסמה ידיעה על משפטו של רופא צבאי, שנאשם בביצוע שורת מעשים מגונים בגופן של חיילות, שנבדקו אצלו והסיפור הכניס ללחץ לא מעט אמהות שיש להן בנות בצבא או לפני גיוס. בזמנן – הן טוענות – לא קרו מקרים כאלה ובכלל, מי יודע? אולי יש משהו בהזהרות של הדתיים?

הרשו לי, איפוא, להבהיר כמה נקודות. שום רכילות פיקנטית. רק משהו שנועד להרגיע את ההורים ולהודיע את החיילות, למרות שאין כאן חדש.

המקור שלי בחר"פ טוען שבפרשת הרופא שהועמד למשפט היה צירוף מקרים די נדיר של נסיבות. כדי שמעשים כאלה יתרחשו צריכים לחבור יחד רופא מאניאק, מרפאה דחוקה וחיילות תמימות במיוחד, אם כי לא מטומטמות, מסתבר, עובדה שהתלוננו.

לפי פקודות מטכ"ל לא תיבדק חיילת על ידי רופא (גבר) אלא בנוכחות אחראית המרפאה, או חובשת או חיילת אחרת. בלשון צבאית זה נשמע כך (פ.מ. 33.0203): „קצין רפואה יחידתי/רופא מומחה/ חובש לא יבדוק ולא יטפל בחיילת אלא בנוכחות אחות / חובשת ובהעדרן – בנוכחות חיילת אחרת". סוף ציטוט. במרפאות צה"ל – מדגיש המקור שלי בחר"פ – מקפידים מאוד על מילוי פקודה זאת, כי מטרתה כפולה: היא מגנה על החיילת בפני ידיים חמדניות מדי של רופא וגם על הרופא מפני דמיון מפותח מדי של נערות צעירות. הוראה זאת כתובה בכל החוברות הנשלחות למתגייסות. והיא גם מובאת לידיעת הטירוניות. אבל מסתבר שלא כל הבנות קוראות את החוברות, והטירוניות לחוצות ומבולבלות מדי כדי לזכור מה אומרים להן. אבל הרופאים – מבטיח המקור שלי בחר"פ – ואחראי המרפאה, מקפידים מאוד על נוכחות אשה נוספת בשעת בדיקה או טיפול, פרט למקרי חירום. אולי, אבל מקרי חרום, לכל הדיעות, אין בהם כדי לעודד מעשים מגונים.

אם כבר אנו עוסקים ברופאים ובחיילות, מן הדין להזכיר עוד פקודת מטכ"ל, שצריכה להיות ידועה לכל חיילת, אבל מסתבר שהיא לא. ובכן, כל חיילת הרוצה לגשת לרופא או לרופאת נשים אינה צריכה לתת הסבר למפקד שלה, או לרופא היחידה. גם לא לקצינת ח"ן שלה. אם כי – אומר המקור שלי בח"ן – רוב הבנות מתייעצות עם קצינת הח"ן, למרות שזאת לא חובה.

לא במקרה כתבו, „חיילת הרוצה ללכת לרופא(ת) נשים"... כי הדגש על „רוצה" ולא על „צריכה" או „חייבת". הכוונה גם למקרים של בדיקה שיגרתית או יעוץ. החיילת פשוט, מבקשת מרופא היחידה הפנייה לרופא(ת) נשים (היא יכולה לציין במפורש, שהיא רוצה רופאה) מבלי לתת כל הסבר, אולי רק כדאי שתגיד אם זו „בדיקה שגרתית" או ש„יש בעיה", כדי לקבוע את דחיפות התור. למעשה, אין החיילת צריכה בכלל לגשת לרופא היחידה, היא יכולה לקבל אצל קצינת הח"ן שלה הפנייה לרופאת ח"ן. אגב, בכל מחוז ישנן רופאות נשים העובדות עם צה"ל, והמקבלות חיילות במרפאות הפרטיות שלהן. הכתובות נמצאות אצל כל קצינת ח"ן ובכל מרפאה. אם החיילת מעדיפה לגשת לרופאה פרטית העובדת עם צה"ל – זכותה, וקצינת ח"ן שלה תפנה אותה.

כל הדברים האלה צריכים, כאמור, להיות ידועים לכל חיילת בצה"ל, אבל מסתבר שאיכשהו הם לא הגיעו לכולן. אז שתדעו.

(צב"ש)

הרבה אריג, הרבה דמיון

חליפת לייקרה ולורקס, שמלת־נחש פלוס מכנסים הדוקים ונוצצים

בלב דיזנגוף, מאחורי המשביר, פתחו חנות חדשה של ליקוויר וכל המציץ בחלון הראווה רואה את הקולקציה הקיצית שעיצבה ניקי שפירא במיוחד בשביל בית אופנה זה. ניקי שפירא היא מעצבת ותיקה, בוגרת בצלאל, והיא אוהבת להתבטא. כאן התאפשר לה לעשות זאת בהרבה אריג ובהרבה דמיון. לא דברים שיגרתיים, לא קווים מוגבלים בכמות של בד. הכל רחב, זורם, חי. בעיקר הצבעים וההדפסים. הרבה הדפסי דיסקו, הרבה אפריקה, הרבה שחור לבן, חום־זהוב, ירוק־כתום.

הקולקציה מורכבת, בערך, מארבעה „קווים" בגדי גברים, גדולים, רחבים, חופשיים וצבעוניים: פריטים מודפסים, זולים יחסית (החל ב־30 שקל), הכוללים טי־שירטס מטריקו או טי־שירטס מאריג, עם הדפס ייחודי, הכל יוניסקס והולך עם חצאיות תואמות ו/או מכנסים כנ"ל: המזו הנוצץ של לורקס או לורקס פלוס טריקו, חליפות צמודות, שמלות־שמש ההופכות למיני — משהו אסטרונאוטי מהעתיד והקו לערב. לא ממש ערב־ערב, אבל ערב מרומז, כמו „השמלה הקרועה", עם פתחים במקומות בלתי צפויים (שמשום מה לא מגלים טפחיים) או משהו ספק חלוק, ספק קימונו, מטריקו אלגנטי, אסוף בחוית כסיכה דקורטיבית וזה הולך רק בשחור או בלבן, אופנה אקסטרווגנטית אבל לא פריכית — הגדירה זאת אחת מעתונאיות האופנה, שאני מעריכה את דעתה. אחרת — שאת דעתה אני מעריכה פחות — טענה שזה זרוק מרי. אכן — זרוק, אבל תרבותי. סקסי אבל לא מגרה. לצעירים או למי שאוהב (הרבה לגברים, כאמור) להרגיש מיוחד. במקום נמכרים גם אביזרים ונעלים נאות, שעוצבו במיוחד לליקוויר, בתיאום עם הקולקציה ובצבעים הולמים אותה.

מימין – השמלה הקרועה; משמאל – משהו לערב.

המחירים לא בולטים לשום כיוון, לא יקר מרי, לא מציאה: טי שירטס סביב 30 ש"ח, מכנסים 45, לגברים 60־90, מקטורנים 70־110, שמלות 70, שמלת ערב 85, חליפת לייקרה 135.

(צב"ש)

מתכונים למחברת

מקרר מלא בקבוקים

זה הזמן למלא את המקרר בקנקנים של שתיה קרה מכל סוגים. קנקן זה אלגנטי, אבל מעשית כדאי להסתפק בבקבוקים של פלסטיק, כאלה שהכילו במקור כל מיני קולות, שוופסים וסודה. הם גדולים (1.5־2 ליטר), קלים (גם ילד יכול להוציאם מהמקרר), בלתי שבירים, תופסים מעט מקום (אין ידית, אין זרבובית) וחודות לפקק אותם ניתן לאחסנם גם בשכיבה. אז שמים במקרר בקבוק גדול כזה עם מים, סתם מים, ולצידו עוד 3־4 בקבוקים מלאים משקאות ממותקים (מגביר את הצמאון וזה מה שדרוש בקיץ) למבחר.

ראשית־מודדים:

ממלאים בקבוק במי ברז ושופכים לכוס. מודדים כמה כוסות מכיל הבקבוק. מכינים את המשקה בקנקן, או בסיר עם זרבובית ומעבירים לבקבוק רק אחרי שהצטנן. אם משתמשים בממתיק מלאכותי עדיפה האבקה. כדאי לנסות 2־3 סוגים של ממתיק ולבחור בזה שטעמו הכי פחות „סינטטי" במשקה קר. ובפרט בתה.

קפה קר

לכוס משקה: כפית גדושה מאד קפה נמס; 1־2 כפיות סוכר או 2־4 יחידות ממתיק מלאכותי; כוס מים רותחים. לכל הבקבוק: כפית תמצית רום. להגשה: חלב קר, גלידה בטעם וניל/שוקולד/מוקה/ריבת חלב/שמנת. אלגנטי: פתיתי שוקולד, אפיפית.

שמים בקנקן את הכמות הדרושה של הקפה והסוכר (הממתיק), שופכים מים. מערבבים היטב, מוסיפים תמצית רום. מצננים. מעבירים לבקבוק. מקררים היטב במקרר. מוזגים לכוסות גבוהים 1/2 עד 2/3 קפה, היתר חלב קר. למעלה כף (כדור) גלידה אפשר פתיתי שוקולד ו/או אפיפית (וופל).

תה מתובל

לכוס משקה: 1־2 כפיות סוכר או 2־4 יחידות ממתיק; לליטר משקה: שקית תה (של 1.5 גרם), מיץ מחצי לימון, 1/4 כוס יין מתוק, 3/4 כוס מים רותחים.

בכלי אחד ממיסים את כל הסוכר (ממתיק) בכוס מים רותחים; בכלי אחר משרים את שקיות התה, מכוסות במים רותחים. כשהכל מתקרר – מעבירים את המים המתוקים ואת התמצית לבקבוק. מוסיפים מים רותחים (מקוררים) כדי 4/5 בקבוק. מוסיפים יין ומיץ לימון.

תה מנתה

מכינים כמו תה מתובל אבל יחד עם שקיות התה משרים ברותחים כמה עלי מנתה, ממלאים את הבקבוק עד תומו. ללא יין ולימון.

לימונדה

לכוס משקה: מיץ מחצי לימון; 2 כפיות סוכר (או 2־4 יחידות ממתיק). ממיסים את הסוכר במים רותחים. מצננים. מעבירים לבקבוק, מוסיפים מיץ לימון ומים קרים מלוא הבקבוק.

משקה פיקנטי

3 כוסות (600 ממ"ל) רוויון או אשל או יוגורט; כוס מי מלפפונים כבושים (במלח, רק מתוצרת בית, בלי חומרים משמרים). קמצוץ סוכר. כף שמיר מיובש.

מערבבים את הכל בבלנדר או במעבד מזון. מעבירים לבקבוק (ליטר לכוס), אין למלא את הבקבוק עד הסוף כי את המשקה צריך לנער לפני ההגשה.

חלב ודבש

לכוס: 2 כפות דבש, כוס חלב, מעט קינמון.

מערבלים היטב את החלב והדבש, מוסיפים למשקה מעט קינמון. משאירים בבקבוק מקום ויש לנער לפני ההגשה.

ליפתן זך

לליטר משקה: 4 כוסות פירות; 5 כוסות מים, סוכר לפי הטעם.

רצוי להשתמש בשזיפים (אפשר קשים מדי לאכילה, אפשר כאלה שהתרככו מדי) אבל כדאי להוסיף מעט פירות אחרים; ענבים, תפוחים (קלופים וחתוכים), אפרסק, אגס... – הפירות האחרים לא יכילו יותר ממחצית הכמות. מכסים את הפירות (רחוצים וחתוכים) במים קרים, מרתיחים, מבשלים על אש קטנה כ־20 דקות או יותר, עד שהפירות רכים. מסננים, ממתיקים בסוכר או בממתיק מלאכותי, לפי הטעם (בין כפית לכף לכוס), שופכים לבקבוק ומקררים. מהפירות שנותרו מסלקים את הגלעינים, פורים (מתחלה במעט מים קרים) או קמח תפוחי אדמה (כנ"ל). ביחס כף אבקה לכוס פירות. מקררים ומגישים כמנת קינוח.

בעקבות הספר

BABYCARE

בעברית נקרא הספר „הריון, לידה והטיפול בתינוק", באנגלית זה הרבה יותר פשוט: BABYCARE. המחברים הם ד"ר מייקל ברודינייל (רופא מיילד ומומחה לגניקולוגיה) וד"ר מלקולם ציטוויץ, יועץ במחלקה המיוחדת לטיפול בילוד. באנגליה ראה הספר אור בהוצאת הירחון „אמא", בשנת 1978, לגבי מרבית הדברים שהוא עוסק בהם לא חל שינוי משמעותי במשך שמונה שנים.

הספר פותח בהסבר על התבגרות מינית של בני שני המינים – משהו על פריון, על עקרות, על כרומוזומים וגנים, על אבחון ההריון וייעוץ גנטי – עובר להריון, הסבר ועצות, בעיות אפשריות ודרכי הטיפול בהן (עורכת המהדורה העברית, ד"ר סיגל זינגר הוסיפה פרק על ביטוח וזכויות האם), כל מיני עצות שימושיות כמו ניצול הזמן החופשי לפני הלידה, תאור הלידה, הסבר למה שצפוי ליולדת בבית החולים... אחר כך עוברים לטיפול בתינוק, החל ברגע הלידה, עד לגיל שנתיים־שלוש, בערך.

ספר אלבומי (175 עמ'), בכריכה קשה, הרבה תצלומים צבעוניים, הרבה תרשימים וציורים של ספרי רפואה. הכל די שיטחי, לא מקצועי, אבל בהחלט מספק את יצר הסקרנות של כל אשה העומדת להיות אם, עוזר להתגבר על הפחדים ומכוון להתנהגות מתאימה במצבי לחץ.

פריך ודקיק

למוצר החדש של בית המאפה (קיבוץ עינת ופרדמן) קוראים דקרקים. להבדיל מצנימונים, של אותו יצרן, שנראים אותו דבר ויש להם אותו טעם. אבל יש הבדל: הצנימונים הם בסך הכל „חטיפי מאפה מיקנטיים" ואילו הדקרקים הינם „חטיפי מאפה מעושרים בסיבים צמחיים". כלומר, לא רק שהם דקיקים, פריכים וטעימים – הם גם „עונים על המגמה להקפיד על תזונה נכונה" – דבר היצרן. אגב, הדקרקים אינם מטוגנים כי אם אפויים, אין בהם כולסטרול, תוספת סוכר או חומרים משמרים והם עשויים – כמו כל תוצרת „בית המאפה" ללא מגע ידי אדם. הם מיוצרים בשלושה טעמים: שום ובצל, תפוחי אדמה וברבקיו ומשווקים בגלילי קרטון אטומים, בעלי ציפוי פנימי השומר על טריות. לאחר שמסירים את מכסה המתכת מסוג „פתח קל" אפשר לסגור את הגליל במכסה לחץ מפלסטיק (מצורף) ולשמור על טריות המוצר. מחיר הגליל – שתכולתו שוקלת 150 גרם – הוא 1.65 שקל, קצת יותר יקר מצנימונים באריזה הרבה פחות נוחה. אבל הצנימונים נמכרים גם באריזה משפחתית של 500 גרם, תמורת 3.84 ש"ח. הבדל משמעותי במחיר (0.77 אג' ל־100 גרם לעומת 1.10 ש"ח הדקרקים) ואין לי מושג אם ההבדל בגלל הסיבים או בשל האריזה. מכל מקום אריזת הגליל שווה שלושים וחמש אגורות, והיא מתאימה במיוחד לחבילות שנשלחים לחיילים. העטיפות לא נשברות, לא נמעכות, שומרות על הטריות, לא חייבים לגמור בבת אחת. לקופסת נעליים, שהיא מידה אופטימלית לחבילה לחייל נכנסים שני גלילים (נשאר מקום לשקופיות וחלב משומר, פירות יבשים וכדומה), על תחתית הגליל מודפס תאריך האחרון לשיווק, והיצרן מבטיח חיי מדף של 7 חודשים. לא רלוונטי, בעצם, כי אריזות גליל כזאת מחסלים בלי בעיות בזמן תשדירי שרות שלפני המבט. חבל שלא צויין הערך הקלורי. יש להניח שהמוצר איננו דיאטטי...

(צב"ש)

משוויץ בצנעה: אמנים ומדענים

בצנעה ובשקט מתהדק שיתוף הפעולה התרבותי בין ישראל ובין שוויץ. השנה היתה במיוחד פוריה בהשתתפות אורחי שוויץ במופעים שונים בישראל, ונזכיר רק שבהתחלת השנה התקיימה כאן תערוכת אמנים מהמוזיאון לאמנות בבזל (שהיתה פתוחה חדשיים), ואת התחרות המפורסמת של כוחות צעירים (פסנתרנים) על שם ארתור רובינשטיין? זאת בנוסף להרבה הופעות של אמני שוויץ, חלקם במסגרת הפסטיבלים השנתיים שהתקיימו הקיץ.

מן הראוי להתעכב במיוחד על ביקורו של הפרופ' וולדימיר פרלוג, חתן פרס נובל לכימיה משנת 1977.

פרופ' פרלוג אחד הגדולים בעולם בכימיה אורגנית הוזמן על ידי מכון וייצמן למדע לנהל סמינריון בנושא זה וכן לקבלת תואר דוקטור כבוד, שהוענק לו עוד ב־1985.

פרופ' פרלוג, כפי ששמו הסלבי מעיד, הוא יליד סראייבו (1907) את לימודיו השלים באוניברסיטת פרג וחזר ליוגוסלביה לכהונת פרופסור בזגרב. בשנת 1941 עבר לציריך, קיבל אזרחות שוויצרית ובמשך שנים היה פרופ' מן המניין באוניברסיטת ציריך, במרוצת השנים המשיך גם במחקרים על עבודתו המדעית והשתתפותו בכתבי עת מקצועיים בעולם, קיבל פרסים של דוקטור כבוד מאוניברסיטאות שונות.

ביקורו זה בישראל אורגן ע"י מכון וייצמן, בהשתתפותה הפעילה של שגרירות שוויץ בישראל. עכשיו בהתקרבו לשנתו ה־80 לאחר שפרש ממשרתו הרשמית – הוא ממשיך לעבודתו המדעית ועדיין תורם רבות בשטח הכימיה האורגנית.

פרופ' ולדימיר פרלוג

אידית פיינגולד

טלוויזיה

09.00 שעת כושר — הפעלה גופנית לכל המשפחה. 09.10 קסים קסם — גלגלים 09.35 דון קישוט איש לאמאנצה — סדרת אנימציה בהמשכים בת 39 פרקים נאמנה למקור הקלסי. בפרק הראשון נפגוש את דון קישוט המרבה לקרוא ספרים על אבירים ומסעותיהם. הוא מושפע מאוד מהספרים עד כי מחליט להיות אביר נודד ולתקן את עוולות העולם. 10.00 מחפשי המטמון — סדרה בהמשכים אודות משפחת באסטבל המנסים למצוא מטמון כדי לשפר את מצבה הכלכלי של המשפחה. 10.30 פיצוחים — שידור חוזר 14.00 שעת כושר — הפעלה גופנית לכל המשפחה. 14.10 היערדות — 1000 קופים חכמים — באורחות חייהם של יפוי המקק החיים ביפו. 14.35 רכבת ההפתעות — מבט אנימציה 15.00 טאו טאו — חזיר הבר והסמרמר 15.25 "אאורקה" — מצאתי... עבודה מנוחה ומשחק — הסרט מתאר את תולדות המצאת מחשב הכיס, הטלוויזיה העירה, הקסקופון וצמיג האוויר. 16.00 זהו זה 17.00 ערב חדש — מנחה רן מרגלית 17.30 "קיד ויראר" שם הפרק: "בשני ראשים, או לא ביום ולא בלילה" 18.00 "אני, אמי והשכן ממול" — שם הפרק: "שירת חייהם לא נדמה" — חלק א' 18.25 "מפסוקו של מקום" — מבט אל גילה ועברת המקראי 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 "רוצה פתרון" הנושא לדיון: נישואין לפי צוואה — (ערבית) 18.45 "חידושים והמצאות" בישראל: תנועה עיוורת, רפת ממוחשבת, אולטרה סאונד חדיש (ערבית) 19.00 "מפגש" תכנית דיון שבועית בענייני השעה. (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 "הפלא ופלאי" — סדרה אמריקנית המציגה מבצעי ראווה מיוחדים במינם. מאירועי הפרק הזה "הגשר הקליפורני" הולך ונכחד, מחידושי הרפואה — השתלת בלונים העוקפים עורקי לב סתומים. אומן משחק הבומרנג מפלח תפוח־עץ המוצב על ראשו שלו, ועוד. 20.45 לקראת שידור 21.00 מבט לחדשות 21.30 תעודה — "הנכול האחרון" (2 פרקים) סרט תעודה אנגלי שצולם ביערות של רונדוניה באזור הג'ונגלים של האמזונס שבברזיל. למגעו של האדם המודרני, השואף לנצל את המשאבים החבויים ביערות, עם שבטי האינדיאנים הנדחקים יותר ויותר אל תוך מעבי הג'ונגל, עשויות להיות תוצאות הרות אסון. וזה אכן המקרה הטרגי שאירע בשעת צילומי הסרט, כאשר בנו של אחד המתיישבים בקרחות היער המבוערות נחטף בידי אנשי שבט אינדיאני — לאות נקמה על הפלישה לשטחיהם. הפרק הראשון: החיפוש אחר החוטפים. 22.20 "כתוב בעיתון" — תכנית שבועית שעניינה ביקורת העיתונים בישראל. מגיש: מאיר שלו 22.35 "גרברג" — סדרת דרמה קנדית (פרק אחרון) 23.25 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב. 07.30 שחרית מוסיקלית. 08.30 קונצרט בוקר — מאה שנה למותו של פרנץ ליסט (31.7.1886) סימפוניה דנטה: קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ותזמורת: שלשה שירים לפי טקסטים של היינה: סימפוניה פאוסט 11.57 מגישים שיר 12.05 "מאוצר הסרטיה" — הפילהרמונית הרמונית הצעירה/מ. מייסקי — צ'לו צימרמן: קונצ'רטו לכלייקשת (1948) היידן: קונצ'רטו לצ'לו ותזמורת ברה מג'ור יוסף טל: "מראות" לכלייקשת 13.00 "קונצרט צהריים" — היידן: סימפוניה מס. 87 בלה מג'ור הופמייסטר: קונצ'רטו ברה מג'ור לחליל ותזמורת ויניאבסקי: שני קפריס אטיודים, אופ. 18 לכנור וויולה; מס. 1 בסול מינור, מס. 2 במי־במול מג'ור שוברט: סימפוניה בפה מג'ור לכלייקשת וכלי־נשיפה 15.05 "מפגשים מוסיקליים" 16.00 "אתנחתא" — בשידור חוזר ירון ויגדמן — בריטון/מיכאל בוגוסלבסקי — פסנתר מיכל גוית — קריאה בדהמתו "מגלונה היפה", אופ. 33 17.33 קונצרט מנחה — 30 כרוכיניה־חנתיה "אנקראוף" ברהמס: ששיית כלי קשת בסי־במול מג'ור שומאן: הומורסקה לפסנתר דבוז'אק: קונצ'רטו בלה מינור לכנור ותזמורת, גרופה: סוויטת "הקניון הגדול" 20.05 "ערב טוב" — א. סקרלטי: סימפוניה מס. 2 ברה מג'ור, לחצוצרה, חליל וכלי קשת ויוולדי: קונצ'רטו בלה מינור לשני כנורות ותזמורת. 20.27 "מגישים שיר" 20.30 "קונצרט" מאהלר: חמישה שירי ריקרט מוצרט: קונצ'רטו מס. 20 ברה מינור לפסנתר ותזמורת. ק. 466 ברוקנר: סימפוניה מס. 4 "הרומנטית" 22.30 "אנתולוגיה קטנה לשירה" 23.00 "דור הזהב — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות"

רשת א'

07.30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 "תנה" — עם בני הגדל 08.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים 08.30 "מפגש" — מגוון לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 "רדיו קלי" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 שירים עבריים 11.30 "השכלה וזמן לכל" על סדרות "ילדים" — בהדרכת מנחם רנב. על "מגיעים לקריאה" 12.05 "ליבי במזרח" — מבחר שירים מזרחיים אוטנטיים 14.05 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים א) "טוב לכתוב" — עידוד המאזינים הצעירים לכתיבה ב) "ואלה תולדות פילי" קריאה בהמשכים 14.45 "לילדים הגדולים" "התול בסק" — "ילקוט כליבו" 15.25 עוזריה אלון מספר על נופי הארץ 15.30 "קתדרא" במת רדיו והעם: פרופ' גבי שפר — "הדמוקרטיה והתקשורת" 15.55 "ספר חדש" — סקירה 16.05 "צומת המזרח־תיכון" 17.12 "מגישים שיר" 17.20 "האוניברסיטה המשודרת" — "צרפתית למתקדמים" 18.08 "מינחת ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת 19.05 "כעור כתניא" 19.30 שירדורים לעולים 22.05 "לכל אדם כוכב" — עם האסטרולוג אילן פקר

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "חתול בסנדלים" — תכנית לתלמידים בחופשה 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגוון יומי 12.10 "על פתוח" — חדשות ופזמונים 13.00 "בחצי היום" — חדשות ופזמונים 14.05 "יש ענין" — עם גבי גזית 15.05 "רגעי קסם" 16.05 "תוצרת הארץ" — תכנית "בבקשתך" לשירים עבריים 17.10 "יומן כלכלה" 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה 18.06 "יש שאלות" — עם יצחק אלון 18.51 היום בספורט 19.00 "היום הזה" 19.35 השבוע בכנסת 20.05 "מורשים" — מגוון לעניני עדות ופולקלור 22.05 "צמוקים ושקדים" — מבחר שירים ביידיש משירי "שולחן השבת" 23.05 "בינינו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי

רשת ג'

06.11 "בחזרה לאושר" — להיטים וותיקים 07.07 "שיר כבוקר בבוקר" — פזמונים ישראליים 09.05 "בא לי" — להתמודד עם התקליטיה 10.05 "אותי זה מצחיק" — מערכונים 11.05 "יום יום יום" — עם אבי אתגר 13.05 "פזמון חוזר" — שירים עבריים 14.05 "בטוז־גב" — עם שוש עטרי וטוני פיין 16.05 "הצגה יומית" — עם יגאל רביד 18.05 "קולרבר" — שבועון פופ 20.05 "מופע רוק" — עם דליה כהן 22.05 "גימל חי" — שידור חי מ"הלונה גל" בחוף גולן עם שוש עטרי וטוני פיין 00.10 "משלנו" — שירים עבריים

גלי צה"ל

06.08 אוניברסיטה משודרת: עלייתם ונפילתם של משטרים צבאיים באמריקה הלטינית לקראת יום ההפיכה. מרצה: ד"ר ארי קאופמן. 06.30 "פוקחים עין" — מידע ומוסיקה לתחילתו של יום. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי 10.05 "הפסקת 10" — עם מיכל ניב 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף 13.05 "פיצוץ" — מצעד הפזמונים היומי 14.05 "רה רה יומי" — עם רובי לנץ ורני קרפל 15.05 "מגישה יומית" — עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.50 יומן ספורט 18.05 "שעה קלה על כלכלה" — עם שמואל נחושתן 18.40 משירי הלהקות הצבאיות 18.55 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולכם 20.05 "מוסיקה נגד" — רוק מתקדם קלאסי 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: עלייתם ונפילתם של משטרים צבאיים באמריקה הלטינית (ש.ח.) 22.05 על הרכש ועל הביפאק — שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר 23.55 "שיחות חצות" — עם הפסיכולוג פרופ' יצחק לוין 00.05 "ישראלי בלילה" 03.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30

אסתר: שובו של מקצוען 5, 7.30, 9.40
אורלי: אהבה מטורפת 5, 7.15, 9.30
בית לסין: לא מאוחר לאהוב 23.15
בן־יהודה: רכבת אל החופש
גת: הצבע ארגמן 5, 6, 9
גורדון: בר 51 10, 8, 11.45
דקל: קרטה קיד
דרייב אין:
נילס הולגרסן 08.00
מעריץ אלמוני 10.00
סקס 12.00
הוד: הקרב על הוועד 5, 7.30, 9.30
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
לימור חדש: מעריץ אלמוני 7.00, 9.30
סאיי: רק בין חברים 4.30, 7.30, 9.30
סינמה 1: מחסל ושמו נינג'ה 5, 7.30, 9.30
סינמה 2: בגידות בטריסט 5, 7.30, 9.30
סאיים: כוורת 12, 2, 4, 7.30, 9.30
רב־חן:
חן 1: בי"ס לשוטרים מתחילים 5.50, 7.50, 9.50
חן 2: שגעון של לילה 5.50, 7.45, 9.50
חן 3: ספורה של אנגס 7.40, 9.50
חן 4: מרגלים כאלה 6, 7.55, 10
חן 5: חופשה מטורפת באירופה 5, 7.50, 9.50
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תל־אביב: קוברה
תכלת: אהבה על הוולגה 4.30, 7.30, 9.30
צוותא: ילדי המדרגות 8.00

רמת־גן

אואזיס: שובו של מקצוען 5, 7.30, 9.30
לילי: רכבת אל החופש 7.15, 9.30
ארמון: בי"ס לשוטרים מתקדמים 5, 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: שגעון של לילה 7.30, 9.50
גן 2: חופשה מטורפת באירופה 7.30, 9.50
גן 3: הסיפור האמיתי 7.20, 9.50
גן 4: קרטה קיד II 7.30, 9.50

ירושלים

ארמון: קוברה 4.30, 7.30, 9.30
אורנע: בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון:
הרפתקאות מרקו פולו 16.00
האחים בלוז 18.00
מלחמה ואהבה 20.00
פריץ החתול 22.00
מועדון הכותנה 24.00
בנייני האומה: נשיקת אשת העכביש 7.30, 9.30
כפיר: אלכס חולה אהבה 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל: שובו של מקצוען 7.00, 9.30
מיטשל: בר 51 7.15, 9.15
סמדר: כבודו של פריצי 7.15, 9.15
הבירה: מסע עסקים של אבא
רציחות פשוטות

חיפה

ארמון: תרגיל לשוטרים מתחילים
אורה: אלכס חולה אהבה 4.30, 7.15, 9.15
חן: פנראננו
עצמון: הקרב על הוועד 4.30, 7, 9
סאיי: קרטה קיד 5, 7.00, 9.15
קרן אור המחודש: ימים אסורים 4.30, 7.00, 9
רון: קוברה
אמפי: זאב צעיר 4.30, 7.00, 9
אילי: כחום הגוף 4.30, 9.00

נתניה

שירה: זאב צעיר
כנורית: אהבות מ־[illegible]

דמלון

סביר: קוברה
מגדל: בי"ס לשוטרים מתקדמים
ארמון: זאב צעיר

בת־ים

עצמאות: אלכס חולה אהבה

הרצליה

היכל: אלכס חולה אהבה 5.00, 7.30, 9.30

באר־שבע

חן: אלכס חולה אהבה 4.30, 7.15, 9.15

תיאטרון

תיאטרון ישראל

הערב, יום ה', 31.7
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה
אחרונות 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום ה' 31.7 בשעה 20.30
גיסתו של גולדין
בביצוע תיאטרון באר־שבע
לאחר ההצגה יוערך דיון בהשתתפות ד"ר מרדכי צבי נהוראי, המחזאי שמואל אשמן והעיתונאי לוי יצחק הירושלמי
בשעה 20.00 — הסרט: ילדי המדרגות

שרותים ● עזרה ● התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
בת־ים — הלפור 45.
חולון
המרכז — כיכר וייצמן.
ירושלים
פרקש — הפלמ"ח 28.
נתניה
תרופה — הרצל 2.
פתח־תקוה
רסל — רוטשילד 89.
רמת־גן
רש"י — רש"י 13.
תל־אביב
זיווה — אצ"ל 52, שכ' התקוה.
לב העיר — אחד העם 69.
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.
רחובות
כללית — בני משה.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
ביום ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
ביום ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
ביום ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, [illegible]

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים.
שערי צדק - פנימית, נשים.
הדסה ע"כ - כירורגיה, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00; טלפונים: 03־433300, 03־433500.
יד ביד — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 226027 (24 שעות), חיפה - 04־229488 (11.00–20.00), נהריה - 04־920014 (11.00–20.00).
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' רח' - טל. 222732.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'–ה' 21.00—23.00, [illegible]

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: [illegible]

מרכז סיוע לקרבנות אונס: [illegible] 17.00—21.00

עזרה ראשונה נפשית: ער"ן ירושלים, ער"ן תל־אביב, ער"ן חיפה, ער"ן באר־שבע, ער"ן נתניה — [illegible]

מד"א

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה להעברת אחוזים מקומה לקומה במסגרת 6% הקלה בקו בניין צדדי 10% בפינת הבית ברחוב ברוך אגדתי מס' 14, גוש 6623, חלקה 182, תיק בניין 014־2098/2.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בנית מגורים לבית על חלקה 45/2 בגוש 8215 רח' אהרונוביץ מס' 33 בחריגה מאושרת כהקלה 6.2% בנייה.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ר. קליגלר, יו"ר הועדה המקומית
תאריך: 26.7.86

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 140 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6205 חלקה 520, 521 רח' ז'בוטינסקי 71, דהיינו: בקשה לשמוש חורג הפיכת מחסן למסעדה.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, השומרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "תכנית מס' ש/178 — אזור מסחרי בבנימינה", המהווה שינוי לתכניות הבאות: ש/23א' — תכנית מתאר בנימינה, ג/401 — אזור מסחרי בנימינה, ג/39 — תכנית בנימינה.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10206 — חלקה 20 וחלקי חלקות 9, 18.

הקרקע הכלולה בתכנית נמצאת בפינת רחוב המיסדים ורחוב האיכר בבנימינה.

עיקרי הוראות התכנית: 1) שינוי יעוד שטח למסחר, אחסנה ומלאכה, שטח פרטי פתוח ושטח לחניה, לשטח מסחר ומשרדים בלבד; 2) הגדלת אחוזי בניה מותרים מ־20% ל־60% בכל הקומות יחד; 3) קביעת מבנים להריסה; 4) קביעת הוראות בדבר תשלום עבור הוצאות התכנית.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

משה גלתר — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
סיון תשמ"ו — יוני 1986

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עיר חיפה

הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר מוסקוביץ לאשר תוכנית לאגף בבנין רב־משפחתי ברחוב הולנד 49 חלקה 170 בגוש 12234 הוד־הכרמל.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר של כ־7 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3 חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות 8.00—11.30. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר ינובסקי, מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

הוד־השרון, דרך השרון, טל' 052־21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לתוספת בניה במגורים בבנייני ברח' משאבים בהוד השרון בגוש 6455 חלקה 393 על־ידי בוקרה קלמנן בע"מ והמהווה חריגה, היינו: תוספת בניה בקומה החמישית במסגרת ה־6% מעבר למותר לפי ת/מ הד/11/88 ולתכנית מרפסות.

כל מעוניין, אם כבעל ואם מכוח זיקה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית, בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

אליהו שמעוני — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"
3.8.1986

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי המרכז

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז, הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' ממ/8004", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח חקלאי לאזור מגורים, מסחר, מוסד ובנייני ציבור. איחוד וחלוקה עפ"י סמן ד' לחוק.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6093 חלקות 142—88, 86—62, 26, 21, 321—310 — נחלת יהודה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פרוט התנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהם היא מסתמכת.

א. זהבי — מ"מ יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
24.7.86

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 6% וניצול חלל הגג ברחוב אשכנזי מס' 35 גוש 6623 חלקה 486, תיק בניין 035־0836.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי הבנייה דהיינו הרחבת מגורים בקומה ב' מעל לתוספת הקיימות בניצול של 30% לקומה במקום 28% בניה המותרים. (עבור 2 יח"ד).

שעל החלקה: 24 בגוש 18150, רח' עקיבא 22 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב.
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

לאיוניר מצפה בהולנד בעיית אישור עבודה

אשתקד לא אישר משרד העבודה ההולנדי אישור לשחקן הונגרי שביקש להצטרף לאייאקס אמסטרדם ● הבוקר ממריא הישראלי לפתיחת האימונים

כדורגל

מאת יצחק אבידור, מיוחד ל"על המשמר", הולנד טלפונית

לכדורגלן מכבי תל־אביב והנבחרת הלאומית, מרדכי ("מוטי") איוניר המגיע היום להולנד כדי להצטרף לקבוצת רוודה מהליגה הלאומית צפויה בעיה רצינית בקבלת רישיון העבודה.

איוניר אמנם חתם על חוזה לשתי עונות בקבוצה, עם אופציה לעונה שלישית, ואולם כשיכנס היום להולנד יקבל אישור שהייה של שלושה חודשים ובמרוצת תקופה זו יתבקש לקבל היתר עבודה.

קבוצת רוודה כבר פנתה באורח רשמי למשרד העבודה כדי לקבל אישור ואולם היא מודעת לאפשרות של סירוב כפי שקרה אשתקד לקבוצת אייאקס אמסטרדם עם האקו העגרי.

איוניר ישתכר ברוטו 80 אלף דולרים בשתי עונות ורוודה עוד תשלם למכבי תל־אביב 35 אלף דולרים עבור כרטיס השחקן של הכדורגלן הישראלי.

רוודה ממוקמת כ־250 ק"מ מאמסטרדם ולמעשה היא על הגבול הבלגי.

איוניר שהיה בשבוע שעבר במבחנים בהולנד הגיע בתחילת השבוע לסידורים לפני צאתו לקאריירה המקצוענית.

לפי ההסכם שנחתם בינו לבין הנהלת מכבי תל־אביב עוד בתחילת העונה שעברה, תשלם קבוצתו החדשה "רק" 35 אלף דולרים למכבי תל־אביב. סכום זול זה שיכנע עוד יותר את ההולנדים שהעיסקה היא אכן כדאית מאד.

איוניר הגיע להולנד, לפני שבוע, מצויד בקלטת וידיאו ממשחקים ושערים שצולמו בארץ. גם הקלטת עשתה רבות להקל על מלאכתו של איוניר שלמעשה ערך רק שני אימונים בקבוצת רוודה.

אמש נפרדו אנשי מכבי תל־אביב מאיוניר שהבטיח שכאשר ישוב לארץ ישחק "רק במכבי תל־אביב".

איוניר יהיה לשחקן הישראלי השני שישחק בהולנד. קדם לו רוני קלדרון באייאקס אמסטרדם ופיינורד רוטרדם.

נתניה אלופה בקט־רגל

נבחרת הקט־רגל של נתניה זכתה אמש בטורניר הערים ע"ש גדעון איתן ז"ל, לאחר שגברה בגמר על נבחרת באר־שבע 0:1.

נתניה שיחקו מספר לאומיים אולם את שער הנצחון כבש בועז מהפור.

במשחקי חצי הגמר הביסה נתניה את ירושלים 2:5 ואילו באר־שבע ניצחה את רמת־גן 2:3 בכדורי עונשין לאחר שהמשחק עצמו לא הוכרע — 2:2.

קודם למשחק, גמר הנוער בטורניר הערים ובו זכתה נבחרת פתח־תקווה שהביסה את נתניה 1:7.

סיוף

איטליה ומזרח גרמניה — אלופות

איטליה, בין הגברים, ומזרח גרמניה, בין הנשים, נטלו את התארים העולמיים ברומח בתחרויות בסופיה.

איטליה ניצחה בגמר את מערב גרמניה 4:9 ומזרח גרמניה גברה על פולין 2:9.

כדורמים

נצחון והפסד לנבחרת הנוער

מאת יצחק אשל

נבחרת הנוער בכדורמים העושה בהאנובר שבמערב גרמניה רשמה פעם נוספת נצחון והפסד במשחקים ידידותיים.

היא גברה על וספרכן מהליגה השניה לבוגרים 3:8 ונוצחה על־ידי וסבו המדורגת חמישית בליגה הלאומית לבוגרים 8:4.

במשחקי חבר העמים הנערכים באדינבורו

אנגליה התקרבה לשיא עולמי ישן בשחייה

בעלת מדלית כסף אולימפית ב־400 מטר ומדליית ארד אולימפית ב־800 מטר בסגנון חופשי, האנגליה שרה הארדקאסל, התקרבה עד כדי 15 מאיות השנייה מן השיא העולמי בן שמונה השנים של האוסטרלית טרייסי ויקהאם בשחיה 800 מטר ב־8:24.77 דקות.

ויקהאם קבעה את השיא העולמי (8:24.62) במשחקי חבר העמים הבריטי באדמונטון, קנדה.

סוזי באומר מאוסטרליה ניצחה ב־200 מטר חופשי. מרק טיוקסברי מקנדה ניצחה ב־100 מטר גב. רביעיית שחייניות אנגליות ניצחה ב־4×100 מטר מעורב.

דין לאקין מאוסטרליה נטל את מדליית הזהב במשקל על כבד (מעל 110 ק"ג) בהרמת משקולות.

שחייני אוסטרליה מוליכים עם 9 מדליות זהב לפני קנדה (8) בעוד שאנגליה עם שש זהב תופסת את המקום השלישי.

[illegible] מעניקה לקנדי, בן ג'ונסון, את מדליית הזהב לאחר שזכה ב־100 מטר במסגרת תחרויות חבר העמים (תצלום: איי.פי.)

דקל הדיח את אלוף בריה"מ

טניס

מאת יצחק אשל

הטניסאי הישראלי הצעיר ניר דקל זכה בנצחון סנסציוני על אלוף בריה"מ ולדימיר סונומארין במשחק שנמשך יותר משלוש שעות 7:6, 3:6, 4:6.

המשחק נערך בשלב שמינית הגמר באליפות אירופה לגיל 14 המתקיימת בבריל, ליד קלן, במערב גרמניה. דקל העפיל איפוא לשלב רבע הגמר.

קודם לכן ניצח דקל את בוריס גוטליב ממערב גרמניה 3:6, 4:6.

שטדלר וסחייפרס נוצחו בהילברסום

הטניסאי השווייצי רולאנד שטדלר נוצח בסיבוב השני בהילברסום ע"י הכוכב הספרדי אמיליו סאנשז 6:3, 2:6, 0:4.

סאנשז ניצח בראשית השבוע את השבדי מאטס וילאנדר.

האלוף ההולנדי מיכיל סחייפרס הפסיד לבן ארצו מנו אוסטינג 4:6, 6:2, 7:6.

יעקב לאשק משווייץ ניצח את האיטלקי קלאודיו מואדרי 2:6, 6:4, 5:7.

קו פרש מ־1500 וספק לגבי 800

החלוץ האולימפי בריצת 1500 מטר ושיאן עולם ב־800 ו־1000 מטרים האנגלי סבסטיאן קו נאלץ לפרוש מן התחרות ב־1500 לפי עצת הרופא עקב זיהום נגיפי שגרם לו לחום גבוה.

קו אמור היה להתמודד עם בן ארצו סטיב קראם בשני המירוצים, אולם רופאו יעץ לו בינתיים לפרוש מ־1500 מטר כאשר התחרויות המוקדמות נועדו ליום שישי בעוד שגמר ה־800 מטר יתקיים היום כך שספק אם קו יתייצב על המסלול.

שייטים ישראלים מדורגים במקום השישי בעולם

שייט

מאת יצחק אשל

השייטים יצחק סוויסה ואלון דגן מדורגים במקום השישי בתום חמישה זינוקים באליפות העולם בשייט מפרשיות מדגם 420 הנערכת בבלגיה. עד לסיום נותר זינוק אחד בלבד.

יתר הישראלים מדורגים במקומות האלה: ניר ורן שנטל מקום שביעי, אמיר אבינועם ודרור אילני מקום 13, גל יעקובוביץ' ויצחק קפלן מקום 17 ואורן מאורוציק ורן מאירוביץ' מקום 29.

באליפות משתתפות 28 מפרשיות מ־15 מדינות.

החום הכניע את הטניסאי מאורוגוואי

הטניסאי האורוגוואי דייגו פרז נאלץ לפרוש מן הטורניר בוושינגטון, לאחר שניצח במערכה הראשונה 4:6 ופיגר 5:4 בשניה מול השבדי יוהאן קרלסון, עקב החום הכבד שהיכה בו. (כ־38 מעלות צלזיוס).

אהרון קריקסטיין ניצח את הפרואני הרלוס דילאורה 6:2, 6:3, 7:5 והרולד סלומון גבר על בן־ארצו נורם שלנג'ר 6:3, 6:3.

ביתר התוצאות: סונדסטרום (שבדיה) — מילר (דרום אפריקה) 7:6, 6:2; דונקן (ארה"ב) — גילדמייסטר (צ'ילה) 7:6, 6:0; אוסטויה (יוגוסלביה) — שרייבר (צ'כיה) 4:6, 7:6; ברגר (ארה"ב) — פטריק מקנרו (ארה"ב) 6:3, 7:5; סטיין (דרום אפריקה) — פרסל (ארה"ב) 3:6, 6:4, 6:4; לונה (ספרד) — סנארצ'יאנו (רומניה) 7:6, 6:4.

בטורניר הנשים בסאן דייגו, קליפורניה, ניצחה קייטי ג'ורדן בקושי את היספנית מאסאקו יאנאגי 6:4, 7:5.

סובייטית בגובה 2.12 נופתה מנבחרת הכדורסל

כוכבת הכדורסל הסובייטית יולייאנה סמיונובה בת ה־34, המתנשאת לגובה 2.12 מטר, נופתה מהנבחרת לקראת אליפות העולם שתהיה מ־8 עד 15 באוגוסט במינסק, וילנה ומוסקבה. המאמן הסובייטי, ליאוניד יאצ'מנב אמר, כי סמיונובה איכזבה בעת משחקי "רצון הטוב" שהיו החודש במוסקבה ובעיקר כשלה מול ארה"ב, לה הפסידה בריה"מ 83:60.

רק 7 כדורסלניות שנטלו חלק במשחקי "רצון הטוב", נכללות בסגל.

נשות בריה"מ נטלו 6 פעמים את התואר העולמי ו־18 פעמים את התואר האירופי.

שמעתם על מוחמד עלי החדש

המתאגרף האמריקני מייק טייסון בן ה־20 הפך לדעת מומחים למוחמד עלי חדש. הוא הצליח להכניע תוך 30 שניות את מארווים פרייזייר בקרב במשקל כבד בקרב שנערך בגלנס פולס, ניו יורק.

היה זה נצחונו ה־25 הרצוף וה־23 בנוק־אאוט בעוד שלפרייזייר היה זה הפסדו השני בקאריירה המקצוענית שלו והפסדו הראשון היה לפני שלוש שנים לאלוף העולם לארי הולמס.

הישגים לנבחרת הנכים במשחקי סטוק־מנדוויל

משלחת איראן גורשה מהמשחקים

מאת אברהם תשובה

נבחרות הכדורסל של ישראל לנשים וגברים זכו בנצחונות נוספים והשחיינים צברו 2 מדליות ארד ראשונות — זו מאזנה של משלחת ישראל ביום השלישי של תחרויות אליפות העולם לספורט נכים שנערכות בסטוק־מנדוויל.

נבחרת הגברים בכדורסל זכתה בנצחון שני והפעם על אוסטריה 46:57. האוסטרים הובילו בתחילה 10:14, ישראל הצליחה להשוות ל־22:22 ולסיים את המחצית ביתרון 30:31.

במחצית השניה הצליחו חניכיו של המאמן הישראלי חנן אפוטה, שרבים מהם חסרי נסיון בין לאומי, להגדיל את יתרונם ולנצח בסיום 46:57.

הרבו לקלוע לישראל: חיים כהן 22 נקודות, אורי מטורי 19 נקודות וששון אהרוני 16 נקודות.

משחקה הבא של ישראל יערך נגד ספרד שמובילה יחד עם ישראל בראש הבית המוקדם.

נבחרת הנשים של ישראל בכדורסל, המודרכת ע"י ששון אהרוני, גברה על נבחרתה החזקה של שבדיה 33:44 לאחר 21:21 במחצית.

כדורסלניות ישראל הובילו בכל מהלך המשחק והבולטות ביניהן היו נורית יעקב שקלעה 16 נקודות ואריאלה מזין 10 נקודות. יתר הקולעות: סעיד 8 נקודות, רובין וטרי 4 נקודות כ"א ושוויקי 2 נקודות.

ישראל, ארה"ב וגרמניה מובילות בראש טבלת הבית לנשים עם 4 נקודות לכ"א. משחקה הבא של ישראל יערך נגד ארה"ב.

את מדליית הארד הראשונה לזכות משלחת ישראל השיגה השחיינית יוכי כבבנישתי שהגיעה שלישית במשחה ל־50 מ' חתירה, בזמן של 59 שניות. במדליית ארד נוספת זכה יעקב עומר שהגיע שלישי באותו משחה לגברים בזמן של 47 שניות.

נבחרת איראן גורשה מהמשחקים לאחר שספורטאי איראני שערק לפני 3 שנים מארצו לשבדיה והופיע הפעם עם המשלחת השבדית למשחקי סטוק־מנדוויל, נתפס ע"י חברי המשלחת האיראנית שערכו לו משפט מהיר כחרום ודנו אותו בשם חומייני ל־77 מלקות.

תלונתו של הספורטאי המוכה הועברה למשרד החוץ הבריטי ובתיאום עם הועדה המארגנת הוחלט לסלק את משלחת איראן מהמשחקים.

אתלטיקה

נהאמייה יחדש פעילותו התחרותית באיטליה

השיאן העולמי בריצת 110 מטר משוכות האמריקני רנאלדו נהאמייה שהוענקה לו הזדמנות לתחרות מחדש, יחל את הופעותיו התחרותיות ב־6 באוגוסט בויארג'ו, איטליה.

נהאמייה הושעה מאז קיץ 1981 כשעבר לשורות קבוצת הכדורגל האמריקנית סאן פרנציסקו.

שיאו העולמי עומד על 12.93 שניות.

142 אלף דולאר — גרעון הפועל חיפה

מאת יוסף גלזר

גרעון קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה בשתי העונות האחרונות הוא 142 אלף דולאר — זאת גילה ביום שישי מזכיר תיק הפועל במסגרת יצחק מרר, בישיבת המזכירות המצומצמת של המועצה, שנערכה במשבר התקציבי העמוק של האגודה.

מרר ציין כי תקציב מחלקת הכדורגל בעונה שעברה היה 440 אלף דולאר ועם סיום העונה נוצר גרעון של 100 אלף דולאר, מתוכן חובות לכדורגלנים. 42 אלף דולאר נוספים הם חוב מצטבר מעונה אחת קודם־לכן.

במהלך הישיבה, שהתנהלה בטונים רועמים, הביע מזכיר מפ"ח, משה ורטמן, כי "יעשו פעולות לצמצם הגרעון עד לחיסולו הסופי".

סוכנות נסיעות תובעת חוב מהפועל חיפה

סוכנות נסיעות חיפנית — "שלום תורס בע"מ" — טוענת כי [illegible] מחלקת הכדורסל של הפועל חיפה שיצאו ליוגוסלביה — 15 במספר — וכן הוציאה כרטיסים, לבקשת הפועל חיפה, לשני שופטי כדורסל בינלאומיים שהובאו ארצה מטורקיה ואוסטריה. סך כל ההתחייבות הכספית בגין הוצאת כרטיסי טיסה אלה הסתכמו ב־7,021 דולרים.

התובעת טוענת כי הפועל חיפה לא פרע חוב זה חרף כל הפניות החוזרות ונישנות לכבד את ההתחייבויות שניתנו על ידי עסקני הקבוצה למשרד הנסיעות. התובעת טוענת כי בשל התחייבויות כספיות רבות שרבצו על הפועל חדלה קבוצת הכדורסל לפעול וכל ענייניה הועברו למסגרת משפטית חדשה שנרשמה כעמותה במסגרת משפטית אחרת, במגמה לחמוק מנושיה.

מחנה יהודי־ערבי
[illegible]

היורש של לואיס הגדול

מאת ש. פלברט

הוא זרק "פצצה" על מסלול הריצה באיצטדיון לנין במוסקבה, כשגמא 100 מטר בזמן השני בכל הזמנים — 9.95 שניות.

מי הוא זה שעשה זאת? כולם היו משערים שאין ספק שזה היה מיודענו קרל לואיס, הכל יכול. הרי לפני כשנתיים זכה בארבע מדליות זהב ב־100, 200, 4×100 ורוחק. אולם בריצה הפנטסטית לעיני אלפי צופים נדהמים, היה זה הקנדי שחום העור, בן ג'ונסון. הוא נתכבד בתשואות סוערות על־ידי קהל הצופים הרב, והוא השיב להם ביד מורמת לשלום ובתודה.

הגדול מכולם, קרל לואיס, נדחק רק למקום השלישי (10.06), אחרי הניגרי אימוגו, שקבע שיא אפריקני (10.04 שניות).

וזוהי לא הפעם הראשונה, שג'ונסון, בעל חזות המרהים דומה לזה של הגרמני ארמין הרי בשנות השישים ושיאן עולם למרחק זה, מנצח את קרל לואיס גבה הקומה.

בן ג'ונסון, הלומד בארה"ב, ניצח פעם את לואיס, לאחר המשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס, שם סיים ג'ונסון במקום השלישי, בהישג של 10.22 שניות, אחרי לואיס (9.99) וסם גרייידי, אף הוא מארה"ב (10.19). זה היה במאי השנה בסאן חוזה, קליפורניה, כשקבע 10.01 שניות.

מאז התקדם הקנדי בצעדי ענק וירד בפעם השניה בקאריירה שלו מתחום 10 השניות. הפעם עד כדי שתי מאיות בלבד משיאו העולמי של האמריקני קאלווין סמית, שנקבע לפני שלוש שנים.

ג'ונסון, בעל שתי מדליות ארד אולימפיות (סייע לקנדה לסיים שלישית ב־4×100 מטר בלוס אנג'לס, אחרי ארה"ב וג'אמייקה), מתכונן למשחקים האולימפיים בסיאול, בעוד שנתיים. מאז אולימפיאדת 1928, לא ניצח רץ קנדי בריצות הקצרות.

"אני מתאמן קשה, משום שאני יודע, שרק לאחר עבודה קשה ואינטנסיבית, אצליח לזכות במדליית זהב בסיאול", אמר בן ג'ונסון, האצן המנשר והחוייך.

בן ג'ונסון

הודו — תאיילנד 1:3

נבחרת הכדורגל של הודו ניצחה בקואלה לומפור את תאיילנד 1:3 (0:2) בטורניר המרדקה ה־30, כשליישאנו דיו הבקיע את כל השערים להודו.

מאלזיה הכניעה קודם לכן את אינדונזיה 0:3, לחצי הגמר עלו הודו ומאלזיה ומן הבית השני [illegible] ויפאן.

ירידה תלולה של הראנד לאחר כשלון שיחות האו

בארה"ב ובאירופה מעריכים: כבר לא ניתן לרסן הסנקציות הכלכליות נגד דרום-אפריקה

יוהאנסבורג. — המטבע הדרום-אפריקני, הראנד, נפל בצורה חריפה אתמול, בעקבות כשלון שליחותו של שר החוץ הבריטי סיר ג'פרי האו, ולקראת האפשרות שיוטלו סנקציות כלכליות על דרום-אפריקה.

הנשיא פ. וו. דוחה מכל וכל את דרישותיו להעניק מעמד חוקי ל"קונגרס האפריקני הלאומי", שנאסר על ידי השלטונות ומבצע עתה פעולות טרור שתכליתן לשחרר את מנהיג הארגון נלסון מנדלה.

בותה כנראה השלים עם העובדה שהסנקציות נגד דרום אפריקה הן בלתי-נמנעות. הוא אמר בנאום בטלוויזיה, כי דרום אפריקה כבר הביסה אמברגו נגדה, הן של נפט והן של נשק, והיא גם תתגבר על חרם כלכלי שיופעל נגדה.

פרשנים לענייני כלכלה ומדינאים אמריקנים מן האופוזיציה אמרו כי לאחר כשלון שליחותו של האו אבדו הסיכויים לריסון הסנקציות נגד דרום-אפריקה.

הלן זוסמן, מראשי האופוזיציה לממשלה, אמרה כי "היה זה מעשה של טפשות ועקשנות", מצד הממשלה, כאשר החזירה את האו הביתה מבלי שיהיה באמתחתו דבר לאחר ביקורו.

"הסיכוי היחיד להימנע מצעדי ענישה היה להחזיר את ג'ופרי האו לאירופה עם תקוה כלשהי, אשר גם תהווה סיוע לעמדתה של ראש הממשלה מארגרט תאצ'ר אמרה גב' זוסמן, אחת המתנגדות לאפרטהייד. (עד ע-צ)

סופרים סובייטים מואשמים ב"רומן עם הדת"

מוסקווה. — אחד מראשי המארקסיסטים הסובייטים וו. קריוולב מאשים שלושה מראשי הסופרים בבריה"מ ב"ניהול רומן עם נושאים דתיים ביצירות הספרותיות שלהם".

קריוולב טוען, כי כמה סופרים מבטאים בצורות שונות את העמדה שלדת יש מונופול על האתיקה.

הוא ציטט מכתביו של ואסילי ביקוב, הכותב בעיקר על נושאי מלחמה, וכן מכתביו של וואסילי אסטאפייב, סופר המגלה אהדה לערכים מסורתיים של האיכרים ברוסיה, ומכתביו של ג'ינגיז אייטמאטוב, סופר קירגיזי ממרכז אסיה, המביע צער על היעלמו של אורח החיים הקודם של בני עמו.

סופרים אלה זכו להערכה בינלאומית והם שוכנים בצמרת הספרות הסובייטית בת זמננו.

המארכסיסט קריוולב מותח ביקורת ב"קומסומולסקאיה פראוודה" על אייטמאטוב שבחר כגיבור לספרו האחרון, אדם שגורש מסמינר ולאחר כן ניסה להחזיר למוטב מכור לסמים, בהזכירו את שמו של אלוהים.

כמו כן תקף את הסופר אסטאפייב על כך שבסיפור קצר שלו "דיג בג'ורג'יה" תיאר שטפון המזכיר את המבול בספר בראשית.

"אנו ניצבים בפני דוגמאות שערוריתיות של התעלמות מעובדות היסטוריות ומן החיים המודרניים, במיוחד מעובדות המוסברות על-ידי התיאוריה המרכסיסטית", אומר קריוולב. (ע"ד)

"דיגר", קנגורו מתאגרף, מעניק חיבוק למאמנו, תלגה דאס, במהלך פסק-זמן שנטלו בהופעותיהם במסגרת "הקרקס האמריקני הגדול". (צילום: איי.פי.)

פינה חמה ללב"י

הקרן למען בטחון ישראל

השבוע

☆ התרומה הגבוהה
מר אבנשפנגר צבי ממושב בית נקופה תרם
2,000.00 ש"ח

☆ התרומה המרגשת
צאל שושנה לזכר בעלה חיים בן אליהו צאל ז"ל ובנה עזריאל (עוזי) בן חיים צאל ז"ל.
1,800.00 ש"ח

☆ התרומה הצעירה
הילדים יוסי ומיא קויטל מנאות אפקה תרמו באמצעות אמם
36 ש"ח

היום יותר מתמיד - תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל-אביב 64734

גיתית יוזראלוב: רק 30% ממה שמסופר עלי - אמת

מאת מאיר בליך, כתב "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — בבית-המשפט הפלילי המרכזי בלונדון תישמע היום בקשתה של גיתית יוזראלוב לשחררה בערבות. אתמול האריך בית-המשפט בערכה נמוכה יותר את מעצרה עד 29 באוגוסט.

גיתית, דוונר עליפי כתבי בית-הדין, אישרה אתמול שהיתה בארץ בתקופה שבה נרצח בעלה יוסף יוזראלוב. "באתי עם דרכון לא חוקי, אבל לא הייתי במקום שבו מספרים שנרצח", אמרה. היא אישרה שנפגשה עמו, אבל פגישות אלה היו במלון "הילטון" ובכמה פאבים.

לדבריה, קראה את הדיווחים עליה שפורסמו בארץ ו"30 אחוזים מזה אמת". לטענתה, בעלה הנרצח, עמו היא מתראה ככלאה, הוא "רק" הרג'יד במספר. כמו כן, היא הכחישה את שסופר עליה בקשר לבימאי הסרטים היפני קורוסאוה.

גיתית דוונר חזרה ואמרה שהיא רוצה לחזור לארץ. מסמכי ההסגרה טרם הוגשו וכנראה שבקשת השחרור בערבות הנשמעת היום נועדה לסייע לה לממש את רצונה.

עסקת נשק בין ישראל לצ'אד נחשפה בצד מעילה בצרפת

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס — הונאות כספיות, מעילה, מימון מערכת בחירות בכספים ציבוריים, התגלו במיניסטריון הצרפתי לשיתוף פעולה עם אפריקה תחת השלטון הסוציאליסטי.

השלטון הימני מחפש 60 מיליון פרנק שנעלמו מקופת קרן מיוחדת שהקימו הסוציאליסטים למימון פעולות פיתוח באפריקה, תחת השם "פרשת הדרכים לפיתוח". לפי הגילויים, נועדה הקרן למימון פעולות חשאיות של השלטון הסוציאליסטי. אך אלה שהחזיקו את הקופה מילאו את כיסיהם אחרי שהציגו תקציבים מנופחים.

השבועון "קנר אושקה" מסר, כי הקרן מימנה גם עסקת נשק בין ישראל לצ'אד ופעולות שכירי חרב בצ'אד.

איב שניהל את פעולות הקרן והחשוד כי גנב מקופתה 20 מיליון פרנק, ברח מצרפת לדרום-אפריקה. הוא הותיר פה אחריו כ-10 דירות שרכש מכספי הקרן, בה איכסן את פילגשותיו במשך שלוש שנים.

עתה הוא מחלק ראיונות לעתונים ובהם מאשים מנהיגים סוציאליסטים במשיכת כספים מן הקרן לצרכיהם הפרטיים.

השערוריה פרצה באפריל, אחרי ששלייה שב מחופשה בישראל, בה בילה עם שתי פלגשותיו.

● נציגי ארה"ב ופולין חתמו על הסכם לפריסה מחדש של חובות בסך 1.7 מיליארד דולר שפולין היתה חייבת להחזיר בשנים 1982 ו-1984.

● ראש אש"ף, יאסר ערפאת, הגיע אתמול לשיחות עם ראשי השלטון העיראקי. בכל התוה? הפגישה שקיים בשבוע שעבר עם ראש הממשלה שמעון פרס עם המלך מרוקו.

● המפלגה השמרנית בבריטניה, הנמצאת עתה בשלטון, סגרה את הפער בסקרי דעת-הקהל בינה לבין הלייבור והיא מפגרת עכשיו מאחורי האופוזיציה באחוז אחד בלבד.

● משלחת של מטפסי הרים בריטיים בת 14 חברים תנסה להעפיל לפיסגת אוורסט בגובה 8,848 מטר בדרך, בה לא ניסו עד כה להגיע לפיסגה הגבוהה ביותר בעולם.

● 11 ערבים עצורים באיטליה, גרמניה-המערבית ובריטניה כחשודים בהשתייכות לארגון מחבלים — מסר היומון "לה רפובליקה". מביניהם 7 עצורים באיטליה, 3 בגרמניה-המערבית ואחד בבריטניה.

פרס ענק למוסרי מידע על טרוריסטים בגרמניה

בון. — שלטונות מערב-גרמניה הודיעו על פרס ענק של שלושה מיליון מרק (1.4 מיליון דולר), לכל מי שיביא מידע אשר יוביל למאסרם של הטרוריסטים חברי סיעת הצבא האדום, אשר רצחו מנהל בחברת "סימנס" קרל היינץ בקורץ, ב-9 ביולי במינכן.

זה הפרס הגבוה ביותר שהציעו שלטונות מערב-גרמניה. הפרס הזה כולל תרומות גדולות מגורמים פרטיים.

המשטרה מחפשת עתה אחר בעל ואשתו, הורסט ובארבארה מאייר, החשודים בביצוע הרצח.

שני בני הזוג, בני 30, מבוקשים גם בקשר לרצח בפברואר 1985 של מנהל חברה אחרת, ארנסט צימרמן בביתו, לא רחוק ממקום מגוריו של בקורץ.

(עד—ע"צ)

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי המרכז
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' ממ/4045", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת קו בניין.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6722 חלקה 77, מגרש 1005, רחוב הגבעה סביון.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שה משרדים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט העובדות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. חובי — מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
24.7.86

מרחב תכנון מקומי כפר-סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 533 בגוש 6426, רחוב איינשטיין מס' 8 הקלה כלהלן: 10% בקו בניין צדדי — 3.15 מ' במקום 3.5 מ'.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר-סבא, רחוב וייצמן 131, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדויות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים, אשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר-סבא

מפ"ם
מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

לוח פעילות שבועית מה-31.7.86 עד ה-6.8.86

מחלקת הסברה
31.7 סניף ירוחם – 19.00 – חנן ארז, ולדי מורג, יוסי מרציאנו - פגישת פעילים
קיבוץ עין-המפרץ – 21.00 – ח"כ חייקה גרוסמן, ח"כ אהרון נחמיאס. ערב בנושא: ממשלת האחדות הלאומית

מועדון מפ"ם ר"ג יהיה סגור במשך חודש אוגוסט

1.8 כפר טייבה – 19.00 – אידריס מואסי – לדור הצעיר
2.8 יוקנעם – 20.00 – חנן ארז – סיום מפעל הקייטנות
קיבוץ גלאון – 21.00 – ח"כ אלעזר גרנות
3.8 בית המרכז – 13.00 – ח"כ אלעזר גרנות – תדריך לפעילים

סניף נהריה – 18.00 – ולדי מורג, יוסי שחר, שלמה קבריק, גיורא ריפתין – כנס הערכות לבחירות איזור מרחב הצפון. * הכנס בהשתתפות כל סניפי הצפון

נווה שרת – 19.00 – חנן ארז – פגישת פעילים
4.8 קיבוץ געש – 17.00 – דני פלג – פגישה עם צעירים מטירה
כפר נ"ת – 19.00 – אדריס מואסי – לדור הצעיר
5.8 קיבוץ יקום – 16.30 – נעמי ריפתין – סמינר נוער מפ"ם
סניף טבריה – 19.30 – פסח זסקין, שלמה קיבריק – פגישה עם דרום אמריקנים
סניף כפר-סבא – 20.00 – ולדי מורג, יהודה דנגורי – מועצת סניף
כפר מגד אל כרום – 20.00 – חוסיין פארס, אמציה רוזן – חוג בית
6.8 קיבוץ יקום – 8.30 – חנן ארז – סמינר נוער מפ"ם
– 16.30 – צבי כסה – סמינר נוער מפ"ם
סניף בת-ים – 18.00 – ח"כ ויקטור שם-טוב – לשכה פרלמנטרית
סניף כרמיאל – 19.00 – חנן ארז – מועצת סניף
כפר ימה – 19.00 – אידריס מואסי – לדור הצעיר
קיבוץ יקום – 20.00 – בנג'ילה – סמינר נוער מפ"ם

המחלקה לאיגוד מקצועי
1.8 מועצת פועלי חיפה – 9.00 – אפרים ז'ילוני, דב אלקנתי - סיעת מפ"ם בהסתדרות בחדרו של יחזקאל וחוקאל
6.8 בת-ים, מוסך דן – 9.00 – אברהם אחיעזרא – פגישה עם עובדים

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 30.7.86

	יחידה	מנקבטים קניה	מנקבטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערי יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.53	1.4837	1.5023	1.4925
לירה שטרלינג	1	2.18	2.28	2.2182	2.2459	2.2290
מרק גרמני	1	0.69	0.72	0.7005	0.7093	0.7038
פרנק צרפתי	1	0.21	0.22	0.2157	0.2184	0.2172
גילדן הולנדי	1	0.61	0.64	0.6216	0.6293	0.6244
פרנק שווייצרי	1	0.86	0.90	0.8738	0.8847	0.8768
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2116	0.2142	0.2128
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1988	0.2013	0.1999
כתר דני	1	0.18	0.19	0.1861	0.1884	0.1870
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2950	0.2987	0.2965
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0707	1.0841	1.0771
דולר אוסטרלי	1	0.87	0.94	0.9065	0.9178	0.9121
ראנד דר' אפריקני	1	0.34	0.58	0.5702	0.5773	0.5727
פרנק בלגי	10	0.33	0.35	0.3390	0.3432	0.3404
שילינג אוסטרי	10	0.98	1.02	0.9943	1.0067	1.0005
לירה איטלקית	1,000	1.00	1.06	1.0200	1.0328	1.0045
ין יפני	100	0.93	0.98	0.9496	0.9614	0.9554

נציגי המושבים מבקשים "להתנחל" במשרד האוצר

במחאה על עיכוב הכספים שהובטחו להם

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

כ-10 שעות עמלו אתמול מזכירי תנועת המושבים, דניאל יוחנן והגדליה גל, להרגיע עשרות נציגי מושבים שהגיעו מכל חלקי הארץ לבית התנועה בתל-אביב, כדי לתבוע לצאת לאלתר להפגנות חריפות, בטענה שהאוצר מעכב כספים שהובטחו להם.

הדוברים, יצחק לוי מאחיסמך לי לוד ויהושע ועקנין מעבדון בגליל המערבי, טענו, כי הממונה על התקציבים אהרון פוגל מונע העברת 25 מיליון דולר, אשר ראש הממשלה ושר-האוצר הבטיחו לפני כחודש להעבירם באורח מיידי למושבים.

לדברי יוחנן דניאל עלול אי-שחרור הכספים להביא להתמוטטות מוחלטת של המושבים. הוא הוסיף, כי בכך עושה פקיד ממשלתי פלסתר את התחייבויותיהם של ראש הממשלה, שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, שאישרה את ההחלטה.

על רקע זה הציעו המתיישבים הוועמים "להתנחל" במשרד-האוצר בירושלים עד שיאותו אנשי האוצר לשחרר את הכספים.

ממקור בכיר בתנועת המושבים נמסר לכתבנו, כי אהרון פוגל הסביר את העיכוב בהעברת הכספים בטענה, כ בזמן קבלת ההחלטה הוא שהה באיטליה ולכן לא הספיק עדיין ללמוד את החומר.

נציגי המושבים תובעים לעלות לירושלים ולהכריז שביתת שבת לפני משרדי הממשלה, עד שתיושם החלטת הממשלה בעניין שיחרור הכספים.

● תלמידי בית-הספר "תרבות" במכסיקו סיטי אספו 30 אלף דולר להקמת מתקן משחקים משוכלל לילדי מושבי מרגליות על גבול הצפון.

ייפסלו רשיונותיהם של נהגי מוניות שיסרבו להסיע נוסעים

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר" בחיפה

החל מאתמול רשאי המפקח על התעבורה לפסול לפרקי זמן קצובים את רשיונות העבודה של נהגי מוניות אשר יסרבו להסיע נוסעים שיבקשו את שירותיהם. כך מסר שר התחבורה, חיים קורפו, במהלך סיור שערך שלשום בחיפה.

קורפו אמר, כי לנהגי המוניות יש בתקופה האחרונה פוטנציאל עצום של נוסעים בשל העלאת תעריפי הנסיעה בתחבורה הציבורית. אולם לדבריו מורגש חוסר איזון בין ביקוש להיצע בענף המוניות. הוא ציין, כי משרד-התחבורה הגיש בקשה לשנות את שיטת הקצאת מספרי הרישוי למוניות. ואולם לדבריו חל עיכוב בנושא בוועדת הכספים של הכנסת. הוא הביע את בטחונו כי עם שיפור שיטת ההקצאות יצטרפו נהגי מוניות נוספים לענף ובכך יווצר איזון בין ביקוש להיצע.

פרוייקטים תעבורתיים

השר, שהיה אורח עיריית חיפה, חתם על הסכם בין משרד-התחבורה וחברת נתיבי איילון לבין עיריית חיפה לתחילת פיתוחם של פרוייקטים תעבורתיים שונים במרחב חיפה, אשר יסייעו להקלת מצוקת התחבורה באזור. כך למשל תחל בעוד תשעה חודשים הקמתו של גשר הגיבורים מעל ואדי רושמיה, המנקז את התנועה בכניסה המזרחית אל העיר. העבודה תימשך קרוב לשנתיים ובשלב ראשון ייפתחו על הגשר שני מסלולי תנועה, כשבשלב הסופי יהיו עליו ארבעה מסלולי תנועה.

במקביל תתחיל חברת נתיבי איילון בתיכנון ובניית מחלף דולפין בכניסה לשכונת בת-גלים ולבית-החולים רמב"ם. בשלב ראשון של הפרוייקט, שעלותו כ-750 אלף דולר, תיסלל מנהרה תת-קרקעית למעבר כלי רכב.

בהתייחסו לרעיון הקמת רכבת הפרברים מחיפה לכיוון איזור הקריות אמר קורפו, כי הנושא נמצא בעדיפות ראשונה במשרד-התחבורה וכי סביר להניח כי הדבר ימצא את ביטויו כבר בתקציב השנה הבאה של המשרד. הפרוייקט כולו אמור להתפרש על פני בשלוש שנים ועלותו תגיע ל-56 מיליון דולר.

טלקס

● **המורמונים יידרשו להימנע ממיסיונריות**

בקרב ועדת השרים לעניין הקמת שלוחת האוניברסיטה המורמונית בהר-הצופים מתגבשת הצעה לדרוש מהמורמונים התחייבות בכתב שלא לעסוק בפעולות מסיונריות.

יו"ר הוועדה, שר-הדתות ד"ר יוסף בורג, מסר לכתבנו, כי בראשית השבוע הבא תובאנה הצעות ההחלטה להצבעה ולאחר מכן תוצגה במליאת הממשלה.
בצלאל עמיקם

● **פסל אגם גם בעפולה**

האמן יעקב אגם מוכן לעצב יצירת אמנות בעפולה. בשיחה עם ראש העיר ח"כ עובדיה עלי סוכם, שאגם יבקר בקרוב בעיר ויבדוק את האפשרויות השונות. לאחר שיסוכמו כל הפרטים הקשורים לתוכנית תנסה העיריה לגייס תקציב לפרוייקט. **שלמה גלזר**

● **מכירות פומביות נוספות של נכסים**

נפרי פורט, יו"ר חברת "ישראל איקיזן מארט", הודיע אתמול, כי היא מרוצה מתוצאות המכירה הפומבית הראשונה של נכסים שנערכה שלשום במלון "הילטון" בתל-אביב וכי שתי המכירות הבאות תערכנה בסוף אוקטובר ובסוף דצמבר.

בשתי מכירות אלה יועמדו שוב למכירה נכסיו של חיים שיף שאינם משועבדים. על-פי החוזה בין שיף לבין נפרי פורט מתאריך 30.12.85 המקנה למר פורט הזכות הבלעדית למכור נכסים אלה. (שע"ח)

● **חינוך לדו-קיום במגזר הערבי**

המכון לחינוך לדו-קיום יהודי-ערבי השלים בימים האחרונים הכנת תוכנית בנושא החינוך לדו-קיום בבתי הספר התיכוניים הער-ביים.

התוכנית עוסקת בתמורות שחלו בחברה הערבית בישראל וביחסי היהודים והערבים במדינה. גוף ההסבר לתוכנית טען, שמטרת התוכנית היא לסייע לצעיר הערבי להגיע למודעות עצמית ולהיותו ערבי-פלשתינאי וגם אזרח מדינת-ישראל. **קאסם זייד**

● **הושבת מפעל "סימת" בקריית-שמונה**

הנהלת מפעל "סימת" בקריית-שמונה השביתה אתמול את הע-בודה מחמת עיצומים של העובדים.

מפעל "סימת" לעיבוד שבבים בקריית-שמונה הוא שלוחה של מפעל בחולון ומעסיקים בו 85 עובדים. שבחלקם הגדול קיבל את הכשרתו במפעל האם בחולון. לפני כמה ימים פתחו עובדי המפעל עיצומים בתביעה להשוות את תנאי עבודתם עם אלה של מפעל האם בחולון. בתגובה על כך החליטה ההנהלה כאמור, להשבית את המפעל.

ראש העיר, פרופסור עוזר, פתח במגעים כדי להביא לפתיחתו מחדש של המפעל. **יהודית צור**

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת-ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בת-ים להקלה לחלוקה של חלקה מס' 246 בגוש 7146 הנמצאת ברח' בלפור, לפי תכנית מפורטת. בקשת בעלי החלקה הנ"ל באזור מגורים להתיר להם לחלק את חלקה מס' 246 בגוש 7146 ל-2 חלקות. חלקה ארעית מס' 1 בשטח של 3,919 מ"ר וחלקה ארעית מס' 2 בשטח של [illegible] מ"ר.

לכל מי שיש התנגדות מאיזה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.

אהוד קנמון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת-ים

תסבוכת משפטית מעכבת הגשת כתב-אישום נגד החשוד ברצח אמי לוין

תסבוכת משפטית שאינה מאפשרת קיום בדיקה פסיכיאטרית ליעקב חסן ממגדל העמק, החשוד ברצח העובדת הסוציאלית אמי לוין, מונעת כבר קרוב לחודש ימים את סיום החקירה בפרשה לשם הגשת החומר לפרקליטות והגשת כתב-אישום נגדו על רצח ונסיון לרצח.

המשטרה וסניגורו של יעקב חסן מתדיינים בבית-המשפט המחוזי בנצרת על דרך עריכת הבדיקה הפסיכיאטרית לחשוד. התארכות הדיון הוצאה לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, נאלץ לאשר את הארכת מעצרו של החשוד מעל ל-90 יום המוגדרים בחוק.

[illegible]

החשוד מסוגל לעמוד לדין ואם הוא מבין את מה שעשה.

אתמול עמדה המשטרה לערער על החלטת בימ"ש השלום בנצרת. הערעור אמור היה להתקיים בבית-המשפט המחוזי בעיר. אולם קודם לכן חזרו נציגי המשטרה לבית-המשפט השלום בנצרת וביקשו מהשופט לבטל את החלטתו ולאשר את קיום צו ההסתכלות נגד החשוד כמקובל. בימ"ש נענה לבקשה ובעקבות זאת הודיעה המשטרה כי היא מבטלת את הערעור שהגישה למחוזי.

אולם בכך לא הסתיימה הפרשה. כי מיד עם הוצאת צו ההסתכלות הודיעה פרקליטתו של חסן כי היא עומדת לערער לביהמ"ש המחוזי על שינוי החלטת השופט. בינתיים המצב בעינו עומד וממתינים עתה להחלטת בית-המשפט המחוזי שיכריע סופית בדבר עריכת הבדיקה הפסיכיאטרית במקובל. ואך כמובן אם אחד הצדדים לא יחליט לאחר מכן לפנות לבית-הדין העליון. (עתים)

בג"ץ אישר את גירושם של 45 כושים עבריים מהארץ

בג"ץ אישר את גירושם של 45 כושים עבריים מהארץ, ובכך דחה את עתירתם נגד שר-הפנים שהוציא צווי גירוש נגדם במחצית אפריל אשתקד.

שופטי בג"ץ אהרון ברק, דב לוין וגבריאל בך, קבעו, כי הכושים העבריים שוהים בישראל שלא כדין ובנסיבות אלה רשאי שר-הפנים לעשות שימוש בסמכותו ולצוות על גירושם מישראל. השופטים קובעים, כי בעבר נדחו עתירות רבות של כושים עבריים נגד גירושם, אך מה שמייחד עתירה זו היא הטענה, כי במשך השנים ניתן לכושים העבריים מעמד של נסבלים, ועל כן לא ניתן לגרשם. עוד טענו העותרים, כי הם מצפים שבעיית הכושים העבריים תבוא על פתרונה בדרך ממלכתית שתתייחס לכל הכושים העבריים השוהים בישראל.

השופטים קובעים, כי בצווי הגירוש לא נפל כל פגם שיש בו להצדיק את התערבות בג"ץ. "הטענה בדבר התנהגותם של השלטונות בעבר והציפיות שהתנהגות זו עוררה בלב העותרים, אינה דורשת את הכרעתנו, שכן לגוף העניין אין לה בסיס" נקבע בהחלטה. עוד קבעו השופטים, כי מהתנהגות השלטונות כלפי בני העדה, שרבים מהם גורשו בעבר, ברור כי רצון השלטונות להביא לידי כך שחברי הכת השוהים בישראל שלא כדין יעזבו אותה. אין כל השלמה עם נוכחות בני העדה בישראל, שחלק מהם באו לישראל אך לאחרונה. "נראה לנו כי מבחינה משפטית אין בידנו לסייע לעותרים", קבעו השופטים בהחלטתם.

בשולי פסק-הדין קובעים השופטים: "ברצוננו לציין כי במישור המדיניות מעוררת בעייתם של הכושים העבריים שאלות קשות. הן בתחום עצם ההחלטה לגרש את כולם, לרבות אלה השוהים בישראל תקופה ארוכה, והן בתחום הביצוע של אותה החלטה, שמן הראוי שתהא הומניטרית וראויה. אין בידנו אלה להפנות שאלות אלה לרשויות הנוגעות בדבר כדי שיתנו דעתן עליהן". (עתים)

בפלילים

3 שנות מאסר למוכר נשק לתושבי עזה

"בהתחשב בחומרת העבירה ובכך שיש צורך ממשי להרתיע אנשים מלסחור בנשק במדינה ובשטחים המוחזקים, אני גוזר על הנאשם מאסר 5 שנים, מהן 3 שנים בפועל והיתר על תנאי" — אמר אתמול השופט המחוזי איתמר פלפל, כאשר הטיל גזר-דין זה על תושב כפר קאסם שהורשע בהחזקת כלי נשק ללא היתר ובמכירתם לכמה מתושבי עזה.

התובע, אברהם פכטר, האשים את סרסור מוחמד, בן 38 מכפר קאסם. חייט לפי מקצועו. שבין השנים 84-86 החזיק בביתו במקומות מיסתור שני אקדחים ויותר מ-50 כדורים. כן הואשם שמכר אקדחים אלה תמורת 1600 דולר לכמה מתושבי רצועת עזה.

השופט ציין בגזר-הדין, כי גם אם הוא יוצא מתוך הנחה שהנאשם לא מכר את כלי הנשק לתושבי עזה מתוך כוונה ומתוך ידיעה שהם מתכוונים להשתמש בו כדי לפגוע בבטחון המדינה ובשלום תושבים תמימים, מן הראוי לציין, שהיה עליו לדעת שכלי נשק משמשים לפגיעות קטלניות וחמורות. השופט ציין, כי נראה לו שלא איכפת היה לנאשם מה ייעשה בנשק שהוא מכר.

השופט לא קיבל את טענת הסניגור, עו"ד מועלם, שחלקו של הנאשם במכירת הנשק היה קטן ואילו חלקם של מתווכים היה גדול הרבה יותר.

(עתים)

מנהל מחלקה ב"איכילוב" חשוד בהעלמת הכנסות

מנהל המחלקה לאנדרוקרינולוגיה בבית-החולים "איכילוב" הובא אתמול, לבית-משפט השלום בתל-אביב כחשוד בהעלמת הכנסות במשך שנים.

חוקר מס הכנסה אמר לשופטת הדסה אחיטוב, שאין לו התנגדות לשיחרור הרופא בערבות. והוא אכן שוחרר בערבות של 50 אלף ש"ח. אך הוטל איסור על יציאתו מן הארץ.

החוקר נתן מרקוס, טען בפני השופטת, כי הרופא, ד"ר דניאל איילון, הוא "בכיר בבית-החולים "איכילוב" שם הוא מכהן כראש המחלקה לאנדרוקרינולוגיה. הוא מתגורר ברחוב בארי 52 בתל-אביב ולו קליניקה פרטית שבה הוא מקבל לקוחות. החוקר טען בבית-המשפט, כי עלפי מידע שהגיע למחלקת החקירות של מס הכנסה נוהג החשוד זה שנים להעלים בשיטתיות חלק גדול מהכנסותיו מן הפרקטיקה הפרטית. זאת ואת הוא עושה בשיטות מתוחכמות.

החוקר אמר, כי לפי המידע האחרון שהגיע למס-הכנסה, קשר החשוד קשר עם אחד מפקידי הבנק שבו מחזיק החשוד חשבון. במסגרת המזימה הזאת, טען החוקר. סיכם החשוד כי יפקיד בחשבונו הפרטי של אותו פקיד צ'קים שיקבל מלקוחותיו. ואשר לא ירצה לרשמם בספריו. לדברי החוקר הוסכם, כי הכספים שיצטברו בחשבונו של אותו פקיד יועברו מידי פעם לחשבונו של החשוד, או יוצאו במזומנים ויימסרו לידיו של החשוד.

החוקר ציין בבית-המשפט, שסכום ההעלמה בשיטה זו בלבד מסתכם ב-10,000 ש"ח מידי חודש. (עתים)

רכוש גנוב נגנב פעם נוספת מהמשטרה

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

חמישה מכשירי וידיאו ומצלמה החשודים "כגנובים ושאוחסנו לתצוגה במחסן שבתחנת משטרת ראשון-לציון נגנבו ממחסן התצוגה בחודש מאי השנה.

לבדיקת הגניבה, שהתגלתה לפני כמספר חודשים, מינה קצין בודק ממרחב השפלה. מחקירתו את המקרה התברר כי לא ניתן להצביע בבירור על חשוד אפשרי בגניבה. אך ממקורות שונים במשטרה נמסר כי על-פי הדרך בה בוצעה הגניבה ניתן להגיע למסקנה כי היא בוצעה מתוך התחנה והשתתפו בה כנראה גם כמה מאנשי התחנה.

פצוע ו-9 עצורים בליל ירי באשקלון

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

ציון בובניק בן 26 מאשקלון נפצע קשה שלשום בלילה מיריות שנורו לעברו ממכונית נוסעת בעת שעמד עם חברו ליד רכב בשכונת רמת-אשכול.

הפצוע, פנים מוכרות למשטרה, הועבר לבית-החולים "ברזילי", משם נמסר שאין סכנה לחייו.

כעבור 20 דקות הוזעקה המשטרה על-ידי תושבי שכונת גבעת ציון, שהודיעו על ירי בשכונתם למקום יצאו כוחות גדולים של משטרה שערכו חיפושים וסריקות ו-9 חשודים נעצרו לחקירה.

סגן מפקד מרחב לכיש, סנ"צ משה פרידמן, מינה צוות חקירה מיוחד לחקור את שני מקרי הירי.

לחברתנו חנה לנדסמן והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד במות
האחות
בית גן-שמואל

אנו משתתפים בצערם של חברינו
שרהנקה, יהודה והמשפחה
במות הגיסה
צפיה ז"ל
קיבוץ עמיר